

Vlaams
Parlement

vergadering **38**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 1 juni 2016

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
MOTIES VAN ORDE	
Ophelderingen over de stand van zaken	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	10
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	10
ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 7 (2015-2016)	10
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	45
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de ondersteuning in het kader van het M-decreet	
ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het weigeren van leerlingen die volgens het M-decreet recht hebben op een plaats in een reguliere school	
ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de evaluatie van het M-decreet door het Kinderrechtencommissariaat	45
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een minimale dienstverlening van De Lijn bij stakingen	51
ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de ondersteuning van mantelzorgers	
ACTUELE VRAAG van Griet Coppé aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van de studie naar de prevalentie van informele zorg in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de daling van de informele zorg in Vlaanderen en de uitwerking van een globaal mantelzorgplan	54
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het uitblijven van de uitvoeringsbesluiten voor de inwerkingtreding van het nieuwe Vlaamse doelgroepenbeleid	59
ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de recente wateroverlast in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een oplossingsgericht waterbeleid naar aanleiding van de wateroverlast van de voorbije dagen	62
ONTWERP VAN DECREET houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector – 716 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	67
Artikelsgewijze bespreking	82

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs – 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen – 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	82
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs – 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	91
ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen – 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	91
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens – 691 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	91
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	92
ONTWERP VAN DECREET houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector – 716 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	93
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs – 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	93
ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen – 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	94
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens – 691 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	94
MOTIE van Elke Van den Brandt en Björn Rzoska tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 803 (2015-2016) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	94

MOTIE van Freya Van den Bossche, Joris Vandenbroucke, Jan Bertels en Bart Van Malderen tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 804 (2015-2016) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	95
MOTIE van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Tine van der Vloet, Koen Van den Heuvel en Lorin Parys tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 805 (2015-2016) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	95
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	95
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	98
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	98

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Lode Ceyskens, Kris Van Dijck: ambtsverplichtingen;

Rik Daems, Joris Poschet, Stefaan Sintobin, Güler Turan, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Ingeborg De Meulemeester: gezondheidsredenen.

MOTIES VAN ORDE

Ophelderingen over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, we hebben gisteren de conceptnota van minister Vandeurzen over de hervorming van de kinderbijslag gekregen, die afgelopen zaterdagochtend is goedgekeurd. We hebben ons op basis daarvan voorbereid om dit debat te voeren en een eerlijk oordeel te vellen over de hervorming van de kinderbijslag.

Een halfuur geleden heeft het Centrum voor Sociaal Beleid van de Universiteit Antwerpen met professor Cantillon een persbericht verstuurd waarin ik lees dat een van de berekeningen uit die conceptnota die cruciaal zijn, namelijk de impact van de hervorming op de kinderarmoede in Vlaanderen, niet klopt. Het Centrum voor Sociaal Beleid heeft namelijk die berekening moeten doen op basis van onvolledige informatie. Het was bijvoorbeeld niet in kennis van het feit dat de Vlaamse Regering ook zou beslissen om een indexsprong te doen op de kinderbijslag.

In dat persbericht is een nieuwe berekening gemaakt en daaruit blijkt dat er geen positieve impact is wat betreft de kinderarmoede in Vlaanderen. Daaruit blijkt dat het kinderarmoederisico voor gezinnen met twee kinderen significant stijgt. Dat gaat over 39 procent van de Vlaamse gezinnen. Met andere woorden, de belangrijke claim van minister Vandeurzen dat deze hervorming de kinderarmoede doet afnemen in Vlaanderen, klopt niet. We kunnen onmogelijk een correct en intellectueel eerlijk debat voeren als we niet beschikken over de correcte cijfers. Er is meer dan gereede twijfel om de stelling van minister Vandeurzen te aanvaarden. Ik stel voor dat we de vergadering schorsen en de minister de kans geven om opheldering te geven en om te duiden of de cijfers en beweringen in zijn conceptnota al dan niet correct zijn.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Dames en heren, ik wil nog eens heel duidelijk zijn en aansluiten bij wat ik gisteren al heb verklaard naar aanleiding van een aantal

reacties. De berekening van het armoederisico die in de tekst is opgenomen, is een berekening van het risico van een systeem op kruissnelheid en binnen een context van constant beleid. We hebben met de regering altijd gezegd – en dat staat ook met zoveel woorden in de beslissing die de regering formeel dinsdag heeft genomen – dat we uiteraard, zoals we verplicht zijn in het kader van ons armoedebeleid, een armoedetoets moeten doen rekening houdend met alle elementen.

Wat zijn die elementen? We moeten vertrekken met een systeem met een beperkte groep: wie geboren is voor 1 januari 2019 blijft in het oude stelsel. Er wordt meteen gestart met sociale correcties, ook voor diegenen die geboren zijn vóór 1 januari 2019. Dat is een totale nieuwigheid. Mensen met een laag inkomen dat niet is gecombineerd met langdurige werkloosheid, krijgen ook onmiddellijk sociale correcties. Zelfs sterker dan dat: diegenen die vroeger in die situatie waren en een wachttijd hadden van zes of zeven maanden alvorens ze in aanmerking kwamen voor de verhoogde toeslag, zullen die nu onmiddellijk krijgen. Het zijn aangepaste toeslagen. Ook dat heb ik heel duidelijk gezegd. Voor de kinderen die al geboren zijn, zijn het toeslagen uit het oude systeem en voor nieuwe kinderen zijn het toeslagen uit het nieuwe systeem.

We hebben ook altijd gezegd dat de derde pijler, namelijk ondersteuning voor participatie aan kinderopvang, kleuteronderwijs, lager/secundair onderwijs zeer sterk wordt versterkt. We stoppen meer dan 44,5 miljoen euro extra in de pijler studietoelages, als je daar de studiebeurzen hbo5 bijtelt. We hebben van meet af aan gezegd dat dit systeem onmiddellijk van toepassing is op alle gezinnen. Als je deze elementen samen neemt, dan moet je uiteraard een grondige armoedetoets doen. Ik heb dat ook nooit verstoep. Het staat met zoveel woorden in de beslissing van de regering.

Het is geen eenvoudige oefening en in haar communiqué bevestigt mevrouw Cantillon ook dat zij die elementen niet in rekening heeft genomen. Op het ogenblik is het voor ons niet mogelijk op haar nieuw model, haar nieuwe suggestie een inhoudelijk heel duidelijk commentaar te geven. Ik begrijp dat zij simuleert op basis van een aantal hypothesen rond indexsprongen die zich niet gaan voordoen. In tegenstelling tot wat je zou kunnen verwachten, gaan we het bedrag van 2015 budgettair hergebruiken, recupereren, en we doen die index in 2016 in elk geval. Als blijkt dat er in 2017 indexeringen nodig zijn, dan zullen we die gewoon toepassen op het nieuwe systeem dat dan in werking is. Ik heb dus niets in de mouwen zitten, er is niets dat niet al gecommuniceerd is. Ik ben het er uiteraard mee eens – en dat is geen spectaculair nieuws – dat we alle elementen moeten afwegen om een armoedetoets te doen. En die gaan we ook doen, zoals in de Vlaamse regelgeving is bepaald.

Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, ik wil u wel geloven, maar in de conceptnota staan, zwart op wit, cijfers op basis waarvan wordt gezegd dat het kinderarmoederisico in Vlaanderen zal dalen, met als bronvermelding het Centrum voor Sociaal Beleid Universiteit Antwerpen. Een halfuur geleden heeft het Centrum voor Sociaal Beleid Universiteit Antwerpen in een persbericht laten weten dat ze niet wisten wat de regering nog allemaal zou beslissen. In dat persbericht staat een nieuwe berekening, die zwart op wit aantoonde dat het kinderarmoederisico in Vlaanderen niet zal dalen, meer zelfs: bij 39 procent van de Vlaamse gezinnen zal het stijgen. Dat is iets compleet anders dan wat u in uw conceptnota beweert. Minister, ik geloof dat u andere bedoelingen hebt dan wat er in het persbericht staat, maar we moeten dat dan ook maar gewoon geloven. Ik wil dus correcte berekeningen zien. Hoe kunnen wij een debat over de inhoud voeren als blijkt dat de conceptnota gebaseerd is op foute berekeningen?

Minister Jo Vandeurzen: Ik wil toch nog eens uitdrukkelijk zeggen dat de cijfers die in de conceptnota staan, inderdaad door het Centrum voor Sociaal

Beleid zijn geleverd. In haar reactie zegt mevrouw Cantillon vandaag dat het cijfers zijn op basis van een constant beleid en een systeem op kruissnelheid. Die hypothese zal de komende jaren gewoon geen werkelijkheid worden. Ze wijst erop dat als nieuwe elementen worden toegevoegd – desindexering, sociale correcties, derde pijler, een zeer lange transitie en verworven rechten – we een grondige armoedetoets moeten doen. Dat laatste is voor ons evident en we zullen die ook uitvoeren. Los van het initiatief van mevrouw Cantillon en het centrum heb ik dat gisteren uiteraard ook al gezegd. We kunnen een element zoals een desindexering om het nieuwe systeem op te starten niet apart beoordelen, we moeten er alle andere elementen bij nemen. Wij geloven dat het geheel, zeker met de lange overgangperiode, een goed systeem zal zijn. Uiteraard zullen we daarover een debat, een discussie voeren. Ik heb niet gezegd dat we de armoedetoets, zoals die is vastgelegd in de Vlaamse regelgeving, al hebben uitgevoerd. Dat kan ook moeilijk. We moesten eerst een conceptnota maken en de partners daarover consulteren. En dat zal gebeuren. Ik kan me echt engageren dat het parlement over al die gegevens zal beschikken en de evaluatie in de volheid van alle aspecten van het systeem zal kunnen uitvoeren.

Joris Vandenbroucke (sp·a): Ik heb hier twee tabellen voor mij liggen: een tabel uit de conceptnota met een verwijzing naar de Universiteit Antwerpen als bron en een tabel uit een persbericht van een halfuur geleden, waarin diezelfde Universiteit Antwerpen zegt dat uit een herberekening blijkt dat de claim dat deze hervorming het armoederisico doet dalen, niet klopt, meer nog dat gezinnen met twee kinderen erop achteruitgaan. Het gaat over 39 procent van de Vlaamse gezinnen.

Ik wil graag opheldering. Welke van de twee tabellen moeten wij gebruiken als uitgangspunt om dit debat correct te kunnen voeren?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Vandenbroucke, u probeert hier nu te claimen dat in dat persbericht zwart op wit staat dat het armoederisico zou stijgen. Het spijt mij verschrikkelijk, maar dat is een leugen. Ik heb het persbericht waarnaar u verwijst voor mijn neus. In punt 5 staat: "Deze berekening houdt geen rekening met de andere elementen uit de beslissing van de Vlaamse regering", zoals, inderdaad, die indexsprong, met verworven rechten, "de toekenning van" bepaalde "sociale toeslagen aan gezinnen die in het huidige systeem zitten" – dat is waarnaar de minister verwijst: de mensen die vandaag geen sociale toeslag krijgen, zullen dat na 2019 wel krijgen, als ze daar recht op hebben, gezien de inkomensgrens – "en de uitbouw van de derde pijler". Die zaken zijn niet meegerekend in die berekening.

Joris Vandenbroucke (sp·a): De berekening uit de conceptnota klopt niet.

Matthias Diependaele (N-VA): Nu komen beweren dat die bewering zwart op wit zou bewijzen dat dat armoederisico stijgt: dat is niet waar.

Joris Vandenbroucke (sp·a): U citeert correct.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Vandenbroucke, dat is niet wat er in dat persbericht staat. Dat is ronduit een leugen. Gaan we zulke truken toepassen? (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Wilfried Vandaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik wil bij motie van orde het woord vragen over een heel ander onderwerp. Op 31 maart 2016 overhandigde de adviesgroep Financiële Openheid een rapport aan het Comité van Ministers van de Taalunie. Het ging over de Taaluniminister. Anderhalve maand later, op 12 mei, heb ik het rapport opgevraagd bij de ministers. Het werd mij niet ter beschikking gesteld. Ik heb nog eens aangedrongen op 17 mei. Opnieuw werd dat geweigerd. Gisteren verscheen daarover in De Standaard een artikel. De NRC heeft blijkbaar het rapport. Ik heb dus gisteren nog eens aan de ministers gevraagd om het rapport mee te geven aan de Vlaamse leden van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie. Dat werd opnieuw geweigerd. Ik vind het echt niet kunnen dat twee maanden nadat een rapport werd overhandigd aan de ministers en nadat het ook al in de pers is verschenen, wij, als leden van die Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie, nog steeds niet over het rapport mogen beschikken. Dat hindert ons in onze controlerende kerntaak, voorzitter. Ik zou u dus willen vragen – en ik zie dat de minister al meteen wil antwoorden – om met al uw charmes en gezag nogmaals aan te dringen bij de ministers om ons dat rapport eindelijk, alstublieft, twee maanden na datum ter beschikking te stellen.

De voorzitter: Dat aandringen, dat meent u wel, denk ik, maar de rest niet.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Vandaele, u mag uw charmes ook altijd rechtstreeks loslaten op de ministers. *(Opmerkingen. Gelach)*

U moet daarvoor niet per se de voorzitter als tussenschot gebruiken. Dat mag natuurlijk wel.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik zal erover nadenken, minister.

Minister Hilde Crevits: Denk er eens over na.

Minister Gatz is op dit ogenblik voorzitter. Er is gisteren een contact geweest tussen de Nederlandse minister Jet Bussemaker, mezelf en minister Gatz. We hebben afgesproken dat we het rapport gezamenlijk op hetzelfde moment zouden vrijgeven. De voorzitter mag uiteraard ook ingrijpen. Maar het moet eerst volledig vrijgavevrij zijn vooraleer dat gebeurt. Minister Gatz heeft mij deze middag geheel en al toevallig laten weten dat dit zeer spoedig zal gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, zeer spoedig.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik kende dat argument van de minister. Dat was ook de eerste reactie. De Nederlandse en Vlaamse ministers willen samen een commentaar schrijven, en dat dan samen met het rapport aan de parlementsleden bezorgen. Maar, minister, we zijn nu twee maanden verder en zelfs een dagje meer dan twee maanden. Het wordt nu echt wel tijd.

De voorzitter: Minister, wij moeten daarover nog mailverkeer voeren, enzovoort. Dat staat dan in de kwaliteitskrant NRC en ook nog in een ander dagblad, De Standaard, geloof ik. Ik vind het een beetje belachelijk dat wij daar moeten op wachten terwijl iedereen al weet wat erin staat. Ik wil u vragen om dat rapport zo snel mogelijk te overhandigen. Ik denk niet dat er staatsgeheimen instaan.

Minister Hilde Crevits: Komt in orde.

De voorzitter: Komt in orde. Mijnheer Vandaele, binnen achtenveertig uur hebt u dat.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ziet u wel, voorzitter, dat u charmes hebt.

Minister Hilde Crevits: Ik vond dat nu niet zo charmant, eigenlijk.

De voorzitter: Mijnheer Vandenbroucke, u vraagt opnieuw het woord? Toch niet opnieuw over dat onderwerp? Minister Vandeurzen heeft een aantal toezeggingen gedaan. Hij heeft gezegd dat hij de finesses van het dossier niet kende. Wij hebben ervoor gezorgd dat u uiteindelijk die conceptnota hebt gekregen. Dat heeft ook veel voeten in de aarde gehad, dat mag ik hier ook even zeggen. U hebt nu alle elementen. Als er nieuwe elementen komen, ga ik ervan uit dat minister Vandeurzen daarmee in debat gaat. Dat heeft minister Vandeurzen toegezegd.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, er is inderdaad een nieuw element gekomen: mevrouw Cantillon heeft een nieuwe berekening gemaakt op basis van de informatie die vandaag bekend is, een berekening die een compleet ander resultaat geeft dan de conceptnota waarover wij moeten debatteren. Hoe kunnen we nu een debat voeren als blijkt dat de bron die in de conceptnota wordt gebruikt, zelf zegt dat wat in die conceptnota staat, niet correct is? Hoe kunnen we daarover een eerlijk oordeel vormen?

De voorzitter: Ik bemoei me niet met het debat, maar mevrouw Cantillon had dat misschien een paar dagen eerder kunnen geven. Dan was het probleem hier ook opgelost. Dat wil ik hier ook wel eens even zeggen. (*Applaus bij de N-VA*)

Joris Vandenbroucke (sp.a): Schieten op de pianist lijkt me geen goed idee.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft twee keer een toezegging gedaan, dus ik denk dat daarmee dit onderwerp is afgehandeld. U hebt gevraagd hier een debat te houden over de kinderbijslag. We hebben ervoor gezorgd dat u alle stukken hebt gekregen die volgens mij relevant zijn en nu komt er ineens een persmededeling. Ik ben niet verantwoordelijk voor die persmededeling. De regering is verantwoordelijk voor datgene dat hier wordt besproken, punt.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, het is niet om dit op te poken, maar men moet toch ook een beetje intellectueel eerlijk zijn.

De voorzitter: Daarover ben ik het volledig met u eens.

Björn Rzoska (Groen): De Vlaamse Regering hanteert een berekening van het CSB en verwijst daarnaar in zowel haar communicatie als haar persnota. Ik denk dat mevrouw Cantillon niet reageert op wat er in die conceptnota staat, want ze zegt dat ze dat niet heeft kunnen doorrekenen omdat er ook bij de oorspronkelijk aangeleverde gegevens een aantal dingen ontbraken. Waarop reageert ze? Ze reageert op een in mijn ogen totaal verkeerde uithaal van de minister-president, die een onafhankelijke, geëngageerde academica deze ochtend op de radio met een sneer heeft onderuitgehaald. Dáárop reageert ze. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, dat is weer een totaal nieuw element. Mijnheer Rzoska, u zou er goed aan doen om dan onmiddellijk het debat daaromtrent te openen. Ik neem daar geen woord van terug. Mevrouw Cantillon heeft een opdracht gekregen van Kind en Gezin. Haar medewerker die daarmee belast was, heeft nog tijdens de werkzaamheden al opmerkingen geformuleerd, op een congres woensdag laatstleden. Ze is dan de eerste om met kritiek naar buiten te komen. Ik vind dat men daarin een terughoudendheid aan de dag mag leggen. Ze zegt dat dit niet onder de vertrouwelijkheid valt. Ze had een

vertrouwelijkheidscontract met Kind en Gezin. Dat wil ik aannemen. Ik ken dat contract niet. Ik weet dat ze een permanente opdracht was aangegaan voor Kind en Gezin. Vanuit die gegevens dan als eerste communiceren en kritiek uiten. Tja, ik vind dat je deontologisch een terughoudendheid aan de dag moet leggen. Dat is een totaal ander debat dan het debat over de cijfers. Mijnheer Rzoska, ze zegt zelf dat ze geen rekening houdt met de derde pijler, met de participatietoeslag, met het feit dat dat weer in het systeem komt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 60/30*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik heb heel heuglijk nieuws. Het kind is weliswaar geboren voor 1 januari 2019, dus het valt onder het oude kinderbijslagstelsel. Het gaat namelijk over Aaron, de zoon van Cindy Franssen, die we vandaag hier met heel veel vreugde opnieuw begroeten. (*Applaus*)

Dat is tenminste interessant nieuws.

ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 7 (2015-2016)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag.

Het debat is geopend.

Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, voor ons waren twee criteria erg belangrijk om uw hervorming op te beoordelen. Eigenlijk zijn het twee criteria die u zelf ook naar voren hebt geschoven. Het eerste criterium is: blijft het een universeel recht voor elk kind? Daarop kunnen we ja zeggen: u hebt voorzien in een fatsoenlijke basistoeslag voor elk kind. Het tweede, voor ons erg belangrijke criterium is: dringt het de armoede terug? U zult immers geen enkel ander instrument in Vlaamse handen terugvinden dat u zo sterk de kans geeft om dat te doen als deze kinderbijlagen.

Op dat vlak zijn wij teleurgesteld. De reden waarom ik wel verwijs naar de nieuwe berekening van het Centrum voor Sociaal Beleid, is omdat u ook de eerste berekening hebt gebruikt. Ook toen waren misschien niet alle details van uw hervorming bekend, maar toch hebt u – omdat de cijfers u goed uitkwamen, omdat ze de indruk gaven dat de kinderarmoede zou dalen – ze gebruikt in officiële documenten. Als er dan een aantal dagen later een nieuwe berekening is op basis van al meer kennis, en als daaruit blijkt dat gezinnen met twee kinderen er fors op achteruitgaan, dat het armoederisico veel groter wordt, maar dat ook het armoederisico voor eenoudergezinnen sterk stijgt waarbij het gaat over kinderen die vaak in preciaire omstandigheden opgroeien, dan denk ik dat u hebt gefaald op die tweede doelstelling. En dan is mijn vraag of u bereid bent om in het licht van die nieuwe cijfers, indien blijkt dat het Centrum voor Sociaal beleid gelijk heeft, opnieuw aan tafel te gaan zitten met uw partners, want aan een van de twee doelstellingen is niet voldaan.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Toen wij het resultaat van ons beraad hebben voorgesteld, heb ik aan de pers heel duidelijk aangegeven welke initiatieven er zouden komen voor het budgettair kader. Het is nogal gemakkelijk om het vanzelfsprekend te vinden dat wij de middelen uit de indexsprong van 2015 opnieuw in het systeem brengen, wat toch goed is voor ongeveer 70 miljoen euro extra. Bovendien heb ik toen nooit gezegd dat het feit dat we sociale correcties zouden toepassen voor kinderen die al geboren zijn, het feit dat er een heel lange transitieperiode is waardoor verworven rechten, leeftijdstoelagen enzovoort in het systeem blijven, het feit dat de derde pijler die onmiddellijk in werking treedt ook koopkrachtverhogende maatregelen bevat die de kosten van onderwijs enzovoort helpen dekken, al in rekening is gebracht om het armoederisico te berekenen. Nochtans moeten ook die elementen worden berekend om het effect te kennen. Het is intuïtief natuurlijk te veronderstellen dat dit een belangrijke impact zal hebben op het armoederisico, maar dan in de door ons gewenste richting. Ook dat element heb ik niet vermeld. Ik heb daarover gezwegen omdat ik weet dat een armoedetoets te gronde met al zijn nuances moet worden toegepast. Dat heeft de regering beslist voor deze polemiek met het Centrum voor Sociaal Beleid is ontstaan.

Freya Van den Bossche (sp-a): Minister, u brengt terecht een aantal nuances aan, maar u moet natuurlijk niet enkel de positieve nuances brengen. Wat ook nog niet in rekening is gebracht in deze cijfers, is het feit dat u voor de tweede keer op rij bij bestaande gezinsbijslagen een indexsprong toepast waardoor in die groep het armoederisico zou kunnen stijgen. U weet dat. Het klopt wanneer u zegt dat we een uitvoerigere armoedetoets moeten toepassen. U hebt daarvoor mijn steun. En als daaruit blijkt dat het een goed systeem is, ben ik niet te beroerd om dat ook te zeggen. Het zal u ook opgevallen zijn dat ik de afgelopen dagen geen kwaad woord heb gezegd over uw hervorming. Als uit cijfers blijkt dat het een goede hervorming is, dan zal ik dat ook zeggen. Maar wij hebben nu meer dan redenen om daaraan te twijfelen, en het zou goed zijn indien u daar ook aan zou durven twijfelen, want het is nog niet te laat om er nog iets aan te doen mocht het fout zijn gelopen. Als u nu toezegt dat op basis van een ernstige armoedetoets, indien blijkt dat niet aan de doelstellingen is voldaan, u bereid bent opnieuw aan tafel te gaan zitten en ik beloof u van mijn kant dat ik bravo zal zeggen als het wel zo is, dan kunnen wij elkaar de hand reiken en dan zal ik het over een aantal details in de uitwerking met u hebben. Dan is er geen fundamenteel probleem. Maar mijn vraag is: kunt u me dat beloven?

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw Van den Bossche, ik zal de beslissing nemen van de regering in haar laatste libellés. Daar staat uitdrukkelijk in de tekst dat wij een uitgebreide armoedetoets zullen uitvoeren op de globaliteit van het nieuwe systeem en de overgangsperiode. De bedoeling van een armoedetoets is te kijken naar de resultaten. De regering zal dan beoordelen wat zij met die resultaten doet. Maar ik kan toch niet anders dan te zeggen dat ik in de communicatie na het bekendmaken van het akkoord nooit gezegd heb dat die flankerende maatregelen, overgangsmaatregelen, sociale correcties, de onmiddellijke inwerkingtreding van die derde pijler en het opnieuw injecteren van de middelen van de indexsprong van 2015, de cijfers in de tekst beïnvloeden. Ze staan er los van, en mevrouw Cantillon bevestigt dat ook. Als je een globaal oordeel wilt vellen, moet je dat daar allemaal bij nemen.

De regering heeft, zoals ik al heb gezegd, gisteren formeel, in een elektronische procedure, de libellé van deze beslissing goedgekeurd. Dat is ook logisch. Het parlement heeft met ons afspraken over armoedetoetsen en wij zullen die ook uitvoeren. Het is de ambitie om na te gaan of het nieuwe systeem inderdaad effecten heeft voor armoede. Ik denk dat er met de overgangsmaatregelen die wij hebben gepland, positieve effecten zullen zijn.

Dus ja, we zullen die toets doen, en dan zal de regering uiteraard opnieuw evalueren omdat er dan een decreet moet komen dat in het parlement zal worden besproken.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mevrouw Van den Bossche, ik begrijp het niet goed. U zegt dat u dit zaterdag wist op het moment dat de beslissing werd genomen, maar dat u nu iets meer weet. Maar het persbericht van het Centrum voor Sociaal Beleid bevestigt net dat ze minder weten en dat hun berekeningen zijn gebaseerd op minder informatie. *(Opmerkingen van Joris Vandenbroucke)*

Het staat er letterlijk, mijnheer Vandenbroucke. Ze kenden de bijkomende elementen van de beslissing van de Vlaamse Regering nog niet op het moment dat ze de berekeningen maakten. Er staat dus net het tegenovergestelde. Maar goed, ik begrijp wel, en we zijn het er allemaal over eens, dat een grondige armoedetoets – het staat trouwens ook in het persbericht – er nog moet komen om tot het juiste cijfer te komen. Maar kom hier niet doen alsof het nu al zeker is dat het achteruitgaat, want dat is absoluut niet het geval.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Ik zou me graag willen aansluiten. Ik ben heel blij dat mevrouw Van den Bossche zegt dat ze heel objectief, neutraal en genuanceerd het debat wil aangaan. Ik vind wel dat de fractieleider van haar partij de toon heeft gezet door sterk te stellen dat het armoederisico met deze hervorming duidelijk toeneemt. Quod non. Dat is niet zo. Als je toch naar de komma's gaat kijken, zie je dat het totale risico nog altijd lichtjes daalt, wel wat minder dan in de conceptnota, maar ook in deze aangepaste tabel daalt het nog.

Minister Vandeurzen heeft altijd een genuanceerd verhaal verteld. Hij heeft toen gezegd dat hij een aantal positieve elementen niet meeneemt. Hij heeft ze daarnet nog eens opgesomd: het opnieuw injecteren van de indexsprong. Trouwens, we zijn de enige regering die dat doet. Onze Waalse collega's, met uw socialistische vrienden in, doen dat niet. Deze Vlaamse Regering zal de twee indexsprongen opnieuw injecteren in 2019 zodat het effect van de indexsprong op de kinderbijslag niet geldt. Wij doen dat als enige regering in dit land. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

Dat is de waarheid, en die mag ook worden verteld. Natuurlijk kijken we nu naar de armoedetoets, waarna een genuanceerd debat moet volgen. Ik ben heel blij dat mevrouw Van den Bossche zegt dat we de positieve en de negatieve elementen moeten afwachten. Maar mijnheer Vandenbroucke, stop er dan ook mee om enkel het negatieve element van deze herberekening in het daglicht te stellen. Wacht ook de andere af. We zullen ze in de armoedetoets in alle objectiviteit onderzoeken. Ik ben er nogal gerust in dat het heel goed zal meevallen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Bossche, u neemt het heel vaak op voor de eenoudergezinnen. U doet dat in de commissie, en u begon er daarnet hier mee. U doet dat vaak. Ik begreep niet zo goed wat u zei. U zei dat ze er op achteruitgaan. In het huidige stelsel van verhoogde kinderbijslag met toeslag krijgt een eenoudergezin met een inkomen beneden een bepaald maximum voor één kind 136,24 euro. Het is niet moeilijk om te berekenen hoeveel die alleenstaande ouder in het nieuwe systeem zal krijgen: 160 plus 50 euro. Dat is 210 euro. Ik denk dat dat substantieel is voor eenoudergezinnen die kiezen voor één kind of die alleen zijn komen te staan en die een kind willen opvoeden.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, u hebt er zich net toe geëngageerd toch een armoedetoets te doen. Dat is goed, maar het had fijn geweest als we vooraf meer data hadden.

Minister, wat is uw doel? Met hoeveel procent wilt u de armoede doen dalen vooraleer u van oordeel bent dat de nieuwe kinderbijslag geslaagd is? Wat zult u doen als dat doel niet wordt gehaald? Bent u bereid het systeem te herzien of zult u rommelen in de marge en akkoord gaan met een marginale daling, die nu 0,2 procent bedraagt? Met dit laatste zullen we niet instemmen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Voor mevrouw Van den Bossche is de universaliteit van het systeem van belang, evenals het armoederisico. Daarmee zijn we het allemaal eens.

De uitspraak van collega Van den Brandt dat ze niet wist dat een armoedetoets zal worden uitgevoerd vind ik beneden alle peil. Dat staat immers duidelijk in de documenten die we hebben ontvangen.

Elke Van den Brandt (Groen): Die hebben we pas gisterenmiddag gekregen.

Lies Jans (N-VA): U herhaalt het echter wel vandaag. U wist het dus duidelijk sinds gisteren.

Elke Van den Brandt (Groen): Die was op voorhand beloofd.

Lies Jans (N-VA): Er zal een uitvoerige armoedetoets worden uitgevoerd op de globaliteit van het nieuwe systeem en de overgangperiode.

Mevrouw Van den Bossche, het groot verschil in standpunt tussen u en mij is dat u de kinderbijslag volledig wilt inzetten om het armoederisico te beperken. Dat is niet het doel van de kinderbijslag. Wij vinden het daarentegen belangrijk dat alle gezinnen worden gesteund bij het opvoeden van hun kinderen. Wij willen voor iedereen een degelijk basisbedrag, dat we met 160 euro hoog hebben gelegd en veel meer is dan de 130 euro die u in uw verkiezingsprogramma had voorgesteld. Het stemt me tevreden dat we alle gezinnen 160 euro kunnen geven en dat we gezinnen uit armoede kunnen halen, alleen al door het optrekken van het basisbedrag. Dat is het fundamentele verschil. Als we met dit budget zoveel mogelijk gezinnen vooruit willen helpen, moet worden gewerkt met een hoog basisbedrag en selectief voor wie het echt nodig heeft. Dat is precies wat we zullen doen met het nieuwe systeem.

Freya Van den Bossche (sp-a): Het belangrijkste gegeven waarvan men enkele dagen geleden is uitgegaan, is dat de bedragen, dus zowel het basisbedrag als de toeslag, en zelfs de inkomensgrens, die gedefinieerd zijn op basis van jaar x – naar ik veronderstel het jaar 2015 – worden toegepast in 2019. Men ging ervan uit dat die zouden worden omgezet naar de werkelijke waarden in 2019.

Als dat zo is, dan kloppen de eerste cijfers van minister Vandeurzen grosso modo. Het gaat echter gewoon om de cijfers an sich en die worden in 2019 niet aangepast in het nieuwe systeem. In dat geval is er geen significante daling van het armoederisico, behalve voor gezinnen met één kind. Volgens de nieuwe simulaties daalt het risico op armoede sterk voor die groep. Voor gezinnen, ook eenoudergezinnen, met twee kinderen stijgt het evenwel. De uitzondering zouden de eenoudergezinnen kunnen zijn die kiezen voor één kind. Voor de andere eenoudergezinnen, toch een erg kwetsbare groep, stijgt het risico.

Die aanname heeft men veranderd. Het stemt me tevreden dat men een globale armoedetoets zal doen. Aan de hand daarvan kunnen we vaststellen of het

volstaat en of we beter kunnen doen. De cijfers komen niet uit de lucht gevallen en we moeten ze ernstig nemen.

Ook mijn partij pleit voor een fatsoenlijk basisbedrag. De reden waarom het onze lager is dan het uwe, is dat wij zijn uitgegaan van het aanvankelijk gecommuniceerde budget. Nu worden daaraan bedragen toegevoegd.

Minister, als u doet wat u aankondigt te zullen doen, dan is het systeem duurder.

Ons hoort u daarover niet klagen. Wij pleiten altijd voor meer geld voor Welzijn, dus wie zou ik zijn om te zeggen dat dit niet mag? Het systeem kost echter meer geld dan initieel was gedacht. Wat mij betreft: goed onderhandeld, goed gedaan, doet u dat ook vooral voor uw andere bevoegdheden zo. Maar met meer geld is het natuurlijk niet moeilijk om een groter bedrag te geven en een grotere toeslag.

Minister Jo Vandeuren: Sta me toe te zeggen dat ik dit nu toch wel de omgekeerde wereld vind. (*Applaus bij de meerderheid*)

Ik zou redeneren – maar ik geef toe, ik ben misschien niet helemaal mee in de oppositie- mindset – dat als je vanuit de oppositie een voorstel doet, je dan ambitieus bent. Ik moet in de commissie voortdurend horen dat er veel te weinig geld is. Nu heeft de regering rond gezinsbijslagen een budgettair kader gecreëerd. Ze doet daarmee bovendien een inspanning, want we hebben zelf een beslissing genomen inzake welvaartvastheid van de welvaartsenveloppe, de koopkrachtverhoging op dat vlak, dat hebben we allemaal geassumeerd, terwijl we in 2015 overruled werden door een Belgische beslissing rond de index in een context waarin ook over andere zaken is beslist. We hebben beslist dat niet te beschouwen als een budgettaire meevaller in de pocket van de minister van Begroting – zijn voorganger of de nieuwe – maar dat geld opnieuw in te brengen in het systeem. Er was geen enkel budgettair argument om dat te doen. We hebben dat toch gedaan, we hebben dat budget verhoogd met een index die de mensen niet hebben gekregen.

We maken een systeem waarbij we twee doelstellingen willen realiseren: een dikke merci zeggen aan de gezinnen, die we heel erg waarderen, en de gezinnen met oudere kinderen zeggen ze dat ze zich niet ongerust moeten maken, dat we hen zeker zullen respecteren in hun rechtmatige verwachtingen. Aan de nieuw startende gezinnen in Vlaanderen zullen we vooral zeggen dat we het fantastisch vinden dat ze kiezen voor een gezin, voor het opvoeden van kinderen, en dat we daarvoor een budgettair kader willen creëren waarmee ze echt een duwtje in de rug krijgen.

Ik hoor nu al de hele tijd spreken over de techniciteit van een index en een formule zus of zo. Nogmaals, ik ben absoluut bereid om dat debat te voeren, maar dan doen we dat met alle parameters die we moeten hebben om op het terrein en vertaald in alle nuances echt te zien wat dat betekent in de armoederisico's. Iedereen is het erover eens dat het tabelletje in de nota geen rekening houdt met de derde pijler, geen rekening houdt met de toeslagen, geen rekening houdt met de verworven rechten enzovoort. Ik wil dat debat dus voeren, maar ik zal nu niet een mooi concept van kinderbijslag, dat echt een systeemwijziging inhoudt – wat een hels moeilijke oefening is ten opzichte van een huis dat veertig, vijftig, zestig jaar geleden langzaam ontwikkeld is en waar we echt een mechanisme moeten wijzigen, waarvoor we nu de oplossing hebben gevonden – laten afdoen als een verhaal van één cijfer. Ik kan er vijf experts bijhalen die kunnen zeggen hoe je het moet lezen, interpreteren, tegensprekbaar maken. Het is een legitiem debat, en het centrum heeft daarin een grote autoriteit – ik ben de eerste om dat te bevestigen, en mevrouw Cantillon bevestigt dat ook. Er zijn nog elementen en wat die armoedetoets betreft, mevrouw Van den Brandt: het is echt niet zo dat we maandagmorgen toen we uw

commentaar gehoord hebben, gezegd hebben: 'Laat ons er nog snel een armoedetoets in flansen.' Mevrouw Homans is bewaker van het gecoördineerde armoedebeleid. Er is van meet af aan gezegd, ook door de minister bevoegd voor de armoedebestrijding, dat er een toets komt die de complexiteit van die transitie mee in beweging moet brengen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, ik ben blij dat er een armoedetoets komt, maar ik stel u een vraag: wat is het doel, waar en hoeveel procent armoede wilt u doen dalen met dit systeem? Dit is een heel heldere vraag.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, dit is een zeer terechte vraag voor de minister, maar ik heb nog een andere vraag voor hem.

Minister, ik heb goed gekeken naar de persconferentie, we hebben ook een paar dagen geleden op vraag van de parlamentsvoorzitter de powerpoint gekregen die u op de persconferentie gehanteerd hebt om uw systeem uit de doeken te doen. U zegt dat u nog een armoedetoets moet uitvoeren, fair enough, maar hoe komt het dan dat u de pers en het parlement een slide uit uw powerpoint hebt bezorgd waar bovenaan staat: "Armoederisico daalt, huidig systeem, nieuw systeem, verschil". Hoe hebt u dan die cijfers berekend en hoe kunt u nu hardmaken dat het armoederisico daalt, terwijl u de toets nog moet uitvoeren? Is dat dan buikgevoel, of zo iets?

Minister Jo Vandeurzen: Neen, dat is geen buikgevoel. Een armoederisico berekenen op een systeem, daar heb je formules voor en daar heb je centra voor die dat kunnen simuleren. Een armoedetoets wil rekening houden met alles wat in dat proces moet worden betrokken. Ik geef nog een voorbeeld dat we niet hebben genoemd. Het nieuwe systeem voorziet uitdrukkelijker in een veel groter systeem van automatische rechtstoekenning. Ook dat element zal in de armoedetoets moeten worden meegenomen. Er is dus een verschil tussen een mathematische berekening en een globale evaluatie van het effect op de armoede van het systeem. Daar is die risicoberekening een deel van, maar er zijn nog andere aspecten. Er is een methodologie voor in Vlaanderen hoe je een armoedetoets moet organiseren. Dat vinden we vandaag niet uit. We gaan dat uiteraard ook doen.

Mevrouw Van den Brandt: hoeveel procent naar beneden? Het procent naar beneden is een resultaat van en moet beoordeeld worden in een globale evaluatie. De globale evaluatie is: dekt het de kosten van opvoeding en kan het het armoederisico helpen bestrijden? Die afweging moet men globaal maken. In het voorstel van Groen is er een basisbedrag van 90 euro, als ik het goed begrepen heb. Dat is een zo kleine universele sokkel en een zo groot selectief deel, dat het niet het meest verstandige model is. Voetnoot: het oude systeem genereerde een bedrag dat ingezet werd in selectiviteit van 3,4 procent van het totale budget voor de kinderbijlagen. Het nieuwe systeem mobiliseert 12 procent van het budget om op een selectieve manier, dus niet universeel, te worden ingezet. Die shift naar selectiviteit in de inzet van de middelen is ook belangrijk. Ik heb dat ook niet benadrukt. Je moet dat altijd genuanceerd bekijken en daar niet demagogisch over doen. Dat we meer middelen inzetten via een selectieve manier dan vroeger, daar kan je niet langs kijken als je het nieuwe systeem beoordeelt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Freya Van den Bossche (sp-a): De minister heeft een aantal eigenaardigheden gezegd over het budget, wat mij betreft. Minister, u zegt: de regering doet daar een inspanning. Er zijn twee problemen met die zin. Eerste probleem is dat het de volgende regering is die die inspanning zal doen. Het komt er in 2019. U mag iets beslissen dat dan pas van kracht is, maar het is niet deze regering die daarvoor in een budget voorziet. Dat weet u.

Het tweede probleem is het volgende. U zegt dat u ten aanzien van het feit dat de gezinnen vorig jaar geen index hebben gekregen en binnenkort er weer een

gaan mislopen, geen enkel budgettair argument heeft om dat niet in de grote pot te steken, dus steekt u dat in het nieuwe systeem. U zegt dus dat de regering een inspanning doet, maar ik zal u eens zeggen wie een inspanning heeft gedaan: de gezinnen die vandaag hun kinderbijslag ontvangen natuurlijk, die dat geld aan u hebben moeten geven! U houdt dat opzij tot 2019 en dan stopt u het in uw nieuwe systeem. U doet die inspanning niet; u hebt die inspanning van de gezinnen gevraagd! U haalt het geld bij hen! U hoeft u niet op de borst te kloppen. De gezinnen hebben dat in uw plaats gedaan. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Minister Jo Vandeurzen: Ik klop mij zelden op de borst, moet ik eerlijk zeggen. Dat is niet echt mijn temperament in de politiek. Mevrouw Van den Bossche, de index van 2015 was eerst inderdaad een Vlaams initiatief, maar dat is een Belgische lineaire maatregel geworden. U weet dat zeer goed. Er is een politieke keuze te maken of we dat budget terug in het systeem brengen of niet. Als de regering zwijgt, komt dat niet in het systeem. Ik heb lang gespeculeerd over de index van 2016. Wel, die index wordt gewoon betaald. Ik vind dat wel een politieke beslissing die we moeten nemen naar aanleiding van de opmaak van volgende begrotingen in deze legislatuur.

Ik ben me er heel goed van bewust hoe dat budget tot stand is gekomen. Dat budget brengen wij terug bij de mensen in dit kinderbijslagsysteem. Ik moet niet spreken voor anderen, maar het feit dat dat in andere delen van dit land misschien niet zal gebeuren, is toch het beste bewijs van het feit dat dit een politieke keuze is die wij maken en waarvan wij zeggen dat het geld teruggaat naar de gezinnen. Ze hebben daar op een of andere manier recht op, en we gaan hun dat teruggeven in het systeem. *(Applaus bij de meerderheid)*

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister Vandeurzen, ik vind het van humor getuigen als u zegt dat een besparing op de index een prima idee is omdat het een lineaire Belgische maatregel is. U hebt net een bevoegdheid naar Vlaanderen gehaald, en uw enige antwoord op mijn vraag waarom u de index van mensen afneemt, waarom de kinderbijslag niet mee mag stijgen met de levensduurte als het leven duurder wordt, is omdat dat nu eenmaal een lineaire Belgische beslissing is. Dat is een vorm van humor die boven de hoofden van de mensen gaat.

U zei over de index dat dat techniciteit is. Er is niets technisch aan als je een dochter hebt die gaat studeren, inschrijvingsgeld moet betalen, boeken moet kopen, een kot moet huren dat duurder wordt, en je minder kinderbijslag krijgt omdat dat niet is geïndexeerd en omdat er geen leeftijdstoelagen meer zijn. Dat is niet technisch. Dat is de kloof vergroten tussen de werkelijke kost en wat de overheid doet om gezinnen bij te staan. Dat is niet technisch, het is de werkelijkheid van elke dag voor de mensen. Het is belangrijk dat u dat durft te herkennen.

Minister Jo Vandeurzen: Over de studietoelage zal ik het woord laten aan de minister van Onderwijs. Maar ik klop me hier niet op de borst voor het feit dat de indexen niet zijn gegeven. Ik zeg alleen: we zijn door de zesde staatsvorming bevoegd geworden. Dat is een systeem dat over een heel lange periode is geëvolueerd naar een heel complex systeem, met meer dan 700 verschillende manieren om een berekening te maken voor de kinderbijslag. We hadden twee zaken kunnen doen. We hadden kunnen zeggen: daar gaan we onze vingers niet aan verbranden, want als we een systeemwijziging moeten doorvoeren, kunnen we nooit een kopie maken van het oude systeem. We gaan dat rustig laten voortkabbelen.

Wij hebben een andere keuze gemaakt. We zijn inderdaad bevoegd geworden, en die bevoegdheid gaan we gebruiken om iets beters te doen voor de Vlaamse gezinnen en kinderen. We gaan die bevoegdheid bovendien gebruiken om jonge gezinnen een duidelijke duw te geven. We gaan gezinnen met oudere kinderen securiseren, en hun rechtmatige verwachtingen overeind houden. Maar we willen

aan jonge mensen in Vlaanderen het signaal geven dat als ze aan kinderen denken, en die willen opvoeden in een heel turbulente tijd, we dat enorm appreciëren. We willen hun daarbij alle kansen geven, sterker nog, als ze hun kind naar de kinderopvang of naar het kleuteronderwijs brengen, is dat een extra kans voor de ontwikkeling en de toekomst van dat kind. Daarom maken we het systeem zo dat ze daarvoor worden gewaardeerd. Persoonlijk vind ik dat een sterk signaal van de Vlaamse overheid.

Ik ben me ervan bewust dat we nog over veel zaken zullen moeten discussiëren. Dit is het concept, maar voor de implementatie, de ICT-toepassing enzovoort is er nog een lange weg af te leggen. Kunnen we nu niet voor een keer zeggen dat Vlaanderen die bevoegdheid heeft gebruikt, dat we er een meerwaarde aan geven, en dat we niet te beroerd zijn om over de armoederisico's te debatteren? We doen iets wat voor de Vlaamse gezinnen een Vlaams gezinsbeleid in de volle betekenis van het woord waarmaakt. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Van deze toch wel historische hervorming van de kinderbijslag hebben we ook gebruikgemaakt om de banden tussen Onderwijs en Welzijn aan te halen. We zijn het er kamerbreed over eens dat een van de beste manieren om armoede te vermijden, ook in het latere leven, de goede, degelijke, kwaliteitsvolle participatie is aan onderwijs. Ik wil een overzicht geven van wat we met deze hervorming doen.

Ten eerste, we zijn de enige regio die al studiebeurzen geeft aan kleuters en lagereschoolkinderen. Dat gebeurt bijvoorbeeld niet in de Franse Gemeenschap.

Ten tweede, ondanks de indexsprongen hebben we de inkomensgrenzen om studiebeurzen te krijgen en de plafonds van de beurzen altijd mee laten indexeren met de gezondheidsindex. We doen dat op vandaag nog altijd.

Ten derde, we creëren met deze hervorming een schitterend extra instrument om jonge gezinnen die hun kinderen op drie jaar naar school laten gaan en die voldoende aanwezig zijn, extra ondersteuning te geven van twee keer 150 euro. Dat is ongezien, maar we willen op deze manier de participatie van heel jonge kinderen aan school versterken.

Ten vierde, zowel de globale participatietoelage, de huidige schoolpremie, als de selectieve, die gaat naar de ouders die ze het meest nodig hebben, stijgen, mevrouw Van den Bossche, substantieel vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe systeem. Er komt 27 miljoen euro bij voor de universele en 28,8 miljoen euro voor de selectieve. Die 28 miljoen euro gaat naar de versterking van het huidige studiebeurssysteem. Dat betekent dat kinderen wier ouders nu een studiebeurs krijgen, 150 tot 200 euro erbovenop ontvangen.

Wat betreft de berekening van armoederisico's staat in de nota dat daar allemaal nog geen rekening mee wordt gehouden. Maar koppel dat allemaal aan de automatisering van de rechten, waar we nu eindelijk voluit in kunnen gaan, omdat de kinderbijslag wordt gekoppeld aan de studiebeurzen, dan kan men niet anders dan besluiten dat we op een heel fundamentele manier het schoollopen van kinderen, en zeker van de meest kwetsbare kinderen, financieel gaan ondersteunen.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, ik geloof zeker dat u inspanningen doet binnen Onderwijs. Het is absoluut goed dat studiebeurzen worden aangepast aan de hogere levensduurte. Het is ook goed dat rechten automatisch worden toegekend. Dat neemt niet weg dat studeren duur is. De Gezinsbond heeft dat berekend, naarmate het kind ouder wordt, kost het meer om te voorzien in de basisbehoeften van dat kind. Daarom vinden we het jammer dat de band tussen

leeftijd en hogere kosten is doorgeknipt. Het gaat niet over beslissingen die louter in Onderwijs worden genomen, het gaat over de kinderbijslag waar de Gezinsbond toch terecht heeft gepleit om die band niet door te knippen.

Het is belangrijk om mensen ook als hun kinderen ouder worden, voldoende te ondersteunen. Ik ken de redenering dat ze vaak meer verdienen als ze ouder worden, maar niet zoveel meer als het kost om ouder wordende kinderen te hebben. Wij vinden het jammer, we begrijpen niet dat u die band hebt doorgeknipt. We betreuren dat eigenlijk. We zouden het een verbetering vinden mocht u die leeftijdsbijslagen behouden hebben.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Mevrouw Van den Bossche, voor welk stelsel opteert u? Voor een lage startpremie die dan stilaan stijgt met om de zes jaar een leeftijdstoelage? Of van bij de geboorte een hoog basisbedrag? Daarover gaat het. Uw partij stelde voor om 130 euro te geven en dan om de zes jaar 10 euro leeftijdstoelage om uiteindelijk te arriveren op 160 euro. Welnu, deze regering zegt: vanaf de eerste geboortedag 160 euro! (*Applaus bij de meerderheid*)

Lies Jans (N-VA): De discussie over de leeftijdstoelage is inderdaad al uitgebreid gevoerd met de Gezinsbond. De heer Van den Heuvel heeft het duidelijk gesteld. We starten met een hoog basisbedrag. We willen echt die jonge gezinnen ondersteunen.

U zegt dat de oudere gezinnen niet zoveel meer verdienen, maar ik heb de gemiddelden opgezocht. Iemand van 28 jaar – zonder kinderen – heeft een gemiddeld brutoloon van 2600 euro. Vanaf 46 jaar – met kinderen die naar de hogeschool gaan – hebben die 3600 euro. Dat is een gemiddelde marge van 1000 euro.

Ik geef u gelijk: oudere kinderen kosten meer geld. Maar in al die berekeningen die ook al door de Gezinsbond en anderen gemaakt zijn, wordt nooit rekening gehouden met de kosten voor kinderopvang. Dat is een dure aangelegenheid voor de mensen. Als u dat mee in rekening neemt, zijn jonge gezinnen zelfs duurder dan kinderen van 18 jaar. Daarom willen wij echt inzetten op die jonge startende gezinnen. We gaan naar een kinderopvangtoelage voor de ouders van 3,17 euro per dag in de zelfstandige kinderopvang. De minister heeft het gezegd: dat is een substantiële ondersteuning van die jonge startende gezinnen met kleine kinderen. We zorgen ervoor dat ze dat basisbedrag van 160 euro onmiddellijk krijgen.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Van den Bossche, ik moet niet in de plaats van de Gezinsbond spreken, maar we hebben toch een reactie genoteerd. Die reactie is voorzichtig en gematigd, maar wel positief. Waarom is dat voor hen belangrijk? We weten heel goed dat ze die leeftijdstoelagen belangrijk vinden. Door de manier waarop wij het systeem hebben opgevat en de manier waarop wij respect opbrengen voor de verworven rechten van mensen die nu reeds kinderen hebben, zijn we voor dat stukje van het verhaal echt wel zeer zorgvuldig. Mensen die kinderen hebben van 6, 12, 18 jaar of ouder, blijven in het oude systeem. De redenering die wij hebben gemaakt, is dat we in alle redelijkheid niet kunnen zeggen dat we de spelregels voor die gezinnen wijzigen.

Als men spreekt over leeftijdstoelagen moet men a en b zeggen. En b is: zeer, zeer veel respect voor verworven rechten in het oude stelsel.

Freya Van den Bossche (sp-a): Ik ga akkoord, zeker wat de verworven rechten betreft. Ik denk dat we ook op dat vlak eenzelfde pleidooi hebben gehouden als dat van u. Maar het blijft gewoon zo dat gezinnen, zodra hun twee kinderen in het secundair onderwijs schoollopen, erop achteruitgaan tegenover het systeem van vandaag en dat de kosten voor kinderen die voortstuderen enkel

groter worden. Dat is een gegeven. De algemene lijn bij mijn fractie is dat we liever zien dat de band met de werkelijke kosten niet wordt doorgesneden. Dat is ook waarom wij het indexeren van de inkomens altijd verdedigen. Als het leven duurder wordt, dan vinden we het logisch dat de hulp van de overheid meegaat met die gestegen duurte. En voor het ene kind kan dat duurder zijn dan voor het andere. Zo brengen kinderen met een beperking extra zorgen met zich mee.

Dat is een algemeen principe voor ons. Ik begrijp dat u daarover niet op elk moment hetzelfde denkt. Wat mij betreft is het een legitiem principe.

Minister Jo Vandeurzen: Nu u over de verhoogde kinderbijslagen spreekt, kunt u misschien ook zeggen dat we ook hebben geluisterd naar uw bedenkingen. In de commissie Welzijn hebben we gesprekken gevoerd over de manier waarop het attest voor een verhoogde kinderbijslag moet worden gegenereerd. De commissieleden zullen bevestigen dat de vraag was om dat te automatiseren en te vereenvoudigen.

Er zijn in de commissie vragen gesteld over het feit dat er voor langdurig zieke studenten een soort val zou zitten in de kinderbijslag. U hebt daarover gesproken in de commissie, samen met vele collega's uit de meerderheid en de oppositie. Welnu, in het nieuwe systeem zullen we ervoor zorgen dat de attesten die nodig zijn om recht op verhoogde kinderbijslag te verkrijgen omdat uw kind een beperking heeft, vlotter en automatischer kunnen verlopen. We hebben afgesproken dat we het systeem van een val voor langdurig zieke studenten en de effecten op de kinderbijslag in ons eigen systeem, als wij bevoegd worden, zullen oplossen.

Ik vind het eerlijk gezegd niet zo aangenaam om altijd maar op de vermeende manco's te worden gewezen, wanneer we bij het gaan naar een nieuw systeem van de gelegenheid gebruikmaken om een aantal zaken beter te organiseren. Een aantal dingen die ook voor u belangrijke items waren, zullen we effectief proberen op een geïntegreerde en geautomatiseerde manier te honoreren in het nieuwe systeem. We doen dat omdat de Vlaamse Regering er echt van overtuigd is dat we meer moeten inzetten op automatische rechtentoekenning. Dat zullen we hier extra proberen te realiseren.

Freya Van den Bossche (sp-a): Minister, ik wilde wachten tot het einde om u enkele bloemen toe te werpen, maar ik wil het ook gerust nu doen, in antwoord op wat u zegt.

Er waren vier vergeten groepen. We vinden dat u voor een aantal van die groepen, waarover we het eerder hebben gehad in de commissie, een speciale inspanning doet. En andere groepen bent u misschien wat vergeten of we hebben tussen de regels nog niet gelezen dat u ook voor hen iets doet. Dat u er in de toekomst voor zult zorgen dat kinderen met een handicap, na een hele batterij testen te hebben doorlopen en een medisch attest te hebben verkregen, niet opnieuw diezelfde batterij testen moeten doorlopen – wat slopend is voor die kinderen en voor een lange wachttijd kan zorgen – vind ik fantastisch goed nieuws. Ik heb u dat luttele weken geleden voorgesteld in de commissie. Ik vind het fantastisch dat u het nu doet.

Dat u ervoor zult zorgen dat langdurig zieke studenten, bijvoorbeeld met kanker, die tijdelijk minder vakken kunnen volgen en minder examens kunnen afleggen, in de toekomst hun kinderbijslag niet meer zullen verliezen zoals vandaag, is erg goed nieuws. Ook daarover heb ik u een voorstel gedaan. Ik ben erg blij dat u dat soort voorstellen oppikt. Ook dat is dus een goed element in die hervorming.

Ik blijf bij wat ik u in het begin zei: wat goed is, zullen we ook zeggen. Er zitten een aantal prima principes in uw hervorming. Maar we hebben grote zorgen om een aantal aspecten. Mijn belangrijkste zorg is die over de armoede. Ik ben blij dat we daarop terugkomen. Er zijn nog een aantal kleinere aspecten, maar toch.

Wat de vergeten groepen betreft, vragen we ons af waarom weeskinderen er zo sterk op achteruitgaan in het nieuwe systeem. Dat vonden we opvallend. We begrepen de redenering erachter ook niet helemaal. Een tweede vraag in het kader van de vergeten groepen gaat over het volgende. U gaat de geboortepremies harmoniseren. Er komt één bedrag, ongeacht of het het eerste, tweede of derde kind is. Dat begrijpen wij zeker, maar door die beslissing zou ook de premie die mensen krijgen voor een geadopteerd kind, verlagen. Waarom doet u dat? Dat zijn twee volgens ons wat vergeten groepen in deze hervorming. Misschien kan daar nog iets aan gedaan worden.

Minister Jo Vandeurzen: De startpremie bij geboorte of adoptie is op 1100 euro gezet. Dat is een globaal cijfer dat we genomen hebben, omdat je nu bij het eerste kind meer hebt en bij alle volgende kinderen substantieel minder. We hebben beslist om daar een standaardbedrag voor te nemen, voor elk kind gelijk, dezelfde redenering. Dat is een beetje de bluts met de buil. Als je bij het tweede kind op 900 en zoveel euro zit, dan krijg je nu 1100 euro. En opnieuw is de redenering: laat ons proberen om de startpositie van alle kinderen zo veel mogelijk gelijk te trekken, en laat ons dan een bedrag nemen dat ten minste aangeeft dat het globaal genomen zeker een interessante redenering is. Het tweede en derde kind zullen dus die hogere premie krijgen.

Wat de wezen betreft, hebben we een systeem waarbij we een dubbel basisbedrag geven aan volle wezen en een half aan halve wezen. Waarom hebben we dat zo gedaan? Wezen worden nu niet meegenomen om rangregelingen enzovoort te doen. Die zitten overal buiten het systeem. Nu komen die in het systeem. Met andere woorden: als je in een gezin bent met drie kinderen, bijvoorbeeld in een nieuw gezin, dan ga je die wees ook meetellen om te weten of je een derde kind hebt en of je toeslagen gaat krijgen. Op die manier komen zij ook volop in beeld als het toeslagensysteem gaat functioneren. En voor gezinnen tussen de 29.000 en de 60.000 euro krijgen zij naast die wezentoeslag nog een toeslag als ze in dat gezin nu effectief meegeteld worden om de gezinsgrootte te bepalen. In die zin is er gezocht naar een soort evenwicht.

Vroeger was het voor de halve wezen – dat lijken nogal eigenaardige woorden, eerlijk gezegd – als volgt. Je kreeg een uitkering, en als de moeder of de vader, de weduwe of weduwnaar, opnieuw ging samenwonen of een gezin stichtte, verloor je onmiddellijk die wezentoeslag. Wij vonden dat geen goed systeem, want dat is een soort val die je creëert. Nu krijg je een bedrag, maar je gaat dat ook houden, ook bij een wijziging in het gezin waarbij dat bedrag in het vroegere systeem zou wegvallen.

Dit is een systeemwijziging. Alle mensen die nu in het systeem zitten, zijn gesecuriseerd. Zij blijven waar ze zitten met hun rechten. Maar als je iets nieuws maakt, probeer je daar een aantal meerwaarden in te steken van dingen die beter moeten. En die halve wezen vormen een mooi voorbeeld. Iedereen weet dat dat een soort ontmoediging is, dat dat een incentive voor domiciliefraude is enzovoort. Nu zijn we duidelijk: je hebt dat recht, en als je moeder of vader een nieuwe partner vindt, betekent dat niet dat die toeslag zal wijzigen. Zo simpel is dat.

Freya Van den Bossche (sp-a): Ik vind het wrang dat u zegt dat die toeslag voor wezen een incentive voor domiciliefraude is. Ik ben er grote voorstander van om elke vorm van fraude hard aan te pakken.

Minister Jo Vandeurzen: Maar geef toch toe dat dat eigenaardig is, mevrouw Van den Bossche.

Freya Van den Bossche (sp-a): Wij zijn een groot voorstander van het aanpakken van fraude, maar dat doet u toch niet door wezen minder kinderbijslag te

geven? Dat doet u toch door, als er een vorm van fraude is, dat te controleren? Als dat uw motief is om dat te doen, is dat toch heel bijzonder?

Minister Jo Vandeurzen: Vindt u dat nu een familiaal goed signaal?

Freya Van den Bossche (sp·a): U hebt dat gezegd!

Minister Jo Vandeurzen: Die moeder of vader is alleen, en als die een nieuw gezin sticht, wat eigenlijk aangemoedigd en gewaardeerd zou moeten worden, is daar een nadeel aan verbonden, want die wezentoeslag gaat plots helemaal naar nul. Nu zeggen we dat men dat mag houden. Die mensen verdienen dat, en die zullen er alles mee kunnen ontwikkelen. Bovendien telt dat kind mee om de gezinsgrootte te bepalen in termen van de sociale toeslagen. Ik vind dat een eerbaar compromis. *(Applaus bij de meerderheid)*

Freya Van den Bossche (sp·a): Mijn opmerking ging louter over het feit dat u het nodig vond om in dit verband bij kinderen die een of beide ouders hebben verloren, te verwijzen naar de incentive voor domiciliefraude wanneer de overheid hen financieel tracht te helpen door een moeilijke periode. Ik begrijp niet dat u dat nodig vond.

Wat uw redenering over de geboortepremie betreft, kan ik u zeker volgen voor kinderen die geboren worden. Het is simpeler systeem: elk kind evenveel. Het is helemaal niet duurder om van een tweede of derde kind te bevallen dan van het eerste kind. Ik wil u toch vragen om een uitzondering te blijven houden voor geadopteerde kinderen. Een adoptieprocedure brengt flinke kosten met zich mee. U weet ook dat mensen die adopteren niet per definitie rijker zijn dan anderen. Het lijkt me verdedigbaar dat u de vereenvoudiging houdt voor kinderen die in een gezin geboren worden, maar dat u voor kinderen die geadopteerd worden, toch opnieuw naar een hoger bedrag gaat, gegeven het feit dat het veel duurder is om een kind te adopteren dan om er zelf een te krijgen. Dat lijkt me fair, en misschien kunt u dat heroverwegen. Het is een beslissing die wij niet goed hebben begrepen. Ik hoop dat dit later nog verder aan bod kan komen.

Minister, de voornaamste afspraak die wij moeten maken, is om elkaar terug te zien naar aanleiding van een armoedetoets. Ik hoop dat we die en de effecten van uw hervorming uitvoerig kunnen bespreken in de commissie, met experts en met cijfers. Op basis van die cijfers beloof ik uw hervorming naar waarde te beoordelen. Als blijkt dat aan uw uitgangspunten van het universele principe en het terugdringen van de kinderarmoede onvoldoende is voldaan, hoop ik dat u van uw kant bereid bent om het systeem te herzien in functie daarvan. Als dat zo is, zien we elkaar terug op een manier waarin we beiden vertrouwen kunnen hebben. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Dames en heren, dankzij de zesde staats-hervorming is Vlaanderen voor het eerst in de geschiedenis bevoegd voor kinderbijslag. De verwachtingen waren heel hoog gespannen. De kinderbijslag bestaat sinds 1930. Er is heel veel geëvolueerd en deze Vlaamse Regering ging de kinderbijslag grondig hervormen. Dat was een goede zaak, want het was nodig. De vraag was waar we naartoe gingen. Ik wil vertrekken van uw doelstellingen. Ten eerste moest het eenvoudiger. Ten tweede moest de hervorming ervoor zorgen dat de kost van kinderen mee wordt gesteund door de overheid. Ten derde moest de kinderarmoede dalen.

Laten we die drie doelen bekijken. U bent erin geslaagd om het eenvoudiger te maken. Dit systeem ontwart voor een groot deel het kluwen dat de kinderbijslag was. Dat is positief. Ook het feit dat de schooltoelages mee worden opgenomen, zorgt ervoor dat er een breed familie- en gezinsbeleid kan worden gevoerd. Dat is positief.

De tweede doelstelling was de kosten van kinderen opvoeden, mee dekken. U geeft een basisbedrag van 160 euro. Dat is een redelijk bedrag om tussen te komen in de kosten, maar dat is voor kinderen die nog geboren moeten worden. De vraag is wat er gebeurt met de kinderen die er vandaag al zijn. U hebt daar een heel dure belofte gedaan, namelijk dat niemand achteruit zou gaan. Dat staat in grote letters in de conceptnota: geen enkel kind zal minder krijgen dan vandaag. Niets is minder waar. Alle kinderen die vandaag rondlopen, verliezen kinderbijslag. Deze regering bespaart 140 miljoen door tweemaal niet te indexeren. Dat is 87 euro per kind per jaar. Dat is niet één keer, maar iets dat je meedraagt jaar na jaar tot het kind volwassen is. U bespaart 87 euro per kind per jaar.

Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, het is al tot in den treure toe gezegd dat die middelen in tegenstelling tot andere landsgedeelten, terug in het systeem worden ingebracht. Weet u onder meer waarom? Om bijkomend sociale toeslagen te financieren. De minister heeft daarstraks al gezegd dat we van 3,8 procent naar 12 procent gaan van het budget dat aan sociale toeslagen wordt betaald, onder meer om de onrechtvaardigheid weg te werken. Kinderen die vandaag ouders hebben die werken maar minder verdienen dan 29.000 euro, krijgen geen sociale toeslag omdat die alleen is gebonden aan het statuut.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Mevrouw Van den Brandt, u doet echt wel populistische uitspraken en dat ben ik van u niet gewend. In de kranten waren de koppen er al: we nemen 140 miljoen euro af van de gezinnen. Wij nemen van de gezinnen niets af, laat dat nu eens heel duidelijk zijn. De gezinnen die in het oude systeem zitten, blijven behouden wat ze hebben. Voor één kind krijgen ze vandaag 90 euro en volgend jaar of over twee jaar zal dat ook 90 euro zijn. Wij nemen hun niets af, laat dat voor eens en voor altijd duidelijk zijn. Wel investeren we het geld, via de indexsprong, opnieuw in de kinderbijslag. Vindt u het slecht dat we het geld terug naar de mensen brengen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb het voorstel van Groen gezien. Het kan intussen natuurlijk geëvolueerd zijn, maar wat ik heb gezien, vertrekt van een zeer beperkt basisbedrag en een gigantisch bedrag dat selectief moet worden ingezet. Volgens mij zou dat voorstel op heel wat onbegrip stuiten, zeker als het ongewijzigd en radicaal vanaf de eerste dag zou worden ingevoerd. Het zou een revolutie zijn en onze Vlaamse gezinnen zouden er niet bepaald enthousiast over zijn.

Voor een hervorming van de kinderbijslag hebben we een breed draagvlak nodig en moeten we fundamenteel alle mensen in Vlaanderen die voor kinderen kiezen, kunnen tonen dat we hen daarin effectief ondersteunen en waarderen.

Er is iets wat ik bij Groen niet zo goed begrijp. Iemand die deeltijds werkt en 25.000 euro inkomen heeft, krijgt nu geen toeslagen, maar vanaf 1 januari 2019 wel. Vanaf dan krijgt hij voor de eerste twee kinderen 50 euro en vanaf het derde kind 80 euro voor elk van de drie kinderen. Dat is in het nieuwe systeem. Mensen die in het oude systeem kinderen hebben en die op 1 januari 2019 minder dan 29.000 euro inkomen hebben, zouden we daarin gewoon kunnen laten zitten, zonder toeslagen, maar doen we niet. We geven hun ook toeslagen. We ijken hun toeslagen op die van het oude stelsel, maar ze krijgen wel toeslagen. Dat wil zeggen dat heel wat mensen met een laag inkomen plots wel toeslagen krijgen.

Het geld dat we nu heroriënteren, wordt in een belangrijke mate, op een selectieve manier, ingezet om mensen met lage inkomens te ondersteunen. Ik dacht dat Groen daarover wel enthousiast zou zijn, omdat de groep van kwetsbare mensen die een toeslag krijgen, wordt uitgebreid.

En er is nog meer. Vroeger moest iemand zeven maanden werkloos zijn om recht te hebben op een toeslag wegens langdurige werkloosheid. Vanaf 1 januari is die wachttijd van zeven maanden er niet meer, ze krijgen onmiddellijk een toeslag. Voor mensen met kinderen in het oude stelsel is de toeslag geïjkt op de oude bedragen, maar ze krijgen een toeslag en moeten niet zeven maanden wachten. Groen zou toch moeten vinden dat er heel goede evoluties in onze plannen zitten, die ervoor zorgen dat de groep mensen die selectief worden ondersteund, breder wordt. Dat kan minister Crevits over de derde pijler ook zeggen. Ik wil wel aannemen dat niet alles rozengeur en maneschijn is en morgen scheren we gratis, maar er zitten wel sociale correcties in die we met overtuiging vanaf de eerste dag zullen toepassen voor mensen met verworven rechten uit het oude stelsel. Dat mag ook wel eens worden gezegd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Ik wil toch ook even zeggen dat we inderdaad niets zullen afnemen. De sociale toeslagen zullen net meer mensen bereiken en niet op basis van hun socio-economisch statuut. Ook mensen die werken en een laag inkomen hebben, zullen een sociale toelage krijgen. Werk is toch een van de belangrijkste instrumenten om mensen uit de armoede te helpen. Wij zorgen ervoor dat er precies meer participatie zal zijn. Ik snap dus niet goed wat u daar tegen kunt hebben, mevrouw Van den Brandt.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil het met plezier uitleggen, want blijkbaar begrijpt u het concept van de index niet. Als het leven duurder wordt, gaat ook de kinderbijslag omhoog. Dat is de index. Iedereen buiten dit halfroond weet dat het leven duurder wordt. Het kost meer om eenzelfde winkelkarretje te vullen. De regering heeft de studiekosten voor kinderen verhoogd, de facturen voor school zijn gestegen, busabonnementen zijn duurder geworden. Dat betekent dat mensen vandaag meer geld nodig hebben om hetzelfde voor hun kinderen te kopen. En dat vangt onze index op.

Dat is wat onze index doet. Ik maak een vergelijking. In 1935 bedroeg de kinderbijslag 10 Belgische frank. Dat is 0,25 euro. In 1982 bedroeg de kinderbijslag ongeveer de helft van nu: 45 euro. Wilt u echt dat we aan die tarieven blijven werken? Of wilt u dat dat volgt? Het is historisch dat deze regering de index doorknipt. Al jaar en dag, decennia lang, volgt de kinderbijslag de levensduurte. Als het leven duurder wordt, gaat de index omhoog. Als u dat niet doet, neemt u geld af van de mensen want de mensen moeten geld hebben om het uit te geven voor de kosten voor hun kinderen. U neemt wel degelijk 87 euro per kind per jaar af. Dat is het idee van de index. Dat is wat u de mensen ontnemt. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

En dan zegt u: "Collega's, dat is toch niet erg? Wij steken dat terug in het systeem." Dat hoor ik al een heel weekend: "We steken dat terug in het systeem." Het gaat terug in het systeem, dat is waar, het zou erg zijn als het niet zo was. Dat betekent dat je de middelen die je wegneemt van de huidige gezinnen gaat gebruiken om de volgende gezinnen te betalen. U laat de kinderen van vandaag betalen voor de kinderbijslag van morgen. Dat is wat u doet als u het geld terug in het systeem steekt. Collega's, dat is geen faire manier om aan politiek te doen. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Minister Jo Vandeurzen: Ik kan begrijpen dat het soms op het systeem werkt. Dat is zeker zo. (*Applaus bij de meerderheid*)

We hebben het nu gehad over de gezinnen met een inkomen tot 29.000 euro. Mijn punt is geweest dat het nieuwe systeem start. Ook voor de gezinnen in het oude stelsel doen we een aantal selectieve toeslagen. Dat is een antwoord in selectieve termen op onder meer de legitieme vraag wat die indexsprong betekent. Daarvan

is toch een effect dat de mensen niets gaan krijgen? Ze krijgen niets minder, maar ze krijgen dat er niet bij. Ik zeg dat er selectief in elk geval voor sommigen bij zal komen. Maar nu heb ik gesproken over de gezinnen tot 29.000 euro. Vanaf 29.000 euro tot een inkomen van 60.000 euro – en iedereen moet er maar eens over nadenken welke Vlaamse gezinnen dan allemaal in beeld komen – zeggen we dat als er een derde kind in dit gezin komt, men ook een toeslag krijgt van 60 euro per kind. Ook daar zetten we selectief middelen in, vanaf de start, uit het budget dat gemobiliseerd is op basis van de techniek zoals we deze daarnet besproken hebben. Ook dat is toch een vorm van sociale correctie op dat systeem? Dat is met een zeer breed inkomensbegrip: 29.000 tot 60.000 euro. Ik vind dat persoonlijk, als een evenwichtig voorstel om een transitie te starten naar een grondig nieuw systeem, een bijzonder verdedigbare strategie.

Elke Van den Brandt (Groen): Dat er sociale correcties komen, vinden wij goed. Dat die gebaseerd zijn op inkomen in plaats van op statuut, steunt Groen.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Van den Brandt, dat zijn modaliteiten. Ik geef toe dat het soms oude bedragen zijn. Dat zijn geen toeslagen op het nieuwe systeem, maar dat zijn toeslagen ook voor kinderen in het oude systeem.

Elke Van den Brandt (Groen): U wilt graag die van het huidige systeem. Neem een eenouder- of tweeoudergezin dat twee kinderen heeft, en het zit boven de grens van 30.000 en onder de grens van 60.000 euro. Dan betalen zij, door die indexsprong, effectief gemiddeld een bedrag, maar ze komen niet in aanmerking voor een sociale correctie. Hier vallen mensen uit de boot.

U wilt het graag over de armoede hebben en de impact. Ik wil het nu doen. Want dat was jullie derde doel: kinderen uit armoede halen. Met het Pact 2020 van deze Vlaamse Regering was het uw ambitie om tegen 2020 de kinderarmoede te halveren. We zullen nu zien wat de reële impact is. Ik heb u daarnet gevraagd wat uw doel is. Wat wilt u met de kinderbijslag bereiken? Er is een budgetpot van 3,5 miljard euro. Dat is een grote budgetpot, daar kun je iets mee doen. Ik wil uw tabel volgen, ik wil het debat van daarnet niet heropenen. Ik hoorde dit weekend een minister die zei dat er een daling is van 11 naar 10 procent kinderarmoede. U was daar tevreden mee. U kunt zich geruststellen met het feit dat er 1 procent minder kinderen in armoede zullen opgroeien. Minister, u moet de kinderarmoede niet een beetje aanpakken. U moet hem keihard aanpakken. Met het tempo waarmee u nu de kinderarmoede wilt aanpakken, zullen al die kinderen oud en bejaard zijn vooraleer die kinderarmoede effectief van de straat weg is. 1 procent is onvoldoende. Minister, wat is voor u wel een doel? Wat is voor u aanvaardbaar? Ik kan mij niet voorstellen dat u 1 procent voldoende vindt.

Minister Jo Vandeuren: We gaan, zoals gezegd, die armoedetoets grondig doen, in al zijn aspecten. Maar ik wil toch nog een aspect aan uw redenering toevoegen.

Voor de eerste keer in Vlaanderen proberen we een geïntegreerd gezinsbeleid in de volle betekenis van het woord waar te maken. In het regeerakkoord, in de beleidsnota, in de beleidsbrief, overal staat – en iedereen onderschrijft dat ook – dat het cruciaal is dat we inzetten op de eerste levensjaren van de kinderen, want daar ontstaan ontwikkelingskansen en daar moeten we echt proberen de gezinnen maximaal te ondersteunen. We maken nu een systeem waarbij we een aantal dingen die in Onderwijs beschikbaar zijn, zoals de school- en studietoelage, ook koppelen aan de mogelijke toegang tot kinderopvang en de participatie aan het kleuteronderwijs. We gaan dat op dezelfde ICT-platformen brengen, wat een enorme administratieve vereenvoudiging kan zijn, en een efficiëntiewinst is om u tegen te zeggen. We gaan proberen dat allemaal automatisch te laten berekenen.

We gaan daarmee echt wel proberen die participatie in de samenleving positief te honoreren. We doen dat omdat alle wetenschappers zeggen dat we als politici

moeten inzetten op die eerste, cruciale levensjaren. Voor mij is dat ook een deel van de strijd tegen armoede en kinderarmoede. Ik vind dat persoonlijk een zeer essentieel onderdeel daarvan: één systeem, één informaticasysteem, een rechtstreekse toekenning van rechten en een geïntegreerde aanpak waarbij die linken beleidsmatig heel duidelijk worden gelegd. Uiteraard is het koopkrachtelement belangrijk, maar ik vind persoonlijk dat als we over armoederisico's spreken, we niet alleen dat mathematische in overweging moeten nemen, maar het geheel. Met dit systeem zetten we niet alleen een kwantitatieve stap, maar ook een kwalitatieve stap in de strijd tegen kinderarmoederisico's.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, ik heb in het begin gezegd dat ik de integratie van die schooltoelage in de kinderbijslag een goed systeem en een goede zaak vind. Waar ik niet mee akkoord ga, is dat u genoeg zou nemen met 1 procent. U wilt echter geen doelstelling vooropstellen. Goed, ik zal de heer Diependaele nemen. Ik dacht dat hij het was die dit weekend zei 20.000 kinderen uit de armoede te zullen halen. Hij bedoelde dat positief, maar men moet weten dat er 200.000 kinderen en jongeren zijn die in armoede leven. Als men er dus 20.000 uit de armoede haalt, haalt men van alle 10 kinderen die in armoede leven, 1 uit de armoede en laat men er 9 stikken. Is dat sociaal beleid? (*Rumoer*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mevrouw Van den Brandt, in Aalst hebben ze voor dergelijke dingen een uitspraak: 'Ge zou van schomte onder den balatum moeten kruipen.' Op die manier over kinderarmoede spreken lijkt me totaal van de pot gerukt.

Kijk, we doen met deze regering een zeer zware inspanning. We hebben inderdaad een politieke afweging gemaakt, waarbij we ervoor kiezen de jonge, beginnende gezinnen bij hun eerste kind meer te gaan ondersteunen. Daarnaast geven we een sociale toeslag, die wel degelijk een verschil maakt. Ik ben eens aan het bekijken of, toen Groen nog in de regering zat, de partij met welke maatregel dan ook erin zou zijn geslaagd om met betrekking tot kinderarmoede een verschil van 1 procent te maken. Ik ben dat aan het zoeken. Ik heb het eerlijk gezegd nog niet gevonden. Als ik het vind, dan zal ik het u laten weten, voor de juiste cijfers.

U doet alsof die 1 procent niets is. Ik denk dat dat een heel grote stap is, zeker als je in ogenschouw neemt dat de kinderbijslag maar één van de middelen is die we nodig hebben om kinderarmoede te bestrijden.

Er moet nog veel meer gebeuren. Zowel deze Vlaamse Regering als deze Federale Regering zet volledig in op die participatie van meer mensen, bijvoorbeeld als het gaat over een job. We gaan ervoor zorgen dat meer mensen een job hebben. Ik denk dat het deze week in de krant stond: er zijn 65.000 mensen meer aan het werk. Dat betekent dus dat je 65.000 mensen hebt die een extra inkomen hebben, die zelf kunnen instaan voor hun inkomen. Dat zijn allemaal positieve stappen die we zetten.

Ik geef toe: die kinderbijslag is 1 procent. Wel, die 1 procent vind ik zeer belangrijk, en als u daar geringschattend over wilt doen, dan doet u maar, maar in dit gebouw zou u onder het vloerkleed moeten kruipen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Mevrouw Van den Brandt, ik denk dat het ons allemaal zou sieren om enige bescheidenheid aan de dag te leggen als het gaat over kinderarmoede, maar u en ook de collega's van sp.a misschien wel iets meer dan de rest van dit halfroed. Ik zal mijn fractieleider bijspringen: sinds 2001, toen Groen bevoegd was voor Welzijn, en dus ook voor Armoedebestrijding, en daarna onder

het bewind van sp.a, dat de minister van Armoedebestrijding leverde in de vorige regering, is het risico op kansarmoede gestegen van 6 naar 11,4 procent. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Mevrouw Van den Brandt, ik zou graag mijn collega's willen bijtreden. Kinderarmoede is een heel complex gegeven. Hier op het spreekgestoelte doen alsof men dat met kinderbijlagen alleen helemaal kan oplossen, is toch wel erg simplistisch.

De kinderarmoede is de voorbije jaren doorheen alle regeringen gestegen. Deze regering creëert voor de allereerste keer een perspectief van daling. Het is evident dat er nog andere instrumenten zijn. Ik zal u een voorbeeld geven: door de maatregelen die de regering heeft genomen, zal het in de toekomst mogelijk zijn om bijvoorbeeld als alleenstaande moeder op de arbeidsmarkt actief te zijn zonder dat er kindergeld moet worden ingeleverd, wat vandaag wel de realiteit is. Dus werken zal worden gestimuleerd. Werken is nog altijd de beste hefboom om uit de armoede te geraken.

Ik geef een tweede voorbeeld: wanneer u de kinderarmoede bekijkt op stedelijk niveau, dan ziet u dat in sommige steden de kinderarmoede erg is gestegen; in een beperkt aantal steden is ze echter gedaald. Dat heeft te maken met een lokaal geïntegreerd sociaal beleid waarbij men aanklampend met gezinnen gaat werken om hen uit de kansarmoede te halen. Kansarmoede is geen fataliteit, mensen kunnen vooruit op de sociale ladder, dat is waar wij in geloven. Kinderbijslag is een instrument, maar daarnaast is er een geïntegreerd beleid nodig om die kinderarmoede aan te pakken. En een daling van 10 procent is al een belangrijk begin, is absoluut niet genoeg maar ik zou niet neerbuigend doen over twintigduizend kinderen die we dankzij deze maatregel uit de armoede halen. Dat is veel meer dan ooit in het verleden. *(Applaus bij de meerderheid)*

Freya Saeys (Open Vld): Men spreekt hier altijd over een daling van 1 procent, maar het gaat over een effectieve daling van 10 procent. Het is een absolute daling van 1 procent.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): We moeten proberen, ingaand op de oproep tot nuancering van de heer Somers, om de dingen een beetje in perspectief te plaatsen. De doelstelling van deze regering was niet om van 11 naar 10 procent te gaan, maar om tegen 2020 de kinderarmoede te halveren. Mijnheer Diependaele heeft zelf aangegeven tijdens het langgerekte debat dat heeft geleid tot deze conceptnota en waar we allemaal de onenigheid binnen de meerderheid hebben mogen aanschouwen, dat kinderbijslag niet het middel was om kinderarmoede te reduceren. Ik wil de collega's van de meerderheid meedelen dat de 1 procent waarop zij zich beroept door het instituut dat in opdracht van de regering de simulaties heeft gemaakt, wordt betwist. En wanneer men zegt dat het niet 1 procent is maar 0,2 procent, dan stel ik voor de armoedetoets af te wachten om te zien wat het resultaat is.

Mijnheer Somers, ik vind het positief dat het statuut van de ouder niet doorslaggevend is maar wel het inkomen. Dat is in lijn met andere goede maatregelen zoals het Omnio-statuuut, maar u moet wel weten dat die werkende moeder die wel niet haar kinderbijslag zal verliezen omdat ze aan de slag gaat, wel dankzij deze regering tot driemaal zoveel betaalt voor de kinderopvang. Dat is ook het resultaat van deze regering. En als kinderbijslag dan niet het middel is om kinderarmoede te halveren, dan vraag ik u heel eenvoudig: welke zijn de andere ambitieuze maatregelen die deze regering op tafel legt om kinderarmoede tegen 2020 te halveren? Het zal aan mij liggen, maar ik zie ze niet.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik hoor hier een zekere tevredenheid met 1 procent, en ik mag niet honend doen, mijn excuses, maar als u wegstijgt van 180.000 kinderen in armoede, dan aanvaard ik dat niet. Voor Groen is 10 procent van de kinderen die in armoede leven, daaruit halen, niet voldoende. Het gaat hier over 1 procent van het totaal aantal kinderen en 10 procent van het aantal kinderen in armoede.

Groen wordt verweten in de regering te hebben gezeten. Wij hebben daar inderdaad ooit in gezeten en zouden dat heel graag opnieuw doen. Tussen 2001 en 2011 is het aantal kinderen in armoede gestegen. In die periode heeft Groen twee jaar in de regering gezeten en daar moeten wij nu de bonen van vreten. Mijnheer Parys, ik wil u vragen te stoppen met telkens de schuld op vorige regeringen te steken. Ik dacht dat dat alleen bij de socialisten gebeurde, maar dat geldt blijkbaar ook voor de groenen.

Lorin Parys (N-VA): Ik twijfel aan de rekenkunde en aan de geschiedenis van Groen die mevrouw Van den Brandt blijkbaar niet kent. Groen zat in de regering van 1999, toen Mieke Vogels minister van Welzijn was, tot en met 2004.

Bart Van Malderen (sp.a): En u zat toen bij de Vld. (*Gelach. Opmerkingen*)

Elke Van den Brandt (Groen): En u hebt het over cijfers tot 2011.

Collega's, u vroeg me wat Groen dan zou doen en wat het voorstel van Groen is omdat u niet vindt hoe wij de kinderarmoede willen doen dalen. Wel, wij hebben een voorstel op tafel gelegd. De minister heeft er daarnet wat smalend over gedaan.

De voorzitter: Wacht even, mevrouw Van den Brandt. De heer Van Malderen heeft een zodanige emotionele opmerking gemaakt dat men dit even aan het verwerken is. (*Gelach*)

Is het verwerkt? Opnieuw aan mevrouw Van den Brandt.

Elke Van den Brandt (Groen): Groen heeft een alternatief op tafel gelegd waarover u heel smalend zegt dat er een revolutie is. Ik denk dat het zo is. We hebben het laten narekenen door de KU Leuven, en in ons voorstel zou de kinderarmoede met 6 procent dalen. Dat is wat je nodig hebt: een revolutie in de aanpak van kinderarmoede. U zegt dan: ja maar, het basisbedrag is maar 90 euro. U maakt een karikatuur van ons voorstel.

Leerkrachten en verpleegkundigen, de middenklasse van vandaag, heeft in het voorstel van Groen ook tussen 150 en 200 euro per maand. Mensen in armoede zouden tot 300 euro in de maand krijgen. Mijn excuses, maar mensen met een zeer hoog inkomen zoals ministers of parlementsleden, zouden inderdaad maar 90 euro krijgen. Wij vinden dat een fair systeem en denken dat er een draagvlak voor is. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Bart Somers (Open Vld): Mevrouw Van den Brandt, ik heb een informatieve vraag. Het feit dat een oppositiepartij alternatieven naar voren schuift, vind ik moedig. Aan hoeveel procent van de gezinnen zou u die 300 euro per maand geven? Kunt u ons dat zeggen?

Elke Van den Brandt (Groen): Aan 10 procent.

Bart Somers (Open Vld): 10 procent? Dat betekent dus dat 25 procent van de mensen ...

Elke Van den Brandt (Groen): Aan 10 procent van de kinderen.

Bart Somers (Open Vld): Aan 10 procent van de kinderen? Hoeveel procent van de gezinnen is dat?

Elke Van den Brandt (Groen): Ik kan dat niet van buiten zeggen.

Bart Somers (Open Vld): U moet weten dat als u aan die gezinnen 300 euro geeft en maar 90 euro aan de andere en als u dat betaalt door de bovenste decielen minder geld te geven, er aan de bovenkant dubbel zoveel mensen zijn met maar 90 euro om die 300 euro te betalen. U zit zeer snel in de brede middenklasse maar 90 euro per kind te geven.

Elke Van den Brandt (Groen): Mijnheer Somers, ik nodig u uit om de inkomenstarieven netjes op onze website te lezen. Wie u als middenklasse bestempelt – leerkrachten, verpleegkundigen –, krijgt een vergelijkbaar bedrag. En dat is ook nodig en nuttig omdat die mensen ook zware kosten hebben. Ik zeg u dat parlementsleden zoals wij misschien met 90 euro in de maand zouden toekomen. Ik weet dat het een moeilijke boodschap is, maar ik steun die boodschap.

Wat we ook niet doen met ons voorstel, mijnheer Somers, is kinderbijslag niet indexeren voor de huidige kinderen en 87 euro per kind per jaar besparen op kap van de kinderen. Dat doet het voorstel van Groen ook niet.

Minister Jo Vandeuren: Ik wil niet a priori achterdochtig zijn, maar u zegt: we indexeren, we laten de armoede met 6 procent dalen en de middengroepen gaan dat niet merken. Ik vind dat een eigenaardig geheel van premissen waarvan ik denk dat het budgettair toch een vrij onwaarschijnlijk verhaal is, tenzij wij iets anders verstaan onder het begrip gewone Vlaamse gezinnen en de grenzen die we daarvoor leggen. Ik vind het een zeer vreemd verhaal: we kunnen zo rekenen dat we alles kunnen betalen zonder dat de mensen met een gemiddeld inkomen dat zullen voelen. Het lijkt me toch wel een zeer onwaarschijnlijke combinatie.

Elke Van den Brandt (Groen): Dan had u misschien, in plaats van op voorhand ons voorstel als radicaal weg te zetten, het eens moeten onderzoeken en er iets van kunnen leren. Het voorstel van Groen is becijferd door externen zoals al jullie voorstellen. Er is de conclusie getrokken dat dit binnen het huidige budget kan en dat kinderarmoede met 6 procent zou dalen.

Maar ik wil het heel graag over jullie voorstel hebben.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, ik probeer te luisteren en een lijn in uw betoog te ontdekken om te weten waar de daadwerkelijke tegenstand zich bevindt.

U hebt lang gesproken over de index. Er is hier vandaag al zo vaak gezegd dat de bedragen die er nu uit gehaald zijn ten gevolge van de index, volledig, integraal en volkomen opnieuw in het systeem zullen worden gestoken en opnieuw ten goede zullen komen van de gezinnen en de kinderbijslag.

Ik heb u horen spreken over mensen die uit de boot vallen, over mensen die minder krijgen. Collega Jans heeft daarnet al gezegd dat iedereen vandaag zijn huidige situatie behoudt en zijn toekomstige rechten. In bepaalde situaties is het zelfs zo dat als er een kind bij komt in het nieuwe systeem, hij recht opent op de toeslagen.

Dan gaat het over armoede en over werk. Het feit dat je nu, vanuit een deelname aan de arbeidsmarkt je kinderbijslag niet verliest, is een groot voordeel van dit systeem. Er wordt dan tegengeworpen dat de kinderopvang duurder wordt. In dit systeem krijgt een ouder wiens kind naar de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang gaat, 3,17 euro per dag terug. En dan is er nog het allerbelangrijkste argument waarvan ik me afvraag wat men daar kan tegen hebben.

Het percentage van het budget dat gaat naar sociale toeslagen stijgt van 3,8 procent in het huidige systeem naar 12 procent in het nieuwe. Als er al iets is waarover we het eens kunnen zijn, dan is het dat de selectieve toeslagen, die u groter wil maken maar die wij wel optrekken van 3,8 naar 12 procent, een belangrijk instrument vormen in de strijd tegen kinderarmoede.

Als iedereen behoudt wat hij heeft en bedragen in de toekomst worden verhoogd van 90 naar 160 euro, wat heel wat anders is dan een indexaanpassing, terwijl de sociale toeslag wordt opgetrokken tot 12 procent en niemand uit de boot valt, dan vraag ik me werkelijk af wat de essentie is om tegen dit systeem te zijn. Ik zie het niet en ik luister goed. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Ik vind het altijd interessant aan de hand van cijfers na te gaan of de beweringen wel kloppen. In Rekening 14 werden alle partijprogramma's naast elkaar gelegd. Daarin merk ik, onder meer met betrekking tot het instinctmatig pleidooi van de heer Somers, dat in uw voorstel de middenklasse sterk zal worden geraakt. Van de tien inkomensgroepen zullen er vijf een heel pak minder krijgen.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik merk dat de verleiding groot is om te reageren en misschien is een aparte commissie over het Groenvoorstel wel aangewezen.

Heel wat sprekers haalden die 12 procent aan. Dat percentage deed dit weekend inderdaad de ronde. In de conceptnota van gisteren bedraagt de marge voor de sociale toeslagen evenwel minder dan 10 procent. We zullen het budget moeten afwachten.

Of de sociale toeslagen nul of honderd procent bedragen, de vraag is wat de impact is op de armoede en hoe zullen we de armoede aanpakken. Dat noem ik geen technisch of praktisch detail, want momenteel leven 200.000 kinderen en jongeren in Vlaanderen in armoede. De regering heeft beloofd hun aantal te zullen halveren.

Men beweert dat voor een deel te kunnen doen met de kinderbijslag. Als er daarmee 20.000 kinderen uit armoede worden gehaald, zou dat al niet slecht zijn. De overige kinderen wil men op andere manieren uit armoede halen, maar welke zijn die dan? De kinderarmoededaling, als ze er al komt, zal ten vroegste in 2019 worden gerealiseerd. In 2020 zou de kinderarmoede gehalveerd moeten zijn, maar met het voorliggend voorstel heeft men in 2019 slechts 1 procent kinderen geholpen. Tegen dit tempo komt u er eenvoudigweg niet.

Er wordt telkens beweerd dat de index in het systeem wordt gebracht en dat we dus niet mogen klagen. Ik kan echter niet genoeg herhalen dat de 87 euro per jaar per kind, die normaal naar de ouders gaat omdat het leven duurder wordt, aan die ouders wordt onthouden om het te stoppen in een systeem waarmee toekomstige kinderen zullen worden gesteund. Daardoor betalen de kinderen van vandaag, hoe men het ook draait of keert, de kinderbijslag voor morgen. Dat vinden we geen solidair systeem.

Vera Jans (CD&V): Het gaat inderdaad over het terugdringen van kinderarmoede. U vindt dat grotere bedragen naar de gezinnen moeten gaan, en daar heb ik begrip voor.

Hoe kan men kinderarmoede nog terugdringen? Daarvoor is meer nodig, zoals school, werk en kinderopvang. Dat zijn erg belangrijk hefboomen die eveneens in dit akkoord opgenomen zijn.

Mensen worden gestimuleerd en een hefboom gegeven om hun eigen leven in handen te nemen en de kansen te grijpen die de toekomst biedt. De werkloosheidsval wordt hiermee voor een deel weggewerkt, omdat een gezin voortaan op de arbeidsmarkt actief kan zijn zonder verlies van rechten. Ook dit vormt een belangrijk onderdeel van dit debat. Kan men dit berekenen in percentages? Vast wel, maar ik nu niet. Ik voel echter aan dat dit een heel belangrijke hefboom is.

We zijn het er allemaal over eens dat de zo vroeg mogelijke participatie aan het kleuteronderwijs cruciaal is. In dit voorstel worden gezinnen gestimuleerd hun kinderen zo vroeg mogelijk aan het schoolgebeuren te laten deelnemen. Kunnen we meten wat het resultaat hiervan is in de toekomst? Neen, maar we zorgen er wel voor dat mensen die hun kinderen vanaf de tweede kleuterklas naar school laten gaan een duidelijke, directe incentive krijgen.

Wat kinderopvang betreft, 3,17 euro per dag... Ook dat kan een verschil maken om actief te zijn.

Het is niet alleen kijken naar premies en meer, maar ook naar de manier waarop we mensen zo veel mogelijk kansen kunnen geven om net te doen wat onze doelstelling is. Ik denk dat we daarover toch wel duidelijk zijn in deze conceptnota.

Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, in het voorstel van Groen krijgt een gezin in de tweede categorie 150 euro, terwijl de 10 procent kinderen die opgroeien in de armste gezinnen, 300 euro krijgen. Hebben jullie al eens berekend welke inactiviteit jullie daarmee zullen creëren? Dat betekent dat een gezin met drie kinderen vanaf het moment dat een bepaald inkomen overschreden wordt, direct 450 euro minder kinderbijslag krijgt, bijvoorbeeld, waardoor de stimulans om zelf te gaan werken afneemt. Ik denk dat we hier allemaal beamen – en mevrouw Jans heeft het ook juist gezegd – dat werken, een activiteit van de gezinnen, een enorme hefboom is tegen armoede, en die moeten we blijven vooruit schuiven. *(Applaus bij de meerderheid)*

Freya Saeys (Open Vld): Zoals ik daarnet ook al heb gezegd, en de collega's hebben het ook al aangehaald, zijn werk en onderwijs essentieel. Mevrouw Van den Brandt, kinderbijslag is enkel maar een instrument. Daarmee zullen we natuurlijk niet de kansarmoede volledig wegwerken. In de commissie Welzijn proberen we aan verschillende zaken tegemoet te komen. Denk maar aan de Huizen van het Kind, waarmee we proberen geïntegreerd tegemoet te komen aan de noden van het kind. Zoals mevrouw Jans al heeft gezegd, 3,17 euro per dag voor een ouder om een kind naar een kinderopvanginitiatief te laten gaan in trap nul en trap één, en dan proberen we ook nog eens de inkomensgerelateerde plaatsen uit te breiden, dat zijn toch wel zaken om hieraan tegemoet te komen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): Ik heb u tot driemaal toe heel trots horen zeggen dat ouders die hun kinderen naar de kinderopvang brengen, een budget zullen krijgen. Versta mij niet verkeerd, ik vind het heel positief dat we jonge gezinnen een start geven, dat we jonge gezinnen ondersteuning geven, dat hebben ze ook nodig. In de conceptnota staat letterlijk: omdat de kinderopvang momenteel te duur is en omdat er een onevenwicht is tussen systemen, zullen we dit doen. Verander dan het systeem, maak de kinderopvang dan goedkoper! Waarom is een heel complexe constructie nodig om via attesten te bewijzen wanneer een kind al dan niet aanwezig was in de kinderopvang om dan eventueel die toelage te krijgen? Maak gewoon die kinderopvang goedkoper, zorg dat er voldoende plaats is en zorg dat al die kinderdagverblijven, die heel graag inkomensgerelateerde tarieven zouden hebben, dat ook kunnen doen. *(Applaus bij Groen)*

Minister Jo Vandeuren: Ik wil het nog even hebben over die kinderopvang, want ook dat is iets dat ik niet heel goed kan volgen. Niet langer dan gisteren is

in de commissie een vraag gesteld over de situatie van de kinderopvang. Ere wie ere toekomt, want ik vind dat u daar een terecht punt aanhaalt, maar u hebt opnieuw gezegd dat er een probleem is met de financiële leefbaarheid van de zelfstandige kinderopvang uit de eerste trap, vrij tarief, en dat u daarover zeer bezorgd bent. Ik ben het daarmee helemaal eens. Ik heb hier al heel dikwijls gezegd dat, als we de toegang tot betaalbare en kwalitatieve kinderopvang voor alle kinderen in Vlaanderen willen realiseren, we niet alle eieren van de Vlaamse Regering moeten leggen in de mand van het inkomensgerelateerd stelsel, waar de regering meer dan 44 euro per plaats bijdraagt. Dan moeten we zorgen dat het aanbod voor alle gezinnen in Vlaanderen voldoende groot is en dat ook het ondernemerschap in trap 1 kansen heeft, levensvatbaar is. Ik ben er immers van overtuigd dat daardoor ook die initiatieven een tarief kunnen aanbieden dat concurrentieel is met de inkomensgerelateerde tarieven, en dat op die manier de voorrangsregels die op het inkomensgerelateerd stelsel van toepassing zijn – 20 procent in trap 2 en 30 procent in trap 3 –, ook effectief beter kunnen worden waargemaakt.

Ik heb altijd beweerd dat we moeten proberen het stelsel op de drie trappen te laten evolueren. We moeten als overheid uiteraard blijven investeren in trap 2, maar sinds de inwerkingtreding van het decreet is het aantal inkomensgerelateerde plaatsen van 71 naar 74 procent van ons totaal aanbod gestegen.

Er is hier in het parlement bij de totstandkoming van dat decreet door velen gesproken over een vraaggestuurd financieringssysteem, namelijk een rugzak geven aan de mensen, niet aan de voorzieningen, wat ook de redenering was in de kinderopvang, en nu doen we dat voor alle kinderen. Daardoor zal een opvang met een vrij tarief levensvatbaar kunnen zijn – en ze hebben al gereageerd want ze hebben dat goed begrepen – en daardoor zullen we ook de inkomensselectieve systemen, waar we zwaar op inzetten en die we nog moeten uitbreiden, ook nog toegankelijker maken voor de mensen die het echt nodig hebben.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, als ik uw woorden mag samenvatten, dan zegt u: wij geven een premie aan ouders van kinderen die naar een niet-inkomensgerelateerd kinderopvanginitiatief gaan om te zorgen dat het opvanginitiatief leefbaarder is. De prijzen zijn nu te laag om leefbaar te zijn. Met andere woorden: de leefbaarheid kan maar worden gegarandeerd als de prijs van de kinderopvanginitiatieven verhoogd wordt met het bedrag van de premie die aan die ouders wordt gegeven. Inderdaad, daarmee zal de leefbaarheid van die sector verhogen, maar de prijs voor de ouders zakt natuurlijk niet. Wat u schrijft in uw conceptnota, namelijk dat u de toegang zult vergemakkelijken en de leefbaarheid verhogen, die twee dingen zijn absoluut niet met elkaar verzoenbaar. Dat is trouwens de reden waarom Kind en Gezin zich daartegen heeft verzet.

Minister Jo Vandeurzen: Sta me toe opnieuw te zeggen dat ik dat niet goed versta vanuit jullie positie. Waarom versta ik dat niet goed? Als je als ouder in een inkomensgerelateerd systeem je kind toevertrouwt aan een kinderopvang, dan heb je tarieven. Die tarieven gaan van een beperkt bedrag, 5 euro, met uitzonderingen op 3 euro en zelfs op 1,5 euro per dag, naar 28 of 29 euro maximum. Het exacte cijfer ben ik kwijt. Als je die mensen een initiatief uit trap 1 kunt aanbieden dat perfect in staat is met een tarief dat in die buurt ligt een kinderopvang aan te bieden – en dat zal kunnen – en als u die mensen 3,17 euro geeft, dat wil zeggen dat je als initiatiefnemer ongeveer 31 of 32 euro mag vragen, dan kun je netto voor die ouders een tarief aanbieden dat ongeveer gelijk spoort met wat ze zouden hebben betaald als ze in een inkomensgerelateerd systeem zouden gaan. Dan maak je het voor die initiatieven doenbaar om een businessmodel te maken waarop je effectief initiatieven kunt ontwikkelen.

Eerlijk gezegd: ook hier moet ik zeggen dat ik niet versta dat daar niet een zeker enthousiasme voor kan worden opgebracht. Toen we erover bezig waren, was een van de grote issues die werden aangehaald: 'Minister, u blijft instellingen financieren enzovoort, maar u moet eigenlijk de ouders middelen geven zodat ze zelf kunnen bekijken hoe ze met die middelen omgaan.' We doen dat nu voor het eerst in de kinderopvangsector. Ik meen eerlijk gezegd dat de sector daar behoorlijk enthousiast over is. We combineren dat met automatische rechten-toekenningen in een consistent systeem. We gaan daar later ook de inkomens-gerelateerde systemen aan toevoegen. Ik vind dat toch een prachtig model waarmee we aan onze kinderopvang in Vlaanderen een nieuwe dimensie toevoegen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): De minister voelt zich vandaag niet zo begrepen, heb ik de indruk. Maar goed, ik wil het nog eens uitleggen.

In de tekst van deze conceptnota staat letterlijk: kinderopvang is te duur, dus gaan we ouders een extraatje geven. Ik vind het goed dat we ouders extraatjes geven, en kinderopvang is effectief te duur. Maar een heel eenvoudige manier om dat op te lossen, is de prijzen van de kinderopvang omlaag te halen, en dat kunt u doen zonder de omweg van de kinderbijslag en zonder dat ouders moeten bewijzen hoeveel dagen hun kinderen in de kinderopvang zijn geweest. Dit zal een administratief effect hebben. Het is een mooie verdienste van het voorstel van de meerderheid dat hier een vereenvoudiging is gebeurd. Maar dit is een angeltje waarmee de situatie complexer wordt gemaakt dan nodig. Die sector is blij dat hij extra zuurstof krijgt, maar als u die rechtstreeks aan hen geeft, zouden ze daar ook zeer blij mee zijn en als de prijzen van de kinderopvang lager zouden zijn, dan zouden de ouders daar ook zeer blij mee zijn. Het kan eenvoudiger dan dit model, maar hier zijn we over details bezig.

Minister Jo Vandeuren: Ik ben absoluut bereid om te kijken hoe die administratieve flows zo efficiënt mogelijk kunnen verlopen, laat daar geen misverstand over bestaan. Maar mevrouw, stel u eens voor, we gaan kinderbijslag uitkeren. We hebben daarvoor nood aan gegevens die we moeten ophalen. We doen dat zonder dat de mensen nieuwe papieren moeten binnenbrengen en dergelijke meer. We gaan die gegevensstromen automatiseren. Die gegevens moeten komen uit databanken die betrekking hebben op het inkomen enzovoort. Nu gaan we ook voor de toegang tot de kinderopvang op diezelfde systemen proberen eenduidig te zijn. We gaan die kassen ook gebruiken om de financiering in dat systeem een stuk vooruit te helpen. Dat is toch een administratieve vereenvoudiging en een zeer klantvriendelijke manier om daar ten aanzien van de Vlaamse gezinnen mee om te gaan! Ik vind conceptueel een grote meerwaarde in de vraag om die gegevens en die uitbetalingssystemen ook te gebruiken om de financiering en de financiering van wat die mensen moeten kunnen verkrijgen omdat hun kinderen naar de kinderopvang gaan, te organiseren. Dat is toch iets dat we moeten promoten! Eén financieringssysteem voor gezinnen, waarin ook de financiering van de toeslag voor kinderopvang wordt opgenomen, vind ik persoonlijk een absolute meerwaarde ten aanzien van administratieve vereenvoudiging, hergebruik van data en het zo weinig mogelijk lastig vallen van mensen om nieuwe gegevens in te brengen.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, dit systeem is eenvoudiger. Het integreren van schooltoelagen daarin is een vooruitgang. Ik herhaal: dat is positief. Goed zo. We hebben twee heel grote punten van kritiek. Voor de kinderen die vandaag rondlopen, bespaart u 87 euro per kind per jaar. U komt met een nieuw systeem waarin u misschien 1 procent minder kinderen in armoede zult hebben. U bent blij als u 20.000 van de 200.000 kinderen uit de armoede zult halen. Als dat het sociale beleid van deze regering is, van Open Vld, de N-VA en CD&V, wel dan: proficiat. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van den Brandt, u bent positief over de integratie van de kinderbijslag in de studietoelagen. Maar weet u hoeveel het bedrag aan studietoelagen zal stijgen door die integratie?

Elke Van den Brandt (Groen): 52 miljoen euro.

Minister Hilde Crevits: Weet u wie er extra toegang toe krijgt? Alle jongeren die hoger beroepsonderwijs volgen, krijgen recht op een studietoelage, iets wat ze nu niet hadden. Dus kom hier alstublieft niet zeggen dat het alleen maar gaat over een integratie. Het gaat over een versterking van 44 tot 56 miljoen euro voor jongeren en ouders die minder kansen hebben. Alstublieft, pas op uw woorden als u zegt dat het enkel een integratie is. *(Applaus bij de meerderheid)*

Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, u hebt nu al de hele tijd gedaan alsof gezinnen die vandaag kinderbijslag krijgen, minder krijgen. Niks is minder waar. Integendeel zelfs. Deze week is de index overschreden. In tegenstelling tot wat jullie altijd hebben gezegd dat er zou gebeuren, zal deze indexaanpassing wel gebeuren en zal elk gezin met kinderen vanaf juli meer ontvangen. *(Applaus bij CD&V)*

Elke Van den Brandt (Groen): U gaat nu een indexaanpassing doen, u hebt er vorig jaar een niet gedaan, en u zult er nog een niet doen. Er staat 140 miljoen euro voor ingeschreven. Doe niet alsof die andere twee niet bestaan, die bestaan wel degelijk.

Katrien Schryvers (CD&V): Zal elk gezin meer krijgen vanaf juli? Zal elk gezin meer krijgen vanaf juli, mevrouw Van den Brandt? Eén antwoord: ja.

Elke Van den Brandt (Groen): Neen. Niet tegenover het startbedrag. Zult u 140 miljoen euro halen uit twee indexsprongen om uw systeem te financieren?

Katrien Schryvers (CD&V): Om sociale toeslagen te financieren.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Voorzitter, minister-president, minister, collega's, ik heb twee van de drie oppositiepartijen gehoord, en ik denk dat u al geslaagd bent in uw opzet, namelijk een goede hervorming van de kinderbijslag organiseren. Ik heb genoteerd dat sp.a vier punten zeer goed vond, en over twee punten opmerkingen had. Ik heb genoteerd dat Groen drie punten zeer goed vond, en over twee punten opmerkingen maakte. Zowel voor de meerderheid als voor de oppositie is de regering goed bezig.

Niet alleen de kinderbijslag zelf maar ook de uitbetaling ervan was aan vereenvoudiging en hervorming toe. Deze Vlaamse Regering heeft gedaan wat nodig was. Dat is zonder meer een echte krachttoer. Ik wil jullie daarvoor namens onze fractie feliciteren.

Het nieuwe systeem is van toepassing op alle kinderen geboren vanaf 1 januari 2019. Voor de huidige gezinnen verandert er dus niets, tenzij in positieve zin. Wie een laag inkomen uit arbeid heeft, krijgt meteen ook een sociale toeslag.

De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om met deze bevoegdheid het gezinsbeleid te versterken. Met als duidelijk uitgangspunt: een kind is een kind. Dat uitgangspunt werd omgezet in een onvoorwaardelijk en hoog basisbedrag van 160 euro voor elk kind. Daarvan is elk kind verzekerd. In één beweging werden ook de geboorte- en adoptiepremie gelijkgeschakeld voor elk kind. Ieder krijgt 1100 euro. Ook van dat bedrag is elk kind verzekerd. Heerlijk helder toch?

Jonge, startende gezinnen gaan er in dit nieuwe systeem op vooruit. Voor ons is dat belangrijk. En die finaliteit past perfect in de opvatting die onze partij heeft over het gezinsbeleid.

De N-VA kijkt immers naar de toekomst van Vlaanderen. Jonge gezinnen zijn voor ons de toekomst. Zij moeten het Vlaanderen van morgen kleur geven. Daarom willen we hen ten volle ondersteunen en hun kansen geven.

Een gezin dat opstart, heeft heel wat noden, maar daarom niet de middelen. Zij staan aan het begin van een professionele carrière, maar vaak ook aan het begin van een – lange, zware – hypothecaire lening. Wij erkennen die situatie en willen deze verlichten. Dat doen we met dit nieuwe gezinsbeleid. We gaan voor een gezinsbeleid op maat van een nieuwe realiteit. In veertig jaar tijd is het aantal gezinnen met drie of meer kinderen gedaald met 11 procent, terwijl het aantal gezinnen met twee kinderen gestegen is met 11 procent. Daarom verschuiven we het gezinsbeleid mee met die demografische evolutie én laten tegelijkertijd niemand achter.

Want deze Vlaamse Regering bouwt stevige sociale correcties in. Er is discussie over geweest, maar globaal daalt het armoederisico. Wij vinden het belangrijk, mevrouw Van den Brandt, dat dit voor meer dan 20.000 kinderen het verschil betekent tussen wel of niet in armoede opgroeien. Wij geven ieder gezin een duw in de rug. We trekken de lagere lonen mee in het systeem van sociale toeslag en gaan zo de werkloosheidsval tegen. Ons systeem maakt werken dus interessanter. Want dat punt vergeten de criticasters en is net een uitgangspunt van de N-VA: jobcreatie is nog altijd de beste bestrijder van armoede. Daar past dit nieuwe gezinsbeleid perfect in.

Dit beleid staat natuurlijk niet op zich, maar past binnen de bredere visie van deze Vlaamse Regering die volop inzet op verbinden en vertrouwen, dus ook op gezins- en opvoedingsondersteuning. Dat vertaalt zich in initiatieven zoals de Huizen van het Kind en in de ondersteuning en versterking van de kinderopvang.

Naast de sociale toeslagen wordt er ook een participatietoeslag ingevoerd. Die bestaat uit een kinderopvangtoeslag, die we rechtstreeks geven aan de gezinnen. We vinden het zeer belangrijk om dit niet in structuren of initiatieven te steken, maar wel aan de gezinnen zelf te geven. Het is een maatregel die bovendien perfect past in het regeerakkoord, we willen echt inzetten op een vlotte combinatie van werk en gezin. Met de kleutertoeslag gaan we jonge kinderen stimuleren om zo veel mogelijk deel te nemen aan onze samenleving, en om deel te nemen op jonge leeftijd aan de school.

Ik wil ook nog even de aandacht vestigen op enkele bijzondere bepalingen die nog niet echt aan bod gekomen zijn. Want dikwijls wordt deze regering verweten dat ze asociaal en koud is, wel het tegendeel is waar. Aan de toeslagen voor de kinderen met bijzondere zorgnoden wordt met geen eurocent geraakt. Ik wil dat heel duidelijk herhalen, er zijn andere verhalen de wereld ingestuurd, maar de zorgtoeslag voor kinderen met zorgnoden blijft integraal behouden. Ook de pleegzorg is voor ons belangrijk. In tegenstelling tot het verleden zal de toeslag van 61 euro niet meer naar de biologische ouder gaan, maar aan de pleegouder worden toegekend als het gaat om pleegzorg met een continu en langdurig karakter.

Kortom, deze Vlaamse Regering zet als eerste deelstaatregering een historische stap richting een écht gezinsbeleid: een beleid waarbij we vereenvoudigen, waarbij geen enkel kind minder zal krijgen dan voordien, waarbij we ons aanpassen aan de huidige demografische realiteit, waarbij we extra ondersteuning geven aan degenen die het nodig hebben, waarbij we sociale toeslagen rechtvaardiger toekennen op basis van inkomen uit arbeid, en waarbij we inzetten op

automatische rechtentoekenning. Want voor ons hebben alle gezinnen recht op ondersteuning en een mooi toekomstperspectief. Vlaanderen biedt dit nu, over de generaties heen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ministers, dames en heren, kinderbijslag, gezinnen die kinderen hebben, kennen het. Elke maand weer wordt er kinderbijslag betaald.

We realiseren het ons misschien niet zo goed, maar elke maand weer gebeurt dat voor 1,6 miljoen kinderen in heel Vlaanderen. 1,6 miljoen kinderen in Vlaanderen die kansen verdienen. 1,6 miljoen kinderen die wij met deze hervorming kansen willen bieden.

De huidige kinderbijslag is een sociaal stelsel dat dateert uit de jaren 30 van de vorige eeuw. Er is sindsdien veelvuldig aan gesleuteld. Het is hier al gezegd: het is een erg complexe structuur geworden, met maar liefst meer dan zeventhonderd mogelijke combinaties.

In al die tijd wijzigde ook de maatschappelijke realiteit grondig: van gezinnen met één kostverdiener naar gezinnen waarin beide ouders werken, nieuw samengestelde gezinnen, gezinsverdunding waardoor ruim 85 procent van de gezinnen één- of tweekindgezinnen zijn.

Collega's, er is dus nood dus aan modernisering en vereenvoudiging. Hoog tijd om de oude kinderbijslag om te buigen tot een hedendaags Groeipakket voor elk kind. Om die reden van vereenvoudiging en modernisering bepleitte CD&V de overheveling van de gezinsbijslag bij de zesde staatshervorming. Daardoor hebben we nu de mogelijkheid zo aan te passen dat de sociale of professionele status van ouders geen rol meer speelt en de kinderbijslag een recht van elk kind wordt.

Daarnaast hanteert onze partij enkele belangrijke uitgangspunten: het nieuwe systeem moest transparant en rechtvaardig zijn, een deel van de kosten van de opvoeding van elk kind dekken én een belangrijke hefboom blijven in de strijd tegen kinderarmoede.

Collega's, de keuzes zijn gemaakt. Het zijn keuzes die perfect bij deze uitgangspunten aansluiten en die onze fractie ten volle onderschrijft. Ik ga er graag even dieper op in.

Keuze één, een basisbedrag van 160 euro, dekt een deel van de kosten van de opvoeding van een kind en ondersteunt zo gezinsvorming. Voortaan – en dat is voor CD&V heel erg belangrijk – is die 160 euro een recht van elk kind, ongeacht leeftijd, gezinsgrootte en de rangorde van het kind binnen het gezin.

Ik kom bij keuze twee. Elk jong koppel dat aan kinderen wil beginnen, staat voor grote uitdagingen en heeft daarvoor slechts het loon ter beschikking dat aansluit bij het begin van een professionele loopbaan. Een huis, babyspullen: op dat moment is extra steun het meest nodig. Daarom geven we hun juist op dát moment een veel hoger bedrag dan vandaag het geval is.

Keuze drie: de kinderbijslag blijft een belangrijke hefboom in de strijd tegen kinderarmoede. We maken de sociale correcties afhankelijk van het inkomen van de ouders en de gezinsgrootte, en dus niet langer van de professionele status van de ouders. We maken vanaf dag één komaf met de situatie waarin een kind van een langdurig werkloze wél een sociale toeslag krijgt, maar een kind van een werkende ouder met hetzelfde inkomen niet, ook voor kinderen die nog onder het

oude systeem vallen. Er zijn sociale toeslagen bepaald voor gezinnen met drie kinderen en meer, tot een inkomen van 60.000 euro. Zo worden ook gewone middenklassegezinnen bijkomend ondersteund.

Collega's, we hebben het hier over gehad: de eerste simulaties met betrekking tot het Groeipakket wijzen uit dat met die sociale toeslagen in het totale kinderbijslagsysteem het armoederisico daalt. De toeslagen zullen in plaats van 3,8 procent van het totale budget in de toekomst 12 procent van het budget uitmaken. In absolute cijfers, op kruissnelheid, betekent dat van 133 miljoen euro naar 420 miljoen euro.

En inderdaad, we hebben het daarnet gehad over de eerste analyse van het Centrum voor Sociaal Beleid. Wel, collega's, die eerste analyse toont al een daling van het armoederisico. Die houdt nog geen rekening met een aantal zaken, zoals onder meer de derde pijler.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat de ver doorgedreven armoedetoets, die hopelijk zo snel mogelijk gebeurt, nog positievere resultaten zal opleveren.

Keuze vier: het Groeipakket wordt via de participatietoeslag een belangrijk startpunt voor een geïntegreerd gezinsbeleid. Door een samenwerking tussen de ministers van Welzijn en Onderwijs stimuleert het Groeipakket deelname aan kinderopvang en onderwijs. We verhogen de toegankelijkheid van de kinderopvang en zorgen ervoor dat ondernemers in de kinderopvang die niet kunnen werken met een inkomensgerelateerd tarief voortaan concurrentieel kunnen ondernemen. We hebben namelijk alle plaatsen nodig en weten hoe belangrijk kinderopvang is voor de ontwikkeling van vooral kinderen in kwetsbare gezinnen.

We bestraffen een kind niet als ouders de keuze maken om hen niet naar de kleuterschool te sturen. We voorzien wel in een incentive in de eerste twee jaar van het kleuteronderwijs, om ouders ertoe te bewegen die positieve keuze wel te maken. We weten immers allemaal dat een vroege schoolparticipatie de kansen op een succesvolle schoolloopbaan gevoelig doet toenemen.

We trekken de vroegere schooltoelage op en integreren die in het Groeipakket: voor lagereschoolkinderen van gemiddeld 130 euro naar 194 euro, en voor jongeren in het secundair onderwijs zelfs van gemiddeld 442 euro naar 630 euro. Ook hier is er dus een bijpassing op maat van het kind, en voor de gezinnen die het echt nodig hebben.

Keuze vijf: elk kind is gelijkwaardig, maar niet alle kinderen zijn gelijk. Kinderen met een beperking of een aandoening en kinderen die opgroeien in een pleeggezin, hebben nood aan extra zorg. Daarom biedt het Groeipakket de kans om maatwerk te leveren via de zorgtoeslag.

Keuze zes: niemand gaat erop achteruit, collega's. De omschakeling van het oude kinderbijslagsysteem naar het Groeipakket gebeurt met behoud van verworven rechten. Kinderen geboren voor 1 januari 2019, behouden hun verworven recht tot ze volwassen zijn.

Collega's, als wij de evaluatie maken van wat het nieuwe kinderbijslagsysteem voor CD&V moest zijn, dan biedt het Groeipakket over de hele lijn een antwoord. Het is gegarandeerd voor elk kind en versterkend voor elk gezin. Het is op maat van het gezin gemoduleerd naar draagkracht en zorgnood, en niemand moet inleveren. Dit is zonder twijfel een van de grootste verwezenlijkingen van deze Vlaamse Regering. Ik wil heel de regering, en in het bijzonder minister Vandeurzen, daar oprecht voor feliciteren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, ministers, collega's, er is in dit debat al heel wat gezegd, heel belangrijke zaken zijn al aangehaald. Namens mijn fractie wil ik mij verdiepen in enkele elementen. Eerst en vooral vonden wij het als Open Vld zeer belangrijk dat het nieuwe systeem enkel zou gelden voor nieuwe kinderen. Of anders gezegd: voor gezinnen die nu al kinderen hebben of waar nog kinderen worden geboren voor 1 januari 2019, zal de kinderbijslag volgens het oude systeem behouden blijven. Die zekerheid is er nu. Verworven rechten blijven gegarandeerd. Dat is een belangrijk signaal aan de 870.000 Vlaamse gezinnen die vandaag rekenen op kinderbijslag.

Ten tweede wil Open Vld kinderbijslag meer gaan gebruiken om de kansen voor kinderen op een betere toekomst te vergroten, om ervoor te zorgen dat iedereen mee is in onze samenleving. We sluiten daarmee naadloos aan bij de initiatieven die Vlaanderen al heeft genomen. Ik denk daarbij aan de verplichting voor initiatieven die inkomensgerelateerde bijdragen aanrekenen, om 20 procent van hun capaciteit te gebruiken om kansarme kinderen op te vangen. Ik denk ook aan de inspanningen die Kind en Gezin doet om jonge kinderen te laten instappen in het kleuteronderwijs. Zij trachten namelijk proactief ouders te informeren over het belang van het kleuteronderwijs en hen te sensibiliseren tot deelname. Ik ben blij dat we die tendens met het nieuwe gezinsbijslagensysteem hebben kunnen versterken.

Eerst en vooral biedt het basisbedrag van 160 euro alle jonge gezinnen een goede start. Gezinnen met jonge kinderen hebben vaak hoge kosten. Ze moeten bijvoorbeeld de lening van hun woning of de crèche van hun kind betalen. Bovendien staan ze aan het begin van hun loopbaan, met doorgaans een lager loon. Het hogere basisbedrag, dat ze vanaf dag één zullen krijgen, zal hun ook meer ademruimte geven. Maar we doen meer. Wie geen plaats vindt in een kinderopvanginitiatief met inkomensgerelateerde bijdragen, zal kunnen rekenen op een tegemoetkoming van 3,17 euro per dag dat hun kind in de crèche wordt opgenomen. Dat is een belangrijke steun voor veel ouders. Bovendien zorgt het er ook voor dat ook niet-gesubsidieerde opvanginitiatieven het hoofd boven water kunnen houden. Ik heb in de plenaire vergadering en in de commissie al meermaals gewezen op het belang van de zelfstandige initiatieven. Zij zijn cruciaal om voldoende aanbod aan kinderopvangplaatsen in Vlaanderen te hebben en te houden. Met deze toeslag geven we hun alvast een belangrijk signaal dat we hun inspanningen waarderen.

Een andere belangrijke maatregel is de invoering van de kleuterpremie. We moeten ouders aanmoedigen om hun kinderen een goede start te laten nemen. Naar de kleuterschool sturen, is daarbij cruciaal. Ja, we hebben al een zeer hoge participatiegraad bij kleuters in Vlaanderen, en dat is maar goed ook. Het zijn echter vooral de kinderen in kansarme gezinnen die vandaag niet of weinig naar school gaan op hun derde of vierde levensjaar, terwijl het net voor deze kinderen zeer belangrijk is om naar de kleuterklas te gaan. De achterstand die ze vandaag oplopen door niet naar de kleuterschool te gaan, krijgen ze vaak niet meer ingehaald op latere leeftijd. Daarom begrijp ik de kritiek op deze premie niet zo goed. We pakken niemand iets af. We straffen niemand, integendeel. We belonen de ouders die het belang beseffen om hun kinderen van in het begin naar de kleuterschool te sturen.

Wie zegt dat deze maatregel kinderen in armoede gaat treffen, draait de wereld op zijn kop. Deze maatregel gaat die kinderen juist perspectief en hoop bieden op een betere toekomst zonder armoede. Naar de kleuterklas gaan, betekent immers voor kinderen incentives krijgen, vaardigheden aanleren die nodig zijn om goed het eerste leerjaar te kunnen aanvatten en dat betekent ook – in deze tijden van migratie – Nederlands leren. De taal beheersen is essentieel om een goede start te maken in het eerste leerjaar. Het is de ambitie van mijn partij dat geen enkel gezin deze twee toelagen van 150 euro misloopt.

Ten slotte beloont de nieuwe regeling ook werkende ouders. Werk is en blijft de belangrijkste maatregel in de bestrijding van armoede, armoede van ouders en dus armoede van kinderen. Als Open Vld hebben we altijd gewezen op het belang van mensen toe te leiden tot en te begeleiden naar de arbeidsmarkt. Vandaar dat we heel tevreden zijn dat nu – onafhankelijk van sociaal statuut maar op basis van inkomen – ook werkende mensen met het nieuwe systeem kunnen genieten van sociale toeslagen wanneer hun inkomen lager is dan 29.000 euro of tussen 29.000 en 60.000 euro. Met deze regeling belonen we mensen die werken en mensen die moeilijk hun weg vinden naar de arbeidsmarkt.

Deze regeling is ook belangrijk voor eenoudergezinnen. Niet alleen wie niet werkt, behoort tot de risicogroepen voor armoede, ook eenoudergezinnen. Daarom is de toeslag van 60 euro per kind voor wie een inkomen heeft tussen 29.000 en 60.000 euro zo belangrijk voor alleenstaande ouders met drie of meer kinderen.

Kortom, Open Vld juicht deze hervorming toe. De huidige gezinnen behouden hun rechten en de nieuwe gezinnen zullen een eenvoudiger systeem kennen dat extra steun geeft aan hen die het moeilijk hebben en dat de toekomstkansen van hun kinderen vergroot. (*Applaus bij de meerderheid*)

Elke Van den Brandt (Groen): Mevrouw Saeys, u zegt dat we niemand iets afnemen. Ik vind het positief dat kleuters een extra steuntje krijgen en gestimuleerd worden om naar school te gaan en dat jonge gezinnen van bij de start extra budgetten krijgen. Als je 95 procent van de mensen een budget geeft en 5 procent niet, dan wek je minstens de indruk dat je dit afneemt van 5 procent mensen.

Ik vind het raar dat uw partij niet gelijktijdig de leerplichtverlaging in het federale parlement indient. Het is één zaak om te stimuleren en te vragen dat ouders hun kinderen naar school brengen. Groen steunt deze vraag. Ik vind het anderzijds toch een beetje jammer dat u enkel een financiële sanctie geeft en niet tegelijkertijd zorgt dat er steun is in het federale parlement voor leeftijdsverlaging, wat Groen zou steunen.

Uw fractieleider zei in het weekend iets heel interessants over eenoudergezinnen. Hij zei dat in het nieuwe systeem alle eenoudergezinnen voortaan een toelage krijgen in plaats van enkel de meest armen. Dat is natuurlijk omgedraaid. In het oude systeem kregen alle eenoudergezinnen een toelage om op die manier leerkrachten, verpleegkundigen, alleenstaande ouders die onder zware druk staan, ook een steuntje te geven. In het nieuwe systeem vervalt dat. Er is een sociale toeslag, ook voor eenoudergezinnen, maar de standaardtoeslag voor de alleenstaande middenklassenouders is weggefallen. Misschien is er iets tussen de mazen van het net geglipt. Ik dring erop aan om dat recht te zetten en ervoor te zorgen dat alle eenoudergezinnen een toeslag krijgen, want die hebben het echt wel nodig.

Freya Saeys (Open Vld): Dat eerste, mevrouw Van den Brandt, is inderdaad een federale materie. Dat zit verankerd in de Grondwet. Wij zijn altijd voorstander van een leerplichtverlaging geweest. Dat is voor ons nooit een issue geweest. Ik begrijp dus niet goed wat u zegt.

Elke Van den Brandt (Groen): Het historisch aspect dat kinderbijslag onvoorwaardelijk is, wordt voor het eerst losgelaten. Daar moeten we bij stilstaan. Ik herhaal: ik vind het belangrijk dat we zoeken naar manieren om jonge kleuters naar school te krijgen, maar de volgorde moet juist zitten. Voor u 150 euro afneemt van gezinnen, vaak kwetsbare gezinnen, moet u zorgen dat de ondergrens van de leerplicht wordt verlaagd. Ik denk dan ook dat de huidige aanpak niet de impact zal hebben die u verhoopt.

Freya Saeys (Open Vld): Uiteindelijk, mevrouw Van den Brandt, zitten we hier nog altijd op Vlaams niveau. De kinderbijslag werd van het federale naar het Vlaamse niveau overgeheveld, en als we er een bevoegdheid bij krijgen, willen we dat ook goed doen. Wij willen gaan naar een geïntegreerd gezinsbeleid. We willen geen nieuwe schotten optrekken, maar precies schotten weghalen. We beperken ons dus niet tot de kinderbijslag, we betrekken er ook onderwijs en kinderopvang bij. Ik vind het maar de normaalste zaak dat de Vlaamse Regering ouders die hun kinderen inschrijven in de eerste en tweede kleuterklas, beloont. Ik begrijp niet waarom u over afnemen spreekt. We geven ouders integendeel incentives om hun kinderen in te schrijven. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Ik ben het absoluut eens met wat collega Saeys zegt. We belonen, we stimuleren en sinds 1999 hebben Kamerleden en senatoren van onze partij in elke legislatuur federaal wetsvoorstellen ingediend om de ondergrens van de leerplicht te laten dalen, tot 3 jaar, 4 jaar, 5 jaar. We hebben nooit voldoende steun gekregen. Als iedereen hier het er kamerbreed mee eens is, laten we dan onze federale collega's overtuigen een dergelijke aanpassing zo snel mogelijk goed te keuren. Eerlijk is eerlijk, groen en blauw hebben altijd naast elkaar gestaan met die voorstellen. Hier nu zeggen dat wij nog nooit dat initiatief hebben genomen, is meer dan een loopje met de geschiedenis nemen, mevrouw Van den Brandt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Lies Jans (N-VA): Ik heb het daarnet ook al gezegd. Ik ben populistische uitspraken van u niet gewend, mevrouw Van den Brandt, maar u blijft ze doen, dus misschien wordt het wel een gewoonte. Ook op dit punt nemen we niets van mensen af. Wij bieden kinderen kansen om naar school te gaan en belonen hen daarvoor. Dan vind ik het sterk dat u zegt dat wij hen bestraffen en zaken afnemen. Integendeel. De huidige schoolpremie voor 3-jarigen en 4-jarigen bedraagt 20 euro. In het huidige systeem krijgen ze dus 40 euro. Wij gaan naar 300 euro voor de leeftijd van 3 en 4 jaar. Dat is echt een stimulans en we pakken niets af. *(Applaus bij de meerderheid)*

Bart Somers (Open Vld): Ik heb een vraag voor u, mevrouw Van den Brandt. Ik denk dat we eenzelfde doelstelling delen, namelijk ervoor zorgen dat kinderen uit kansarme milieus die vandaag niet in de kleuterklas zitten, daar toch in terechtkomen, omdat dat een belangrijke voorwaarde is om succes te hebben in de verdere schoolloopbaan, een diploma te halen en misschien uit de generatiearmoede naar de middenklasse te worden opgetild. We delen die doelstelling dus. Indien we met het systeem dat we nu invoeren, erin slagen – zonder utopisch te willen denken – de 5 procent kinderen die niet voldoende regelmatig in de kleuterklas zitten, te halveren, dan is dat toch de moeite waard? Hoeveel kinderen helpen we dan niet vooruit? Ik ben ervan overtuigd dat het geen sluitend systeem is, maar we versterken wel de toekomstkansen voor de zwaksten in de samenleving. Van een groene partij, die vanuit emancipatorisch denken aan politiek doet, zou ik verwachten dat ze dat toejuicht. Vergeet niet dat 150 euro voor die gezinnen een flink bedrag is, een enorme stimulans om de stap naar kleuteronderwijs wel degelijk te zetten. Ik begrijp dus niet dat u het systeem niet samen met de meerderheid omarmt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): We zullen geen debat starten over of het nu afnemen is of geven. Als je aan iedereen een bedrag geeft, behalve aan 5 procent, dan komt dat toch heel ernstig over als "die mensen krijgen het niet".

U zegt dat het een flinke slok op de borrel scheelt als we dat kunnen halveren. Mocht u mij kunnen aantonen dat deze beleidsmaatregel effectief die impact zou hebben, en daarbij geen perverse effecten heeft die dat weer tenietdoen, zouden wij dat kunnen steunen. Maar dat is net de vraag: hebt u dat kunnen onderzoeken?

Weet u wat de impact is? Of denkt u dat dit misschien een goede maatregel is? Hebt u goed onderzocht wat dat betekent? Voor deze gezinnen is 150 euro vaak heel veel. Zij hebben vaak heel kansarme kinderen. Hebt u ook bekeken wat dit betekent voor armoede, enzovoort? Is dit de stimulans die nodig is? Of spelen er nog andere factoren? Voor zover u die studies kent, is het zeker niet enkel het financiële. Er spelen daarin ook andere factoren mee.

U zegt dat het een zoeken is naar de beste methode. Daar hebben we ernstige twijfels bij op basis van het wetenschappelijk programma. Maar ook filosofisch. U verwacht iets van een groene partij. Ik verwacht ook iets van een liberale partij, namelijk dat de mensen de vrijheid hebben om, binnen de contouren van de wet, te doen wat ze willen. De contouren van de wet zijn nog niet van dien aard dat je leerplicht hebt. Ik wil de leerplichtleeftijd samen met u verlagen. U hebt daar mijn steun voor. Mijn excuses, mijnheer De Ro, dat ik zou geïnspireerd hebben dat u dat niet wilt.

Open Vld wil dat, en Groen wil dat ook. Open Vld zit in de meerderheid. U hebt met de meerderheid afspraken gemaakt. U hebt in het federale parlement ook de meerderheid om het engagement dat u hier neemt, met dezelfde argumentatie en motivatie, op te nemen en om dat aan te passen.

Bart Somers (Open Vld): Mevrouw Van den Brandt, ik ben nu een beetje verbijsterd. U zegt dat een liberale partij toch voor de vrijheid moet zijn, dus ook voor de vrijheid om schade te berokkenen aan die kinderen. Mijn partij heeft in het verleden de leerplicht voor kinderen mee verdedigd omdat we vinden dat kinderen de kans op een toekomst moeten krijgen. Dat is exact dezelfde reden waarom wij er alles aan willen doen om ouders ervan te overtuigen om hun kinderen te laten participeren aan het kleuteronderwijs. Als wij dat overlaten aan de willekeur van sommige ouders, die misschien in een moeilijke situatie zitten en niet altijd de mogelijkheid, de hefboomen of de inzichten hebben om hun kinderen in de kleuterklas te laten zitten, dan gooien we de toekomst van die kinderen weg. Het is in het belang van de vrijheid van die kinderen dat wij pleiten voor hun aanwezigheid in de kleuterklas. *(Applaus van de meerderheid)*

Minister Jo Vandeuren: Ik wil hier nog eens uitdrukkelijk op terugkomen. Uiteraard zijn mensen vrij. Maar wij mogen toch als overheid zeggen dat er bijvoorbeeld een aanbod is om te vaccineren, dat er een aantal zaken zijn waarvan wij denken dat ouders dat ernstig in overweging moeten nemen. Wij gaan toch niet zeggen dat wij een kleurloze overheid zijn die zich moet terugtrekken en die geen enkel kader, geen enkele context kan maken om mensen ertoe aan te zetten om bepaalde keuzes te maken in het leven? En dat geldt des te meer als het gaat om keuzes die belangrijk zijn voor kwetsbare kinderen. We gaan naar een gezondheidsconferentie over voeding en beweging. Als we daar gaan zeggen dat iedereen vrij is ... We gaan daar toch proberen om iedereen te overtuigen, denk ik dan.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van den Brandt, het systeem van studiebeurzen zoals het vandaag bestaat, is gekoppeld aan participatie. Maar daar heb je de omgekeerde beweging: daar kun je ze afnemen als er niet voldoende wordt geparticipeerd. Hier willen we een stimulans geven. We nemen dus niets af. Men krijgt het zodra men het kindje van 3 jaar inschrijft op school en dan, in de tweede beweging, als er voldoende aanwezigheid geweest is in de eerste kleuterklas en er is een nieuwe inschrijving in de tweede kleuterklas, krijg je de tweede schijf.

We hebben in de regering lang gediscussieerd over op welke leeftijd je dat moet vastleggen. Je zou kunnen zeggen dat je dat eigenlijk wil geven aan de 5-jarigen omdat dat de voorbereiding is op het eerste leerjaar. We hebben er bewust voor

gekozen om dat niet te doen omdat we zien dat eens men de stap zet naar het kleuteronderwijs, dat de kansen op verdere participatie in de latere jaren veel groter zijn. Dat is dus een extra stimulans die we inbouwen. Maar het is niet de enige stimulans. Minister Vandeurzen werkt met de Huizen van het Kind. Daar worden ouders actief aangesproken om hun kinderen naar school te sturen. We leggen er nu nog eens een financieel extraatje bij dat toch vrij substantieel is, zeker voor mensen voor wie het moeilijk is, waarbij we iedereen willen belonen die zijn kind effectief naar school laat gaan. We nemen dus niets af, het is enkel en alleen een extra ondersteuning om die laatste procenten kinderen ook mee naar school te krijgen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik wil gewoon een informatieve vraag stellen, aan minister Crevits, aan minister Vandeurzen, aan de regering: op basis van welk empirisch onderzoek heeft men beslist om die premie ten belope van dat bedrag aan die leeftijd te geven? Ik denk immers dat we hier kamerbreed de doelstelling van participatie delen. Om tegemoet te komen aan de heer Somers: bij grote ongelijkheid bevrijdt de wet. Er is dus niets mis mee dat een overheid initiatieven neemt en stimuleert, maar ze moet wel de juiste middelen daarvoor inzetten. Ik stel vast dat er hier een politieke deal is gemaakt, een politieke deal waar budgetten achter zitten. Ik vraag me gewoon af op basis van welk empirisch onderzoek, op basis van welke participatieve processen men tot dit besluit is gekomen. Heeft men die moeilijke doelgroep bereikt? Heeft men daarmee gesproken? Mijnheer Somers, heeft men die mensen zelf ondervraagd alvorens men het heeft over willekeur?

Minister Jo Vandeurzen: Er is, denk ik, nogal wat wetenschappelijk onderzoek dat zegt dat participeren aan de kinderopvang en het kleuteronderwijs voor de ontwikkelingskansen van het kind een grote factor is.

Bart Van Malderen (sp.a): Daar zijn we het over eens.

Minister Jo Vandeurzen: De regering heeft daar nu een incentive voor georganiseerd en nu gaan we op basis van die conceptnota alle adviezen vragen die daarover moeten worden gevraagd. Maar, eerlijk gezegd, er is toch weinig discussie over dat, als je ouders ervan kunt overtuigen om hun kinderen naar de kinderopvang of naar het kleuteronderwijs te sturen, dat voor de ontwikkelingskansen van dat kind een goede zaak is. Ik denk dat er de jongste jaren op dat vlak veelvuldig wetenschappelijk onderzoek is geweest dat dit onderschrijft en onderbouwt. We hebben ons net op dat onderzoek gebaseerd om ter zake een initiatief te nemen.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u bent echt een kei in het net naast de vraag antwoorden. Ik wil u daarvoor feliciteren. Ik heb net gezegd dat we het kamerbreed eens zijn. Er bestaat al veertig jaar empirisch onderzoek over het stimuleren van participatie aan kleuteronderwijs, met testbatterijen die veel breder zijn dan wij in Vlaanderen kennen. In de VS is men daar heel vroeg mee begonnen en kan men aantonen dat dit zo is. Datzelfde geldt trouwens ook voor kinderopvang. Dat was echter de vraag niet. Mijn vraag was: op basis van welk onderzoek hebt u beslist om dit initiatief op deze manier, met deze modaliteiten, deze bedragen en deze leeftijden te nemen? Ik wil u alleen maar meegeven, te uwer informatie, dat eerder al zowel de kinderrechtencommissaris als Kind en Gezin heeft gezegd dat soort systemen niet te zien zitten. Ik wens me verder niet te mengen in dit debat. Ik probeer gewoon helderheid te creëren.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Van Malderen, in 2008 zijn de studiebeurzen ook voor kleuters ingevoerd. Zegt u nu dat dat alles eigenlijk niet nodig is? Ik vind dat toch een vrij vreemde redenering. We zien trouwens ook dat als

kinderen zich laten inschrijven, ook de allerkleinsten, en daar vandaag al een toeslag voor krijgen, ze ook iets frequenter aanwezig zijn op school. Ik zou de omgekeerde redenering willen maken: ziet u misschien enige nefaste effecten van deze maatregel? Ik dacht dat u die zeer sterk zou toejuichen. (*Applaus bij CD&V*)

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het antwoord zit in de cijfers. We bereiken vandaag 98 procent. Iedere stimulans die in het verleden is gegeven, heeft er dus toe geleid dat dit cijfer is gestegen. De vraag is: hoe bereiken we die laatste 2 procent? Zullen we dat met deze maatregel bereiken of heb je andere, gerichtere maatregelen, flankerende maatregelen enzovoort nodig? Dat was de vraag die ik stelde. Ik stel vast dat de vraag naar empirisch onderzoek tot nu toe niet is beantwoord.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Van Malderen, met empirisch onderzoek heb ik wel wat ervaring. Ik heb vijf kinderen, dus dat helpt ook al een beetje bij dat empirisch onderzoek. Het is ook duidelijk dat dit geen alleenstaande maatregel is. In de derde kleuterklas, op 5 jaar, trekken we het aantal halve dagen immers op van 220 naar 250. We verwachten dus een toename van het aantal halve dagen dat die kinderen op school zijn. Een zeer hoge participatiegraad in de derde kleuterklas is absoluut nodig.

Wat we moeten stimuleren, en daarvoor heb ik geen diepgaand wetenschappelijk onderzoek nodig, is dat kinderen zo snel mogelijk de stap zetten naar en participeren aan het onderwijs, zowel in de eerste als in de tweede kleuterklas, niet met verplichting maar wel met stimulansen. En daar hebben we de halve dagen niet verhoogd, mijnheer Van Malderen, daar kunnen de kinderen zelf op eigen tempo en volgens eigen keuze naar school gaan. Honderd halve dagen in de eerste kleuterklas en dan krijgt men die premie.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Van Malderen, we hebben de groep kinderen ook onderzocht die nu niet of onvoldoende aanwezig zijn. De groep kinderen die aantikken op een van de sociaal-economische kenmerken, is groter. Wanneer we dan voorzien in een financiële stimulans, dan is het niet moeilijk daaruit te concluderen dat die stap iets makkelijker zal worden gezet, waarmee de participatie aan school ook nog wordt gestimuleerd.

Bart Van Malderen (sp-a): Er zitten een aantal aannames in die mijns inziens niet zijn ondersteund door onderzoek. Ik pleit ervoor dat te monitoren, en ik neem akte van het feit dat minister Tommelein blijkbaar empirisch heeft vastgesteld op basis van zijn vijf kinderen hoe het is om in armoede te leven en naar de kleuterschool te gaan.

Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Van Malderen, u vraagt cijfers en wetenschappelijk onderzoek. Elke fractie was vanmiddag uitgenodigd op de adviescommissie van de kinderrechtencommissaris. Op de agenda stond: kleuterparticipatie en kleuterschool zijn belangrijk.

Ik zal u een aantal empirische cijfers geven die door een deel van dit huis zijn gecommuniceerd. Kinderen die voldoende naar school gaan, hebben 7 procent kans om voor het einde van de lagere school een jaar te blijven zitten. Kinderen die onvoldoende naar school gaan, hebben 63 procent. De kinderrechtencommissaris zegt verder dat financiële stimuli in het verleden hebben gewerkt, maar dat zij altijd gepaard moeten gaan met sensibilisering, brugfiguren en contacten met ouders.

In dit voorstel zit de financiële maatregel; in andere voorstellen zitten andere maatregelen. U hebt het altijd over de 2 procent kinderen die niet ingeschreven is,

maar het is vooral de 98 procent die wel ingeschreven is, die ook voldoende naar school moet gaan. Net als met andere doelgroepen zoals anderstaligen of mensen met een andere nationaliteit, is het zo dat zij veel minder actief aan het kleuteronderwijs deelnemen. We weten empirisch op basis van al het cijfermateriaal van de Vlaamse Gemeenschap en van onderzoekers dat de kans van die kleuters op schoolse vertraging al in het lager onderwijs meer dan 60 procent is. In 2008 heeft toenmalig minister Vandembroucke dat op basis van wetenschappelijk onderzoek trouwens ingevoerd, we bouwen daar nu op verder. Op wat goed is, kan ook verder worden gebouwd. Dit nu proberen onderuit te halen, is echt niet fair.

De voorzitter: Kersverse moeder Cindy Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Net als u, mijnheer Van Malderen, was ik niet van plan me te mengen met dit debat. De minister is sterk genoeg bezig en onze woordvoerder inzake kinderbijslag is mevrouw Schryvers. U vraagt echter naar empirisch onderzoek. Nobelprijswinnaar en econoom Heckman heeft berekend dat elk euro die in de eerste levensjaren wordt geïnvesteerd, op langere termijn 8 euro oplevert. Uw voormalige collega, mevrouw Lieten, zou dit hebben geweten. We hebben net voor mijn bevalling het informatierapport Kinderarmoede afgerond in de Senaat, dat veel steun kreeg over alle partijgrenzen heen, over meerderheid en oppositie en over de taalgrenzen heen. Daarin zit een waaier aan aanbevelingen om die kinderarmoede aan te pakken. Kinderbijslag is er daar een van, maar het is natuurlijk belangrijk een gezond evenwicht te vinden tussen universaliteit en selectiviteit. 'A system for the poor is a poor system.' Dat hebben we ook duidelijk besproken. We moeten, zoals minister Vandeurzen heeft meegedeeld, de armoedetoets grondig toepassen. Ik geloof echter ook zeer sterk in een indirect effect op de strijd tegen de kinderarmoede die we nu nog niet kunnen berekenen. Die derde pijler in participatie kan zorgen voor een zeer groot indirect effect. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): Wat ik empirisch heb meegemaakt, is dat er in die grote steden een plaatstekort is in scholen, zeker in kleuterscholen. Wanneer deze regeling wordt ingevoerd, wil ik vragen dat u garandeert dat in 2019 alle plaatsentekorten voor kleuteronderwijs in alle Vlaamse steden zijn weggewerkt.

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, met de zesde staatshervorming zijn de bevoegdheden inzake kinderbijslag overgeheveld naar de gemeenschappen en gewesten. Twee jaar na datum kunt u, minister, een resultaat voorleggen dat gerust kan worden omschreven als een 'compromis à la Belge', een akkoord waar alvast twee regeringspartijen iets kunnen uithalen om aan hun achterban als binnengehaalde buit te kunnen voorstellen. Open Vld heeft de participatietoelage binnengehaald, en CD&V de sociale correcties.

We moeten toegeven dat er enkele goede elementen in deze hervorming steken. Was het immers niet de bedoeling om het systeem eenvoudiger en transparanter te maken? Wel, met de afslanking van het aantal private uitbetalingsfondsen tot vier zijn we alleszins op de goede weg. Hetzelfde kan worden gezegd over de automatische koppeling van de schooltoelage en de kinderbijslag. Ook de bijzondere zorg die wordt besteed aan pleegkinderen, wezen en gehandicapten via de zorgtoelage kan op onze welwillende goedkeuring rekenen.

Aan de andere kant mogen en kunnen we niet nalaten om de pijnpunten naar voor te brengen. Allereerst gaat dit systeem pas van start in 2019. De vraag kan worden gesteld waarom de hete budgettaire aardappel op deze manier naar de volgende legislatuur wordt geschoven. Maar het geeft ook wel het signaal aan onze bevolking van hoe zij zo rendabel mogelijk hun gezin moeten samenstellen. Met een toenemende vergrijzende bevolking en een stijgende denataliteit zal het op deze manier niet lukken, vrees ik.

We stellen ons ook vragen bij het hoog kostenplaatje van deze hervorming. Het is zo duur uitgevallen dat men zelfs niet anders kan dan tweemaal een indexsprong in te lassen. De eerste hebben we vorig jaar al gehad, de volgende komt volgend jaar of in 2018.

Lies Jans (N-VA): De uitspraak over het hoge kostenplaatje van dit systeem snap ik niet. We blijven binnen hetzelfde budget, dus ik zie niet waar die verhoging zit. Ik vind het bovendien raar dat net u dat als argument aanhaalt. In uw programma staat dat u een kinderbijslag wilt uitwerken waarbij er 2 miljard euro extra nodig is. Om dit nu als kritiek op dit nieuwe systeem te geven, vind ik vreemd.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Ons voorstel dat we hadden berekend, was toen de kinderbijslag nog op het federale niveau werd georganiseerd. Er waren zeker besparingen mogelijk op het federale niveau.

Ik hoor hier verschillende keren zeggen dat er absoluut geen rekening mag worden gehouden met die twee indexsprongen omdat het geld opnieuw wordt geïnjecteerd in het nieuwe systeem. Men vergeet er wel bij te zeggen dat door de indexsprong alle gezinnen worden getroffen en dat in het nieuwe systeem de injectie enkel gaat naar een selectieve toeslag voor bepaalde gezinnen. De implementatie in het systeem is dus selectief.

Van een stelsel zoals de kinderbijslag mag worden verondersteld dat het een gezinspolitiek op middellange en lange termijn op de rails zet. Hier is dit hoege-naamd niet het geval. Deze hervorming is gebaseerd op de feiten zoals ze er vandaag uitzien. Mevrouw Jans, u hebt er trouwens zelf op gewezen. De huidige situatie is dat de meeste gezinnen inderdaad bestaan uit één of twee kinderen. En de financiële incentives die men in het nieuwe systeem geeft, bestendigen deze situatie. Enkel gezinnen met één kind of twee kinderen, en dan nog tot 6 jaar, hebben voordeel bij het toekomstige systeem. Gezinnen zonder recht op sociale toeslag gaan er sowieso op achteruit vanaf dat ze twee kinderen en meer hebben. Deze hervorming is met andere woorden geen stimulans om de demografie bij te sturen en tot een samenleving te komen van grote en jonge Vlaamse gezinnen.

Het had anders en beter gekund – en ik richt mij speciaal tot de collega's van de N-VA. Het basisbedrag mag dan wel worden vastgelegd op 160 euro en de toeslagen naar rangorde van kind en leeftijd zijn weggevallen, maar is de kous hiermee af? Waar is het voorstel-Smeyers naartoe? U weet wel: het voorstel met een hervorming van de kinderbijslag naar Deens model, het voorstel dat u verkeerdelijk in de Kamer hebt ingediend en dat het Vlaams Belang in het Vlaams Parlement heeft ingediend, waarbij het principe wordt gehanteerd dat iemand eerst enkele jaren moet hebben bijgedragen aan onze sociale zekerheid vooraleer hij daar de vruchten mag van plukken.

Matthias Diependaele (N-VA): Principieel zijn we er nog steeds voorstander van dat een nieuwkomer zijn rechten stelselmatig opbouwt. Het voorstel werd ingediend in de Kamer, omdat die tot 1 januari 2019 bevoegd is. Binnen de Vlaamse Regering werden hierover geen afspraken gemaakt, maar het principe blijft overeind.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Eindelijk een duidelijk antwoord van de N-VA: er zijn geen afspraken met de andere meerderheidspartijen, dus zetten ze alles even in de ijskast. We zijn het gewend van de N-VA: moeilijke onderwerpen even in de ijskast zetten tot de tijd er wel rijp voor is. Dit voorstel, samen met het stopzetten van de jaarlijkse transfer van 100 miljoen euro kinderbijslag naar het buitenland, is wel wat de kiezer verwacht van een nationalistische partij. Mijnheer Diependaele, u hebt voor de zoveelste maal bewezen dat uw partij een beleids- en een compromisp partij is geworden, zonder veel principes. U krijgt nog een tweede

kans, want gelukkig gaat dit actualiteitsdebat alleen over een conceptnota en zal ons voorstel te gepasten tijde worden besproken en in stemming gebracht.

Ik besluit. Minister, dit akkoord kost handenvol geld, omdat grote, arme gezinnen, en dus vooral allochtone gezinnen, meer centen krijgen dan voorheen. Het akkoord stelt daarentegen niets in het vooruitzicht voor de eigen Vlaamse gezinnen. De hardwerkende Vlaming die net een tikkeltje te veel verdient, zal er met het nieuwe systeem op achteruit gaan. Van een gezinspolitiek is helemaal geen sprake meer. De N-VA mist de kans om onze sociale rechten, zoals de kinderbijslag, voor te behouden voor mensen die hebben bijgedragen aan de opbouw van onze sociale zekerheid. Voor het Vlaams Belang zijn deze elementen te cruciaal om het hervormingsplan goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– Groen, sp.a en de meerderheid kondigen aan een motie te zullen indienen.

De moties moeten uiterlijk om 17.15 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.41 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.46 uur.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de ondersteuning in het kader van het M-decreet

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het weigeren van leerlingen die volgens het M-decreet recht hebben op een plaats in een reguliere school

ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de evaluatie van het M-decreet door het Kinderrechtencommissariaat

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, ik had inderdaad een vraag om uitleg ingediend over hét decreet dat waarschijnlijk de gemoederen in ons Vlaamse onderwijs het meest beroerd heeft het afgelopen schooljaar: het M-decreet.

Het wordt inderdaad extra actueel aangezien deze week in de krant stond dat de ouders van de kleine Maxim, een 7-jarige jongen met het Downsyndroom, niet langer welkom is op zijn school. Dat is natuurlijk een koude douche, een natte dweil in het gezicht van de ouders en de broertjes en zusjes die schoollopen in diezelfde school. Het voorbeeld van Maxim toont inderdaad aan dat inclusief onderwijs in Vlaanderen nog lang geen feit is, alvast niet overal. Dat staat ook in de evaluatie die de kinderrechtencommissaris deze week gepresenteerd heeft.

De eerste vaststelling is dat niet alle scholen voor gewoon onderwijs het recht op inschrijving, weliswaar onder ontbindende voorwaarden, voor kinderen met een attest buitengewoon onderwijs respecteren.

De tweede vaststelling van de kinderrechtencommissaris is, wat we hier allemaal ook al vaak hebben gezegd, dat het M-decreet in de eerste plaats uiteraard staat of valt met een duidelijke visie en vooral met de noodzakelijke middelen om ondersteuning te bieden, zowel op klasniveau, op kindniveau als op systeemniveau.

Minister, ik heb één concrete vraag. Hoe zult u ervoor zorgen dat het M-decreet effectief werkt, dat kinderen recht hebben op inclusief onderwijs en leerkrachten recht op kwalitatieve ondersteuning?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, het M-decreet loopt nu een jaar. Het heeft ervoor gezorgd dat het recht op inclusief onderwijs juridisch verankerd is, wat een goede zaak is. Er is nu een inschrijvingsrecht, en indien daaraan niet voldaan wordt, kan daartegen geprotesteerd worden, en de school is verplicht redelijke aanpassingen uit te voeren voor een kind, zodat het kan schoollopen in het gewone onderwijs.

Wat ben je echter met dat recht, zoals in het geval van Maxim, als blijkt dat de school een bevraging doet en alle leerkrachten zeggen dat ze hem niet in hun klas willen. Je kunt dan wel juridisch afdwingen dat je kind daar naar school gaat, maar voor een moeder is het toch ontzettend pijnlijk om haar kind naar een school te sturen, wetende dat hij daar eigenlijk niet gewenst is, dat de school het aartsmoeilijk vindt en het als een echt probleem aanvaardt om een dergelijk kindje op te nemen in de klas.

Maxim is niet het enige verhaal, want het rapport van de kinderrechtencommissaris, dat we hebben gekregen, bevat voorbeelden te over van eenzelfde soort situatie. Het ergste is dat de ouders dat vaak ook begrijpen. Die leerkrachten hebben immers wel een punt, het is moeilijk om een kindje met extra zorgnoden op te nemen als er inderdaad geen ondersteuning tegenover staat. Daar ontbreekt het aan.

We hebben bij de invoering van het M-decreet altijd gezegd dat er twee zaken noodzakelijk zijn. Enerzijds het juridisch recht verankeren, maar daarmee gepaard moet een ondersteuningsmodel worden uitgewerkt dat het kind volgt, dat maatwerk biedt en dat voldoende begeleiding garandeert. Daarvoor zou het systeem geïntegreerd onderwijs (gon) en inclusief onderwijs (ion) worden herzien. Er moest een onderzoek worden gevoerd. Dat onderzoek is er al van 2012. We zijn vier jaar later, maar het is wachten op het nieuwe ondersteuningsmodel dat er voor zorgt dat kinderen in het gewoon onderwijs de begeleiding krijgen waar ze recht op hebben, zodat het voor leerkrachten haalbaar wordt om werk te maken van het inclusief onderwijs. Velen zijn immers van goede wil, maar het lukt gewoon niet.

Minister, hoe staat het met het nieuwe ondersteuningsmodel dat u zou uitwerken? Het zou nu klaar zijn en de hervorming van gon en ion realiseren om kinderen voldoende te ondersteunen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Collega's, het verhaal van Maxim en van Sara heeft ons allemaal aangegrepen, en ik vermoed ook de minister. Iedereen die met dat thema, kinderen met bijzondere noden, bezig is, wordt daardoor geraakt, meerderheid of oppositie, man of vrouw, leeftijd, het maakt niet uit. Dat spreekt mensen aan. Het is terecht dat collega Gennez zegt dat we leerkrachten in het

gewoon onderwijs moeten ondersteunen. Collega Gennez, dat is ook de reden waarom onder deze regering – niet de vorige, maar deze regering – onder andere op aandringen van mijn fractie en door de medewerking van de minister, een prewaarborgteam werd ingezet om mensen te ondersteunen op het terrein. Als lokale inrichtende macht zie ik elke dag welk verschil die mensen op het terrein maken. Die zijn nog maar negen maanden bezig, maar ze leveren goed werk.

Los van het goede werk staan er een aantal terechte bezorgdheden in dat rapport. Het is niet het enige rapport dat we zullen krijgen. Unia gaat binnenkort een rapport afleveren, de inspectie en de onderwijsadministratie zijn ermee bezig. We zullen het komende jaar heel veel elementen hebben om daarmee aan de slag te gaan. Uit het rapport haal ik een paar andere bezorgdheden, die we niet alleen in Onderwijs kunnen oplossen. Er wordt ook heel duidelijk gekeken naar Welzijn, minister, als er bijvoorbeeld wordt gezegd dat heel veel van die Maxims en Sara's misschien al wel in het gewoon onderwijs zouden zitten als er een persoonlijkheidsassistentiebudget volgt. Daar botsen ouders ook vaak op. Mijn vraag is dan ook of de evaluatie alleen met Onderwijs zal gebeuren dan wel of u ook minister Vandeurzen in dit gesprek zult betrekken. Dat geeft immers toch wel extra perspectief voor ouders, leerlingen en scholen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel voor de vraag. U weet dat het M-decreet vorige legislatuur goedgekeurd is na heel veel hoorzittingen, debatten enzovoort. Er is nooit voor gekozen om het buitengewoon onderwijs af te schaffen. Er is voor gekozen om de toegang tot het buitengewoon onderwijs strikter te maken en om ons buitengewoon onderwijs in de toekomst verder voluit te laten bestaan, enerzijds als expertisecentrum voor de ondersteuning van het gewoon onderwijs en anderzijds omdat er kinderen zijn voor wie het echt heel moeilijk is in het gewoon onderwijs en die volwaardig hun plaats moeten blijven hebben in onderwijs. Dat is in sommige landen het geval is. Kijk maar rondom ons.

Het M-decreet is nu acht maanden effectief van kracht. Ik vind dat er op het terrein schitterend werk te vinden is. Ik heb daar bijzonder veel appreciatie voor. Maar op gezette tijdstippen duiken een aantal startmoeilijkheden op. We hebben de verhalen in de kranten gelezen. Ik kan geen uitspraken doen over die individuele dossiers. Het is wel zo dat als ouders plots te horen krijgen dat er voor hun kind geen plaats meer is, ze daar een gesprek met de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) over kunnen vragen en zelfs een procedure kunnen starten omdat ze een en ander betwisten. Eigenlijk zou dat niet mogen gebeuren maar zouden het CLB en de ouders samen tot de consensus moeten komen dat het kind effectief in het gewoon onderwijs met redelijke aanpassingen aan de slag kan of dat voor het kind het buitengewoon onderwijs de beste zaak is.

Het zou goed zijn om in te gaan op de suggestie van de heer De Ro om alle evaluatierapporten die nu naar boven komen, van de kinderrechtencommissaris en van Unia, te bekijken. Maar je hebt ook de praktijkervaringen van leerkrachten die nu al zijn ingezet in het gewoon onderwijs. Die evaluatie is ook wel van belang. Je hebt onze inspectie die langs is gegaan bij de CLB's om best practices te verzamelen. Het zou goed zijn om na het einde van het schooljaar een grondig evaluatie uit te voeren en te kijken op welke manier we al dan niet moeten bijsturen, hetzij op het decreet, hetzij op de begeleiding.

Mevrouw Gennez, u hebt het over het flankerend beleid. We hebben dat beleid vorige legislatuur vastgelegd. We hebben gezegd dat we er zouden voor zorgen dat het nooit een besparingsoperatie kan worden en dat alle middelen die nu in het buitengewoon onderwijs ingezet worden, en die naar beneden zouden gaan omdat er minder kinderen zijn, ingezet zouden worden in het gewoon onderwijs.

We hebben die gevraagd, zoals collega De Ro zegt. Dat heeft tot gevolg dat komend schooljaar het aantal leerkrachten dat zal kunnen worden ingezet in het gewoon onderwijs, verdubbelt. Je ziet dus effectief een shift van buitengewoon naar gewoon onderwijs, maar het is geen revolutie. We moeten vooral zorgen dat als kinderen de stap zetten, ze ook goed worden begeleid.

Het was voor mij een verbazingwekkende vaststelling dat het aantal verslagen om gon te krijgen, gezakt is. Collega Meuleman heeft trouwens de kat de bel aangeboden. We zijn toen nagegaan hoe dat komt. In het decreet zelf is de toegang tot het gon scherper geworden. Dat is de reden waarom het aantal gon-toekenningen vermindert. Dankzij ingrepen van het parlement en vragen van mezelf hebben we dit bevroren en ervoor gezorgd dat de gon-middelen ook niet zakken en dat ze ondertussen kunnen worden ingezet om gon experimenteel al toe te kennen aan groepen die vandaag nog geen gon krijgen. Dit alles met de bedoeling, collega Gennez, om tot de grote hervorming te komen.

Samen met alle partners op het terrein hebben we nu afgesproken om ze een schooljaar de tijd te geven, om de best practices echt goed te bekijken en te zien dat de hervorming die we willen doen, effectief een betere begeleiding voor kinderen brengt. Ik kan zo al enkele aandachtspunten geven: de 2 urenbeperking is voor sommigen niet oké, de beperking aan de diagnose, waardoor sommige ouders al met een grote uitgave zitten voor ze überhaupt tot gon kunnen komen. Dat zijn enkele zaken die sowieso moeten veranderen. Maar we moeten ook durven te kijken naar de criteria zoals ze in het decreet zijn ingeschreven. Zijn ze niet te strikt? Moeten we dat niet aanpassen?

We verliezen dus geen tijd. De budgetten zijn er. We laten iedereen nu voluit zijn werk doen op het terrein. Het zal van de voorzitter van de commissie Onderwijs afhangen, maar het zal goed zijn om alle evaluatieverslagen na één jaar samen te brengen en dan te kijken naar waar we moeten bijsturen, en dat met één doel: het inclusief onderwijs te versterken en voortbouwen op de goede voorbeelden die er – gelukkig maar – op sommige plaatsen zijn, maar die jammer genoeg moeilijk de media halen.

Caroline Gennez (sp-a): Minister, het klopt dat u hebt geschoven met middelen van het buitengewoon naar het gewoon onderwijs. Het lijkt evident dat er een kindvolgsysteem is dat de middelen inzet waar ze het meest nodig zijn. Door het M-decreet is dat in het gewoon onderwijs. Er komen 2000 kinderen bij in het basisonderwijs, 400 in het secundair onderwijs. Maar de verschuiving van de middelen kan natuurlijk niet verdoezelen dat er wel is bespaard op de werking in het gewoon onderwijs: 117 euro in het secundair onderwijs, 35 euro in het basisonderwijs. De verschuiving door het M-decreet komt bovenop al die andere kinderen die vandaag nood hebben aan zorgen, die reëel zijn en door leerkrachten ook zo worden gevoeld. Daarom moeten we uitzoeken hoe we de middelen voor zorg via de CLB's, via de pedagogische begeleiding, via gon, via ion en via zorgcoördinatie – ondanks de besparingen toch nog meer dan 330 miljoen euro – optimaal kunnen inzetten en maximaal kunnen laten renderen op maat van elk kind met zorgnoden, van de school en van de versterking van het klasmanagement voor elke leraar in al onze scholen in het gewoon en buitengewoon onderwijs.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, u hebt gewerkt met een prewaarborgregeling en een waarborgregeling. De bedoeling was dat de middelen die kinderen genereerden in het buitengewoon onderwijs en hoger waren dan in het gewoon onderwijs, zouden overgaan en dat er niets verloren was. Dat waren voorlopige systemen. De bedoeling was tot een hervormd ondersteuningssysteem te komen, en gon en ion daarin mee te nemen. Dat blijft nu maar duren. Gaan we de volgende keer tot een echte hervorming kunnen komen? Is het geen besparingsoperatie? Gaan er geen middelen verloren?

Directeurs op het terrein en het katholiek onderwijs bevestigden me dat kinderen in het buitengewoon onderwijs ook meer werkingsmiddelen genereren. Ik heb dat uitgerekend op basis van voorlopige cijfers, en dat gaat over 500 euro per kind. Die zouden niet meegaan naar het gewoon onderwijs. Wat gebeurt er dan met de werkingsmiddelen die in het buitengewoon onderwijs worden bespaard? Worden die effectief ingezet in het gewoon onderwijs? Waar zijn die naartoe?

Jo De Ro (Open Vld): Voor wie het rapport van de kinderrechtencommissaris heeft bekeken: dat is, zoals steeds, zeer evenwichtig. Het is niet een eenzijdig bevestigen van het verhaal van de ouders, het is ook niet het eenzijdig kamp kiezen van scholen. Het zou zeker moeten worden meegenomen, maar sommige zaken moeten misschien niet wachten tot de analyse is gemaakt en er eventueel decreetswijzigingen moeten komen.

Heel veel ouders hebben toch nog te weinig informatie. De kinderrechtencommissaris pleit voor een laagdrempelig informatiepunt waar niet alleen informatie wordt gegeven maar dat ook kan bemiddelen op het terrein.

Dat is iets waarin de wetgeving niet moet volgen, maar de administratie, het agentschap AgODi, zou de ouders telefonisch kunnen informeren. Het lijkt me een redelijke vraag. Dat kan veel vragen op het terrein wegnemen. In plaats van het te laten komen tot een klacht bij Unia, kan er op het terrein meer worden bemiddeld. We hebben daarmee in het verleden binnen Onderwijs en op andere domeinen ervaring gehad. Het zou een zeer nuttige quick win kunnen zijn waardoor we voor dat element niet moeten wachten op het hele debat.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, minister, u hebt gelijk, op het terrein wordt er zeer mooi werk geleverd. Men doet zijn uiterste best om het M-decreet zo goed mogelijk uit te voeren.

Voor ons is het van belang om een goede evaluatie te kunnen maken en om de nodige materialen ter beschikking te hebben om dat te doen. U geeft aan dat er casussen worden bestudeerd bij de CLB's, en dat de goede praktijken in beeld zullen worden gebracht. Ik vind het belangrijk dat we zicht krijgen op de redenen waarom scholen niet ingaan op een vraag van ouders om een kind dat recht heeft op buitengewoon onderwijs, toch school te laten lopen in het gewone onderwijs. Wat zijn die onredelijke aanpassingen die de school motiveren om daar niet op in te gaan? Dat is niet concreet gedefinieerd in het decreet. Het is interessant dat wij daar de conclusies uit kunnen trekken om te zien waar er bijstellingen nodig zijn op het terrein.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, minister, ik zou hier willen benadrukken dat een school nooit zomaar beslist om een kind te weigeren of door te sturen naar het buitengewoon onderwijs. Daar wordt over gediscussieerd en overlegd met de ouders en het CLB. De voor- en nadelen worden afgewogen. Dan pas wordt er een beslissing genomen in functie van wat de school het beste acht voor het kind. Hierop moeten we durven vertrouwen. Hier moeten we van uitgaan. Anders valt het hele systeem in elkaar.

Nog een belangrijk punt zijn de regelingen rond de zorguren, zeker in het basisonderwijs. We moeten die misschien meenemen naar de begrotingsbespreking van volgend jaar, minister. Nu genereert een school pas één voltijdse zorg vanaf zeshonderd leerlingen. Gezien het M-decreet en de problematieken waar de scholen mee te maken krijgen, is dat te weinig. We moeten dit meenemen in de oefening van de regeling van de waarborg. Afhankelijk van of een

school binnen die waarborg valt en van het aantal uren van de waarborg dat ze genereert, kan ze al dan niet aanspraak maken op meer zorguren. Het zijn uiteindelijk de zorgleerkracht en de leerkrachten die instaan voor een maximale ondersteuning van elke leerling.

Minister Hilde Crevits: Ik heb heel veel goede suggesties gehoord. Ik stel voor dat we in de commissie volgend schooljaar – of zodra alle rapporten er zijn – een grondige evaluatie maken en kijken waar we moeten bijsturen. Moet er alleen worden bijgestuurd via decreet? Zeker niet. Het gaat over de ontwikkeling van best practices? Hoe kunnen we het best ondersteunen? Wat is de afbakening van redelijk/onredelijk?

Een theoretische lijst zullen we nooit kunnen maken omdat de ene school de andere niet is. Er zijn scholen waar een kind met bijzondere zorgnood eerder uitzonderlijk is. Andere scholen zijn er zogezegd in gespecialiseerd en zijn goed uitgerust. Ik vind dat eigenlijk een goede zaak. Die scholen willen ook op die manier blijven werken.

De opmerking rond het goed informeren van ouders vind ik natuurlijk wel zeer cruciaal. Als de mensen niet weten waar ze naartoe moeten of hoe het systeem werkt, dan betekent dat ofwel dat de school ofwel dat het CLB zijn werk niet goed doet. Moeten we dan vanuit Brussel extra informatie geven? Of moeten we de scholen versterken? Of als ze bewust hun werk niet zouden doen – wat ik niet veronderstel – hoe kunnen we ze dan aanzetten om maximaal met kinderen en ouders te overleggen?

Als een kind met bijzondere zorgnoden op school komt of een kind dat eigenlijk naar het buitengewoon onderwijs kan gaan maar kiest voor het gewoon onderwijs, is het ideaal dat het met open armen ontvangen wordt. Ik ben ervan overtuigd dat – los van alle andere zorgen – de kinderen daar bijzonder veel van kunnen leren. We hebben zoveel schitterende situaties waar het kind met zorgnoden een uitzonderlijke toegevoegde waarde heeft voor de andere kinderen in de klas.

Collega's, nogmaals: we zijn nu acht maanden – één schooljaar – ver. We zijn gestart. Mevrouw Meuleman, we hebben in het decreet de keuze gemaakt om alle middelen te bewaren. Ik zal hetgeen u zegt over de werkmiddelen, nog eens bekijken. Op het eerste gezicht krijg je werkmiddelen op basis van effectieve leerlingenaantallen van het vorige jaar. Voor dit jaar kan dat dus sowieso geen probleem zijn. Ik moet eens bekijken of er verschillen zijn, maar eigenlijk is de waarborg volledig decretaal geregeld. Ofwel is er iets vergeten, ofwel is er geen probleem. Sowieso – en dat is binnen onze regering al herhaaldelijk aangeduid – is het totaal niet de bedoeling om hiermee een besparing te realiseren. Anderzijds hebben we wel de keuze gemaakt om, binnen de budgettaire middelen die er nu zijn en die ons buitengewoon onderwijs sterk hebben gemaakt, die inclusie te realiseren. Dat vind ik ook logisch.

Mevrouw Gennez, dat dat er in het begin voor zorgt dat niet elk kind een paar uren een leerkracht krijgt, is ook logisch. Door die prewaarborg werden er een aantal leerkrachten ingezet. Die hebben zich moeten verspreiden over heel veel scholen. Het is de bedoeling dat die niet alleen een-op-een per kind gaan werken, maar ook in de klas ondersteuning bieden en de leerkrachten zo sterker maken om dat inclusief onderwijs eigen te maken aan de manier waarop ze met de klas omgaan. Daarin zit er een heel grote meerwaarde. Ik zou het zeer goed vinden dat leerkrachten in de toekomst vaker van gewoon naar buitengewoon onderwijs en van buitengewoon naar gewoon onderwijs gaan, om op een spontane manier te leren omgaan met zorgnoden en met de manier waarop je aan inclusie kunt werken.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, onderwijsbeleid, a fortiori inclusief onderwijsbeleid, vraagt uiteraard visie. We moeten in de eerste plaats inzetten op een

globale regeling die gon, ion, het M-decreet, de prewaarborg, de waarborg, de zorgcoördinatie echt integreren op maat van het kind en klas en schoolondersteuning.

Ten tweede denk ik dat we de ouders de rechten moeten garanderen om de keuze te maken in functie van hun kind. Dat inschrijvingsrecht is echt zeer belangrijk. Een ongemotiveerde afwijzing is een slag in het gezicht van heel veel ouders met kinderen die het niet altijd even gemakkelijk hebben. Het is een enerverend verhaal waarin de sp.a u graag steunt. (*Applaus bij sp.a*)

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik weet dat u vaak zegt dat u geen revolutie wilt in onderwijs. Maar het M-decreet is er. Je kunt niet een stukje M-decreet invoeren. Je kunt dat niet geleidelijk invoeren. Het M-decreet is er. De kinderen die naar het gewone onderwijs gaan, zijn er. De leerkrachten moeten die opvangen en begeleiden. Die kinderen komen terecht in een klas die al vrij groot is en waarin kinderen zitten met verschillende problematieken. Het moet werkbaar en haalbaar zijn. We moeten kiezen voor het inclusief onderwijs, maar dan moet de Vlaamse Regering ook een echte 'powerboost' geven en ervoor zorgen dat het gewone onderwijs het aankan en de kinderen op maat kan opvangen en op de manier die juist is.

Ik vraag u met aandring dat er niets van de werkingsmiddelen verloren gaat. Ik zal dat ook opvolgen. Het kan absoluut niet de bedoeling zijn, integendeel. Elke euro die wordt bespaard, alle middelen die vrijkomen, moeten worden geherinvesteerd. Als het zo zou zijn dat de werkingsmiddelen niet overgaan, moeten we dat zeker herbekijken. Dat is een pijnpunt.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, ik ga even in op dat laatste punt. Ik denk dat deze regering, deze meerderheid, op dat vlak geen lessen te leren moet krijgen. De waarborg is met een jaar vervroegd. Alle effecten door het goedkeuren van het decreet, maar het nog niet ingaan ervan, hebben we eigenlijk retroactief ingehaald. Daarvoor hebt u destijds, samen met minister Turtelboom, de middelen uitgetrokken. 180 mensen hebben daaraan dit hele schooljaar gewerkt.

In de begroting die binnen een paar weken in de plenaire vergadering komt en die we morgen zullen goedkeuren in de commissie, staat dat meer dan 5 miljoen euro vrijkomt op leerlingenvervoer. Binnen het buitengewoon onderwijs zullen we inzetten op de professionalisering van de busbegeleiders. Ik denk dat we de filosofie om geen euro verloren te laten gaan van de kinderen met bijzondere en buitengewone noden huldigen.

Minister, het is belangrijk dat u vandaag hebt onderstreept dat het voor deze regering geen besparing zal zijn op de kap van de kinderen met buitengewone noden. U zult aan ons daarin een sterke partner blijven houden. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een minimale dienstverlening van De Lijn bij stakingen

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het land is in de ban van stakingen allerhande: bij de NMBS, bij De Lijn en ga zo maar verder. Zelfs de 'Positive Belgium'-campagne van uw federale collega's kan de ergernis die daarover in het land bestaat, helaas niet wegnemen. Gisteren reden in verschillende steden en regio's – Antwerpen, Gent, Aalst, Brugge, Hasselt, Genk, om er maar enkele te noemen – maar de helft of een derde van de bussen en de trams, tot ergernis van vele reizigers.

Er kan inderdaad veel kritiek geleverd worden op zowel de Vlaamse als de Federale Regering, maar door de manier waarop men dat doet, raakt men natuurlijk de verkeerde mensen. Het zijn altijd dezelfde die het slachtoffer zijn van dergelijke stakingen: werknemers die niet of te laat op hun werk raken, studenten die niet of te laat op school raken en daardoor zelfs hun examens missen.

We hadden hier iets meer dan een jaar geleden, trouwens naar aanleiding van een staking toen en een vraag daarover van uw eminente collega uit de meerderheid Bart Somers, ook een debat over minimale dienstverlening bij De Lijn. U zei toen: "Ik hoop dat we ervoor kunnen zorgen dat we minstens op termijn afspraken kunnen maken over de zwaksten, de meest kwetsbaren, zoals jongeren en scholieren, zodat die gevrijwaard worden en kunnen rekenen op die mobiliteit en niet in de kou worden gezet." Voortgaand op de staking van gisteren kan ik alleen maar concluderen dat daar blijkbaar niets van in huis gekomen is, want ook de meest kwetsbaren, jongeren en scholieren, zijn gisteren niet geraakt waar ze moesten of wilden zijn.

Minister, wat is er gekomen van de afspraken die u destijds aankondigde? Hoe wilt u de minimale dienstverlening voor busreizigers garanderen bij toekomstige stakingen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U wijst op communautaire verschillen, en ik prijs mij gelukkig dat we vandaag kunnen zeggen dat op het terrein de minimale dienstverlening de facto bestaat in Vlaanderen. Ik kan u cijfers voorleggen van De Lijn. Op 27 april, de grote stakingsdag, zijn 80 tot 85 procent van de bussen en trams uitgereden. Op 24 mei is meer dan de helft, ongeveer 55 procent, van de bussen en trams uitgereden. De cijfers van afgelopen dinsdag variëren naargelang de omgeving: in de steden is meer dan de helft van de bussen en trams uitgereden, op het platteland is dat 70 tot 75 procent. Dat zijn alleszins bemoedigende cijfers.

Maar ik vind ook wel dat we moeten kunnen rekenen op enige zekerheid en betrouwbaarheid. Ik vind het belangrijk dat we vanuit De Lijn een signaal van zekerheid en betrouwbaarheid kunnen geven. Daarom heb ik aan het management gevraagd – en dat moet zijn vertaling krijgen in de beheersovereenkomst – om ervoor te zorgen dat we op Vlaams niveau het systeem toepassen dat we vandaag bijvoorbeeld in Gent en Leuven toepassen. In Gent en Leuven hergroepeert men de werkwilligen en focust hen op de belangrijkste stadslijnen. Hetzelfde moeten we kunnen doen op Vlaams niveau, als het over het kernnet gaat. Zo kunnen we ervoor zorgen dat De Lijn te allen tijde staat voor zekerheid en betrouwbaarheid, minstens op dat kernnet. Die vertaling gaan we effectief doen in het kader van de beheersovereenkomst, maar vandaag ben ik alleszins tevreden – voor zover je daar tevreden over kunt zijn in het geval van een staking – dat er in Vlaanderen de facto wel een minimale dienstverlening bestaat op het terrein.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, met een de-factobeleid gaan we er natuurlijk niet komen. Honderden, duizenden mensen zijn gisteren door de stakingen, maar ook door het gebrek aan een volledige minimale dienstverlening, niet op hun werk of op school geraakt. Dan is de vraag waarom u talmt met de invoering van zo'n minimale dienstverlening. U hebt hier immers bondgenoten genoeg. Open Vld heeft zich daar vorig jaar voor uitgesproken. Ik wil u daar ook in steunen. En er zijn allicht nog andere partners en partijen die u daar ook in willen steunen. In het federale regeerakkoord staat de minimale dienstverlening ook ingeschreven. Waar wacht men nog op?

Ik heb hier trouwens een persbericht van vijf jaar geleden bij van uw partij, die toen, alweer naar aanleiding van een staking, zei: "De N-VA betreurt de staking en ijvert voor minimale dienstverlening bij De Lijn." Dat was vijf jaar geleden. De

N-VA zit al die tijd al in de regering en heeft nu al twee jaar lang de minister van Mobiliteit, en er is nog altijd geen invoering van die minimale dienstverlening.

Waar wacht u nog op? Maak hier eindelijk eens dringend werk van zodat burgers geraken waar ze moeten zijn, ook met de bus en de tram.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, CD&V gelooft uiteraard in sociaal overleg, maar we zijn ook niet blind voor die onverantwoordbare syndicale acties van de voorbije dagen, vooral in het zuiden van het land. De actie van gisteren was al zeer lang aangekondigd.

Wettelijk een minimale dienstverlening opleggen, is jammer genoeg onze bevoegdheid niet. Daarvoor moeten we aan de overkant van de straat zijn. Ik apprecieer ten volle de zaken die de minister heeft gezegd. Hij probeert dit met De Lijn in het kader van de beheersovereenkomst die nog aan bod moet komen, op te nemen. Nu zijn er afspraken tussen de vakbonden en De Lijn om geen wilde stakingen te doen. Het voorbeeld om een vorm van minimale dienstverlening met werkwilligen zoals in Leuven en Gent uit te breiden naar heel Vlaanderen, steunen we ten volle. We hopen dat we iets dergelijks in de volgende beheersovereenkomst kunnen opnemen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Wij waren, zijn en blijven gewonnen voor het concept van de minimale dienstverlening. Als je de situatie op het terrein bekijkt, zou het antwoord op de vraag hoe het komt dat De Lijn dit de facto kan waarborgen, misschien wel eens kunnen schuilen in het feit dat er pachters actief zijn. De helft van de lijnen wordt door privébedrijven bediend. Daar wordt uiteraard niet gestaakt. Zo krijg je een goed percentage. Meer private inbreng is misschien de sleutel om de minimale dienstverlening de facto te waarborgen. Het concept van minimale dienstverlening is absoluut noodzakelijk om de geloofwaardigheid van ons hele bestel en de openbaarvervoersbedrijven zoals de NMBS en De Lijn, te waarborgen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Mijnheer Janssens, zoals de minister al zei, benadruk ik dat er wel degelijk veel bussen en trams zijn uitgereden, gelukkig maar. Het gaat om cijfers van 80 tot 85 procent, meer dan de helft en 75 procent. Daarmee zitten we in een situatie waarbij de Vlaamse werknemers – waarvoor dank – beseffen dat er maatregelen moeten worden getroffen en dat ze aan het werk blijven. In die zin zijn er de laatste tijd meer voertuigen uitgereden dan bij een minimale dienstverlening het geval zou zijn.

We kunnen natuurlijk op zoek gaan naar afspraken in de beheersovereenkomst of in een gentleman's agreement waarbij we naar kernnet gaan dat gevrijwaard blijft en wordt. Ik ben dan ook verheugd dat de minister deze deur wijdopen zet. We zullen daar met plezier aan meewerken.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De linkerzijde zwijgt, dat is goed. *(Opmerkingen bij sp.a en Groen)*

Neen, neen, het is goed.

Ik heb niet de wettelijke instrumenten voorhanden. Ik ben niet bevoegd. Het belangrijkste is niet wat je in theorie kunt doen, maar wat in de praktijk gebeurt. Op dat vlak tonen we aan dat we het in Vlaanderen beter doen. We slagen erin

om in de praktijk voor een de facto minimale dienstverlening te zorgen. Dat gebeurt op basis van afspraken die zijn gemaakt tussen management en de sociale partners. Dat is het belangrijkste. Ik wil ervoor zorgen dat die afspraken een vertaling krijgen in de beheersovereenkomst en dat we er uiteindelijk voor zorgen dat er de facto op het terrein een minimale dienstverlening is.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u mag zich niet tevreden stellen met de cijfers die u zojuist hebt genoemd, ook al zijn ze beter dan aan de andere kant van het land. Neem uw engagement van een jaar geleden ter harte. Het zal aan uzelf liggen of we hier binnen enkele maanden of een jaar opnieuw staan met vragen over mensen die boos zijn omdat ze niet op hun bestemming zijn geraakt door de dienstverlening van De Lijn. U kunt met garanties voor een minimale dienstverlening die boosheid wegnemen. Neem daarvoor uw verantwoordelijkheid en maak daar dringend werk van. Laat die bus- en trampendelaars niet in de kou staan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de ondersteuning van mantelzorgers

ACTUELE VRAAG van Griet Coppé aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van de studie naar de prevalentie van informele zorg in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de daling van de informele zorg in Vlaanderen en de uitwerking van een globaal mantelzorgplan

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, wij, de sp-a-fractie, maar ook u, zijn allemaal voor een zorgzame samenleving. We willen allemaal dat onze grootouders, onze ouders, onze kinderen, onze burens, onze kinderen met een handicap de zorg krijgen die ze verdienen. Het Vlaams welzijnsbeleid is daarvoor een belangrijke hoeksteen en daarin moet u als minister van Welzijn investeren en acties ondernemen. Dat is het uitgangspunt.

Een vaststelling: nu al zijn mantelzorgers heel belangrijk in de zorg voor ouderen, personen met een handicap en chronisch zieken en hun belang neemt nog altijd toe.

Nog een vaststelling, een pijnlijke vaststelling: de vermaatschappelijking van de zorg is een van de pijlers van uw zorgbeleid. Dat kunnen we nog begrijpen, maar een recente studie heeft nog maar eens bevestigd dat we een probleem hebben. Het aantal mantelzorgers daalt en dat steeds kleinere aantal mantelzorgers moet steeds meer taken op zich nemen, steeds langer, steeds meer dagen en ook zwaardere zorgtaken.

Daarom moeten we die mensen heel dringend een perspectief geven. We moeten zorgen voor concrete ondersteuning voor de mantelzorgers. Daarvoor zijn al heel veel initiatieven gelanceerd. Kom op tegen kanker heeft u nog maar enkele maanden geleden meer dan tien concrete beleidsinitiatieven voorgesteld.

Daarom deze heel concrete vraag: wanneer zorgt u ervoor dat de mantelzorgers beter en concreter worden ondersteund dan vandaag het geval is?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Griet Coppé (CD&V): Minister, ik moet het u niet zeggen, maar zorg dragen voor elkaar maakt deel uit van het DNA van onze partij. We kunnen dan ook

vaststellen dat er van nu tot 2018 enorm veel bijkomende middelen worden geïnvesteerd in bijkomende woonzorgvoorzieningen en dergelijke, in dagcentra, nachtopvang, dagverzorgingscentra.

Natuurlijk verdient ook mantelzorg de nodige steun en de discussie daarover hebben we al meermaals in de commissie gevoerd. Het is immers niet de eerste keer dat we u daarover ondervragen. Het mantelzorgplan is aangekondigd voor juni 2016.

Het recente onderzoek van Kom op tegen kanker door de Boudewijnstichting toont aan dat een op de vier mensen nog aan mantelzorg doet. De reden waarom het aantal mantelzorgers daalt, kan echter niet meteen worden aangetoond. Er moet wel heel veel informatie worden gegeven en promotie worden gemaakt, zodat de mensen weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning van de zwaar belaste mantelzorgers.

Van u wil ik vandaag vooral weten of u reeds contact hebt gehad met de federale collega om na te gaan welke steun voor het mantelzorgbeleid en de mantelzorgers in het algemeen daar bestaat.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Minister, ik stond hier vorig jaar ook met een vraag over de mantelzorg en ik sluit me aan bij de vragen van de collega's.

De problematiek is uitvoerig beschreven en is goed gekend. Mijn partij ondersteunt de vermaatschappelijking van de zorg volop. Dat past in onze filosofie van de versterking van de burger en sluit ook aan bij wat de Vlaamse burger zelf aangeeft. Hij wil zo lang mogelijk zo goed mogelijk thuis blijven.

De cijfers liegen echter inderdaad niet. Een recente SEV-studie, een sociaal-emotionele vragenlijst die peilt naar de waarden en opvattingen over maatschappelijk relevante thema's, toont aan dat er een vermindering is van de informele zorg. Dat gaat over meer dan alleen mantelzorg. Het gaat ook over occasionele contacten. We weten dat er een spanning is tussen belasting en draagkracht van mantelzorgers en dat geldt ook voor alle informele zorgers.

Ik wil mij aansluiten bij de vraagstellers.

Minister, u hebt al een paar keer aangekondigd dat er een groot nieuw mantelzorgplan komt. Kunt u al een tipje van de mantel oplichten met betrekking tot nieuwe maatregelen voor de ondersteuning van de mantelzorgers?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik wil dat graag doen omdat het thema heel belangrijk is. Wij moeten, binnen onze bevoegdheden maar ook door een appel te doen en samen te werken met andere bestuursniveaus, absoluut proberen om de mantelzorgers zo goed mogelijk te ondersteunen. Wij vinden dit idee ook terug in het Vlaams regeerakkoord.

De recente studie die is verschenen, zegt inderdaad dat het aantal situaties waarin mantelzorg gestopt is, stijgt. Het gaat dan om de categorie 'hulp gestopt in de loop van het referentiejaar'. Die daling is veel kleiner als je het hebt over de groep in lopende zorgsituaties. De studie kan daar geen duidelijke verklaring voor geven. Het punt is dat de mantelzorg in Vlaanderen niet meer de grootste vanzelfsprekendheid heeft die hij een aantal jaren geleden misschien heeft gehad. Dat voelen wij allemaal aan.

U weet dat wij een grote bevraging doen bij vierduizend mantelzorgers. Dat moet ons een inzicht geven in levenssituatie, prioritaire verwachtingen, en dat soort zaken meer. Die studie is zo goed als afgerond.

Mijnheer Persyn, we zijn inderdaad bezig met de redactie van een mantelzorgplan, dat op korte termijn moet kunnen worden gefinaliseerd. Ik wil een aantal dingen die daarin aan bod zullen komen, hier even naar voren brengen.

Wij moeten acties ondernemen om in de samenleving meer ontvankelijkheid en begrip te laten opbrengen voor de situatie van de mantelzorgers. Beeldvorming, informatie die daarover moet beschikbaar zijn, maar ook samenwerking met andere bestuursniveaus zijn uiteraard het issue dat op het federale niveau in het debat over werkbaar werk aan bod moet komen. We bespreken inderdaad met de federale collega bevoegd voor werk het thema van de zorgverloven. Hij heeft daar trouwens een aantal aanzetten voor gedaan in zijn startnota. We organiseren ook een aantal financiële ondersteuning. U kent de zorgverzekering en het basisondersteuningsbudget, enzovoort. Een aantal zaken moeten financieel duidelijk worden gehonoreerd, zeker als het gaat over de mogelijkheden om daarmee ook de mantelzorg te faciliteren en te ondersteunen.

De tweede grote pijler van dat plan zal erin bestaan om een heel specifieke ondersteuning vanuit het perspectief van de mantelzorger te bekijken. Men moet duidelijke, eenduidige en eenvoudige informatie kunnen verkrijgen. Dat is een van de issues die regelmatig terugkomen. Daarover moeten wij kunnen spreken met patiëntenverenigingen en noem maar op.

Wij moeten inzetten op het idee van de zorgzame buurten. Wij moeten de mantelzorg meer inbedden in lokale sociale netwerken en samenlevingsmomenten. De rol van de dienstencentra zullen wij daarin opnieuw uitdrukkelijk moeten expliciteren, en uiteraard ook de verwachtingen ten aanzien van de lokale besturen in het kader van lokaal sociaal beleid. Het versterken van de sociale cohesie is daarin wat ons betreft zeker aan de orde.

Een derde groot thema dat aan bod zal komen, zal te maken hebben met het respecteren van draagkracht door in te zetten op respijtzorg en dagopvang, op alle mogelijke diensten die wij kunnen organiseren vanuit de professionele wereld om de mantelzorger behoorlijk te ondersteunen. Daarin moeten wij ook lotgenotencontacten stimuleren, kortom een aantal zaken die vanuit de professionele hoek kunnen helpen bij de ondersteuning van de mantelzorger.

Ook de relatie van de mantelzorg tot die professionelen is een belangrijk thema. Hoe kan de partner zijn in dat ondersteuningsplan? Hoe kan de toegang tot gegevens geregeld worden, uiteraard met toestemming van de patiënt of cliënt? Hoe kunnen we op dat vlak ervoor zorgen dat in zorgsituaties in ziekenhuizen dat perspectief van de mantelzorger voldoende mee in de zorgsetting komt?

Dat zijn de grote lijnen die in dat plan aan bod zullen komen en waarrond een aantal concrete acties zullen worden opgebouwd. Ik maak een voetnoot – en we hebben dat wel al eens gezegd: jonge mantelzorgers blijven voor ons een issue dat we zeker met specifieke aandacht moeten benaderen. Het is toch wel een heel bijzondere situatie als je al op jonge leeftijd wordt geconfronteerd met dit soort zorgtaken en zorgvragen.

Ten slotte moet men zich ervoor hoeden het idee te creëren dat dé mantelzorger in Vlaanderen bestaat. Het beeld is veel genuanceerder. Er zijn heel wat situaties, en ook heel wat situaties waarin er sprake is van meer dan één mantelzorger. We zullen dat beeld dus ook voldoende genuanceerd moeten brengen. Ik gaf u hier echter de grote lijnen van het plan dat u mag verwachten van de regering.

Jan Bertels (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar u ontgoochelt me toch echt. Het is alsof de tijd is blijven stilstaan. Ik nodig de collega's uit om de commissiebesprekingen van mei 2015, dus meer dan een jaar geleden, na te lezen: 90 procent van wat u hier net hebt verteld, is hetzelfde. Er was sprake van

vier grote thema's. U zei dat u nog acties zou moeten ondernemen, dat u nog een duurzaam globaal mantelzorgplan moest maken. Op de Dag van de Mantelzorg van 23 juni 2015 zei u er werk van te zullen maken. Nu zegt u eigenlijk, met de Dag van de Mantelzorg van 2016 over drie weken, dat u er werk van gaat maken.

Neen, minister, het is tijd voor acties. Er zijn concrete initiatieven te nemen. Zorg ervoor dat die mantelzorger perspectief krijgt. Richt dat informatiepunt op. Zorg ervoor dat hij kan participeren aan dat zorgplan met de professionele zorgverleners. Dat kunt u allemaal zelf. Zorg voor psychosociale begeleiding. Dat zijn Vlaamse bevoegdheden. Daarvoor moeten we niet kijken naar de federale overheid voor het sociaal statuut. Dat kunnen we zelf.

U hebt ook altijd aangekondigd een voorstander te zijn van een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid. Hoe past de afschaffing van de eindeloopbaanregeling voor het Vlaams openbaar ambt in dat mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid?

Griet Coppé (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Uw antwoord toont eigenlijk aan dat het niet zo simpel is. Wat is een mantelzorger? Dat is een heel brede definitie. Er zijn veel verschillen. Gaat het over jonge mantelzorgers? We hebben hier de resolutie goedgekeurd in het najaar. Als ik u hoor, dan zal daar werk van worden gemaakt.

Natuurlijk kies je er niet voor mantelzorger te worden: dat word je. Dat is nu net het moeilijke. Als men er zelf voor kiest om voor een kind te zorgen, bijvoorbeeld als men oma wordt, dan is dat een keuze en gaat men daarvoor. Mantelzorger zijn is net iets anders: men wordt daar van de ene dag op de andere mee geconfronteerd, men maakt de keuze niet, en dat maakt het net moeilijk om daar een goed beleid voor te voeren. Ik hoor u wel zeggen dat het mantelzorgplan, waarvan u nu reeds enkele facetten hebt prijsgegeven, binnenkort zal kunnen worden besproken in de commissie wanneer het er is. We blijven het belangrijk vinden dat er naar goede oplossingen wordt gezocht, want ik denk dat de draagkracht van mantelzorgers ons beider bekommernis is.

Peter Persyn (N-VA): Minister, u stelt me niet teleur. U hebt in vogelvlucht een overzicht gegeven van wat er allemaal op de plank ligt, waarvoor dank. Ik kijk natuurlijk wel uit naar het lang aangekondigde plan.

Detectie is één probleem. Die buurtgerichte werking zal dat verhelpen. Men moet de mensen die problemen hebben met mantelzorg, eerst vinden. Je merkt echter dat er dan vaak nog iets schort met de doorstroming van het aanbod, dus van de hulp die kan worden geboden. Kunt u concreet iets meer zeggen over de maatregelen in het nieuwe plan met betrekking tot een betere informatiedoorstroming, en dan in het bijzonder eventueel de digitale ondersteuning daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): De afgelopen jaren is mantelzorg inderdaad zwaarder geworden. Mensen vinden het meer belastend, vaak omdat men zelf kinderen heeft, of kleinkinderen, waardoor er natuurlijk meer een beroep wordt gedaan op de oma of de opa. Dat maakt het natuurlijk niet evidentier.

Er is ook een moeilijkheid wat de combinatie van arbeid, zorg en gezin betreft. Ik denk dat we daar vooral aandacht aan moeten besteden. Een op de zes personen zegt dat de eisen die de job stelt, de zorg belemmeren, en ook omgekeerd, dat die zorg ervoor zorgt dat men zijn job niet goed meer kan uitoefenen. We weten echter ook dat een professionele activiteit ook een beschermende factor is bij de mantelzorger. Minister, u komt met een mantelzorgplan. Welke richting wilt u uitgaan met betrekking tot die combinatie van arbeid, gezin en zorg?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Het model waarbij beide partners gaan werken in een gezin is standaard geworden. Mensen moeten harder werken en langer blijven werken. Dan hoef je geen wiskundige te zijn om te weten dat het aantal mensen dat daarnaast nog zorgtaken opneemt, onder druk komt te staan en zal afnemen. We moeten dus niet enkel een plan hebben om de mantelzorg te ondersteunen maar ook een andere visie op de maatschappij om een zorgzame maatschappij mogelijk te maken en ervoor te zorgen dat mensen meer tijd en ruimte krijgen om voor elkaar te zorgen, want mensen willen dat ook.

Minister, u hebt een aantal elementen uit uw mantelzorgplan toegelicht. Ik heb één zaak niet gehoord, maar ik vermoed en hoop dat het er wel in zit. Heel veel mensen beseffen niet dat ze mantelzorger zijn, zij zorgen voor elkaar maar die term kennen ze niet. Op welke manier zult u ervoor zorgen dat u de mensen die effectief die steun nodig hebben, te pakken krijgt en de steun biedt waar zij nood aan hebben?

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, op de website van het netwerk voor mantelzorg wordt gewag gemaakt van het feit dat mantelzorgers in enkele gemeenten aanspraak kunnen maken op een gemeentelijke mantelzorgpremie. Ook in sommige provincies kan ondersteuning worden geboden. Men merkt daarbij wel op dat elke gemeente zelf de regels en de voorwaarden bepaalt voor het krijgen van zo'n premie. Ook tussen de provincies onderling kan deze tegemoetkoming verschillen. Om deze wirwar van regels weg te werken wil ik u vragen of de Vlaamse Regering niet de rol op zich kan nemen om deze regels te stroomlijnen zodat die voor iedereen duidelijker en eenvoudiger worden.

Minister Jo Vandeurzen: Wat dat laatste betreft, is er natuurlijk de lokale autonomie. Op federaal niveau bestaat er een wet waarin een definitie van het begrip wordt gegeven. We kunnen proberen om op Vlaams niveau duidelijk te maken dat er een gedragen definitie bestaat van het begrip, maar we kunnen niet in de plaats van de lokale overheden de modaliteiten regelen van premies waarover zij zelf beslissen.

Mevrouw Van den Brandt, mijnheer Persyn, u vraagt wat ik kan doen om mensen tijdig te informeren en toe te leiden naar de ondersteuning die zij nodig hebben, ook wanneer zij zich zelf misschien niet realiseren in welk engagement zij terecht zijn gekomen. Dat is een heel belangrijk punt. In ons plan zullen wij inderdaad moeten inzetten op een veel grotere systematiek in de vroegdetectie en het vroeg toeleiden naar de juiste informatie. Ik denk dat daar een rol is weggelegd inzake het sensibiliseren van zorgverstrekkers, in wat wij definiëren als breed onthaal. Er moeten een aantal plaatsen zijn waarvan we kunnen zeggen dat men erop kan rekenen dat mensen die kennis nemen van de concrete situatie van een gezin, kunnen doorschakelen naar eenduidige en juiste informatie, en indien nodig begeleiding.

Mijnheer Bertels, het is natuurlijk niet zo dat er intussen niets gebeurt. Wij blijven een aantal zaken erkennen zoals dagopvanginitiatieven. Daarnaast is het psycho-educatieve pakket voor de mantelzorgers bij mensen met dementie gelanceerd. De capaciteit die we kunnen inzetten via onze expertise blijft overeind. We zijn het dementieplan Vlaanderen aan het updaten en intussen probeer ik nog initiatieven te nemen. Ik probeer de timing die vorig jaar is aangegeven, te handhaven, maar ik kan die niet op een week of een maand na bepalen. Ik probeer alleen aan te geven wanneer ongeveer die zaken zullen worden gefinaliseerd.

Wat de combinatie met het werk betreft, speelt ook het federale niveau een rol zodra er sprake is van de effecten op sociale rechten en de impact op arbeids-overeenkomsten. Er moeten ook een aantal zaken worden geregeld tussen de

sociale partners. Ik heb daarover contact met de federale minister van Werk, Kris Peeters. In zijn voorstellen over werkbaar werk zijn daarover een aantal zaken opgenomen. Dit soort kwesties heeft een veel groter aanknopingspunt met de bevoegdheden van minister Peeters dan met die van de Vlaamse Regering.

Jan Bertels (sp.a): Minister, ik heb niet gevraagd om uw timing aan te passen, maar u hebt vorig jaar zelf gezegd dat er in juni een duurzaam mantelzorgplan zou zijn en dat er actieplannen uit zouden voortvloeien. Wij kijken er met aandrang naar uit.

Vermaatschappelijking van de zorg is een piste die wij als sp.a-fractie kunnen onderschrijven. Daarvoor zijn er mantelzorgers nodig. Wij gaan niet mee in een verhaal van doorgeslagen individualisering van de zorg. Als u zover wilt gaan, gaan wij niet mee. Er is ook een gemeenschapsverantwoordelijkheid in de zorg voor alle mensen die zorg nodig hebben. Minister, mantelzorgers spelen daar een cruciale rol in. Zorg ervoor dat de draagkracht en draaglast van die mantelzorgers niet onevenwichtig wordt. Geef hun perspectief zodat ze een evenwicht vinden tussen arbeid, gezin en zorgverlening. Wij als Vlaamse overheid moeten daarvoor zorgen. Wij hebben een cruciale verantwoordelijkheid. U ook. *(Applaus bij sp.a)*

Griet Coppé (CD&V): Minister, ik heb begrepen dat onze zorg ook uw zorg is. Wij zullen niet nalaten om te discussiëren over de mantelzorgers, wat in de commissie al meermaals is gebeurd. De zorg om de mantelzorg is groot. Er zijn reeds veel inspanningen gedaan, maar we zijn er nog niet. We zullen blijvend aandacht voor de mantelzorgers moeten hebben, want we hebben hen zeker nodig bij de vermaatschappelijking van de zorg.

Peter Persyn (N-VA): Minister, ik kom terug bij het begin: de vermaatschappelijking van de zorg en het belang van de thuiszorg. We leggen het gewicht van de zorg meer en meer bij thuiszorg en eerstelijnszorg. We moeten er dan ook budget, aandacht en middelen aan besteden. We hebben allemaal een warm hart voor de zorg. Ik ben zelf een koele minnaar van IT, maar als je het kunt gebruiken voor het goede doel, wil ik er ook op inzetten. Probeer wat meer systematiek te brengen in het aanbod dat er is en waar mogelijk, IT-ondersteuning maximaal te benutten.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het uitblijven van de uitvoeringsbesluiten voor de inwerkingtreding van het nieuwe Vlaamse doelgroepenbeleid

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik wil beginnen met zeer goed nieuws. Als we kijken naar de arbeidsmarkt, zien we goede cijfers. We zien recordcijfers als het gaat over vacatures. We zien een al maanden dalende werkloosheid. Een beter bewijs dat het beleid van deze en de Federale Regering werkt, kan je niet vinden.

Het kan en moet uiteraard nog beter. Daarom was 24 februari een belangrijk moment, een historisch moment. Toen hebben we in dit parlement het decreet op het doelgroepenbeleid goedgekeurd waarbij we van 38 RSZ-kortingen evolueren naar 3 duidelijk afgelijnde doelgroepen: oudere werkzoekenden, werkzoekenden met een arbeidshandicap en laag- en middelgeschoolde jongeren.

Ik wil even het belang schetsen. Op dit moment zijn er 214.000 werkzoekenden. 37.000 zijn laag- en middelgeschoolde jongeren. 42.000 zijn 55-plussers die

werk zoeken en 32.000 werkzoekenden hebben een arbeidshandicap. Alles samen zijn dat iets meer dan 110.000 van de 214.000 werkzoekenden die in aanmerking komen voor het nieuwe doelgroepenbeleid, de nieuwe doelgroepkorting die deze Vlaamse Regering heeft uitgetekend.

In februari is het decreet goedgekeurd. Er waren nog een aantal hordes te nemen om op 1 juli te kunnen starten met het nieuwe beleid. Eerst en vooral moesten er uitvoeringsbesluiten zijn, waar u in overleg met de sociale partners hard aan hebt gewerkt. Daarnaast moesten er een en ander worden aangemeld bij Europa in functie van de staatssteunregelgeving. En ten slotte hadden we hier kamerbreed gevraagd om een goede communicatiestrategie uit te werken voor werkgevers en werkzoekenden. We zijn nog dertig dagen verwijderd van de startdatum. Minister, zullen we de startdatum halen en kunnen we de doelgroepenvermindering effectief op 1 juli starten?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, we kunnen starten op 1 juli en we zullen starten op 1 juli. Dat is de essentie van de zaak.

Op de cijfers wil ik wel eens dieper ingaan. Bij die 110.000 waarnaar u verwijst zijn heel wat mensen die niet werkloos zijn, maar toch een korting kunnen krijgen omdat ze jong zijn, behoren tot de oudere groep of als gehandicapten aan het werk zijn.

De Vlaamse Regering heeft het besluit genomen op 25 maart. De SERV bracht op 25 april advies uit en de Raad van State einde mei. Het besluit wordt thans aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. Er is geen reden het aan te passen aan die van de SERV. Dat is in orde. Het besluit kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Vanaf 25 maart hebben we informatie doorgespeeld, uiteraard telkens onder voorbehoud van goedkeuring van het besluit. Gisteren nog werd een infosessie gehouden van de RSZ voor de sociale secretariaten. Men weet dat als het besluit op tijd wordt genomen, er op 1 juli van start kan worden gegaan.

Wat de social profit betreft, mijn voorstel van besluit is op basis van de conceptnota: wie in het verleden een premie had, moet die kunnen bewaren als de doelgroep geselecteerd blijft. Wie geen premie had, krijgt er ook geen. Dat betekent concreet: de VOP-jongeren blijft, maar voor de ouderen moeten we er niet in voorzien.

Ik heb Europa ingeschakeld met het oog op meer rechtszekerheid, maar heb geen antwoord gekregen. Ik leg de regering het uitvoeringsbesluit voor zoals het aan de Raad van State werd voorgelegd. Ik zal het niet aanpassen op dat vlak. Zo kunnen we op 1 juli starten, zoals ik had aangekondigd.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en het goede nieuws. De voorbije dagen waren immers onzekerheid en vragen gerezen bij werkgevers, werkzoekenden en zelfs bij de sociale secretariaten die de regelgeving in de praktijk moeten omzetten.

Minister, het is goed dat het nieuwe systeem van start kan gaan op 1 juli. Ik acht het echter belangrijk dat uw informatiecampagne zich niet beperkt tot de sociale secretariaten en dat u de werkgevers rechtstreeks aanspreekt over de nieuwe mogelijkheden en de loonlastverlaging van Vlaanderen, die het verschil kan maken voor tienduizenden werkzoekenden.

Dit vormt slechts een onderdeel van uw globaal beleid. Een ander aspect vormt de tijdelijke werkervaring. Langdurig werkzoekenden krijgen hierdoor opleiding en begeleiding en er zou ook werkervaring worden opgezet, evenals een aanwervingsstimulans.

Dat beleid zou op 1 januari 2017 van start moeten gaan. Momenteel zijn er 35.000 werkzoekenden die langer dan twee jaar werk zoeken. Zij rekenen op dat beleid. Wanneer kunnen we de besluiten inzake de aanwervingspremie voor langdurig werkzoekenden verwachten?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, zult u voorzien in de mogelijkheid om voor zowel werkzoekenden als werkgevers de concrete impact te berekenen? De hervorming van de doelgroepmaatregel zal leiden tot een verlaging van de loonlasten, zo communiceert men, maar voor sommige groepen zal die echter leiden tot een verhoging van de loonkost bij aanwerving.

Hierover moet heel transparant worden gecommuniceerd, want er is niets zo frustrerend als telkens te horen dat de loonlast wordt verlaagd maar de facto vast te stellen dat die verhoogt bij de aanwerving van bepaalde groepen, zoals de langdurig werklozen en de 50-plussers.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, nu de creatie van tewerkstelling in de privé-sector op kruissnelheid komt en de Vlaamse en federale maatregelen hun vruchten afwerpen, terwijl de werkloosheid in Vlaanderen tegenover vorig jaar is gedaald met 3,2 procent, is er goed nieuws op de arbeidsmarkt. Het verheugt me eveneens dat de extra duw in de rug op 1 juli operationeel zal zijn.

Ik had wel nog één klein vraagje. In de vraag van de heer Bothuyne werd ook verwezen naar de notificatie bij Europa over de uitsluiting van de non-profit-sector. Als ik me niet vergis, werken we al vijftien jaar op die wijze. Dat is een keuze die de sociale partners destijds zelf gemaakt hebben om in de plaats van loonkostenverlagingen andere sporen te volgen, zoals landingsbanen, de sociale maribel. Ziet u daar nog een probleem ontstaan of gaat u desondanks ook door op 1 juli aanstaande?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): De vereenvoudiging in het doelgroepenbeleid was hoognodig, want in de wirwar van tientallen banenplannen vond een kat haar jongen niet meer terug. Daarom is het des te belangrijker dat de uitvoering en de implementatie van de nieuwe regelgeving nu correct en tijdig kan verlopen.

Minister, in de commissievergadering van 16 februari hebt u al verduidelijkt dat 1 juli de uitvoeringsdatum was, uiteraard als de voorbereidingen vlot zouden verlopen, aangezien het allemaal niet alleen van u afhangt. U bent, zo te horen, nog steeds op schema. Het is natuurlijk wel vijf vóór twaalf, we zijn heel dicht bij 1 juli.

In de praktijk zal de omschakeling ook niet op één, twee, drie klaar zijn. De administraties, de bedrijven, de sociale secretariaten zullen hun software moeten aanpassen, zoals reeds werd aangehaald. Het is dus cruciaal dat we zorgen voor degelijke overgangsmatregelen.

Vandaar mijn bijkomende concrete vraag: hoe ziet u de uitwerking van de overgangsmatregelen concreet? Wat is de stand van zaken?

Minister Philippe Muyters: Ik denk dat de nodige overgangsmatregelen opgenomen zijn in het besluit. Ik heb vandaag nog contact gehad met de Unie van erkende Sociale Secretariaten. Mijn kabinet heeft opnieuw de bevestiging gekregen dat het voor hen in orde is, dat zij klaarstaan om op 1 juli te starten. Ik denk dus dat we klaar zijn, dat we echt kunnen starten.

Natuurlijk zal ik nog zorgen voor een rekenmodel, collega Kherbache. Ik denk dat ons systeem zo transparant en eenvoudig is dat iedereen gemakkelijk die berekening kan maken. Dat is het ongelooflijke voordeel ten opzichte van de 35 maatregelen uit het verleden. Nu komen we met 3 doelgroepen, die heel duidelijk zijn. Natuurlijk hebben we keuzes gemaakt, maar dat debat hebben we al gevoerd. Wij willen mensen die bijvoorbeeld langdurig werkloos zijn, via die tijdelijke werkervaring – waarover u ook spreekt, collega Bothuyne – helpen om die stap te kunnen zetten. Terwijl ze gisteren gesteund moesten worden met het doelgroepenbeleid, zullen ze nu meer naar inhoud kunnen worden gesteund. Daar willen we naartoe. Ik heb vandaag geen concrete timing bij, maar de beoogde timing voor die tijdelijke werkervaring is 1 januari 2017. We werken daar nu heel hard aan, de conceptnota en de nota die we vorige week in de commissie besproken hebben rond wijkwerken, werken we nu uit, zodat we de nodige beslissingen kunnen nemen waar dat nog nodig is.

Wat de onzekerheid rond de social-profitsector betreft, collega Hofkens, denk ik dat u de vinger op de wonde legt. We kunnen natuurlijk zeggen of ze al dan niet kunnen worden uitgesloten. We hebben die vraag ook effectief geformuleerd op Europees niveau. Het gaat echter om een heel pakket waarover de sociale partners toen keuzes hebben gemaakt. U hebt de verschillende elementen genoemd die daarbij gelden. Ik heb geen antwoord gekregen van Europa, dus ik doe voort met het besluit zoals het opgemaakt is, en conform de inhoud van de conceptnota is. Ik zal dat voorleggen aan de Vlaamse Regering en dan zullen we nagaan hoe we, ten opzichte van wat in Europa is gebeurd, wel of niet verdere stappen moeten zetten.

Ik denk dat ik mij op die manier ook niet laat 'gijzelen', of beter gezegd dat ik mijn daadkracht niet verlies, om wat de sector tegen 1 juli is beloofd uit te stellen. We doen voort zoals gepland, en dat is het belangrijkste. Samen met jullie ben ik uiteraard heel blij dat ik daarnet de 3,2 procent daling van de werkloosheidscijfers naar voren heb kunnen brengen; het is al de tiende maand na elkaar met een daling van de werkloosheidscijfers. Dat is alleen maar goed nieuws.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Bedankt minister, voor uw bijkomende antwoorden. Het is goed dat op de valreep alles klaar staat om op 1 juli dit doelgroepenbeleid effectief vorm te geven. Het is belangrijk dat we daarover niet alleen communiceren met de sociale secretariaten, maar ook met de vele tienduizenden werkzoekenden en de vele honderdduizenden werkgevers die hiervan gebruik kunnen maken om van dit doelgroepenbeleid effectief een succes te maken.

We rekenen erop dat u ondertussen hard werkt om tegen 1 juli het werkervaringsbeleid uit te rollen met een stevige aanwervingspremie voor langdurig werkzoekenden die op die manier snel aan de slag kunnen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de recente wateroverlast in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een oplossingsgericht waterbeleid naar aanleiding van de wateroverlast van de voorbije dagen

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, jammer genoeg hebben we de voorbije dagen opnieuw te kampen met wateroverlast, met de nodige overstromingen tot gevolg. De beelden op het nieuws van de ondergelopen woningen

en de persoonlijke bezittingen die rondrijven, komen deze keer vanuit heel Vlaanderen. Het is een situatie die ons steeds hard aangrijpt.

Minister, het is aan alle politici om alle nodige maatregelen te nemen om alle broodnodige risico's op wateroverlast te beperken. In het parlement hebben wij niet stilgezeten na de overstromingen in 2010 en na het actuadebat dat we hier hebben gehad. We hebben een parlementaire commissie opgericht over de wateroverlast op vraag van onze partij. Daar is een resolutie uit voortgevloeid, die werd goedgekeurd door de toenmalige meerderheidspartijen en onze partij, Open Vld. De acties die in de resolutie staan, bent u nu stap voor stap aan het uitvoeren.

We hebben al verschillende voortgangsrapportages gehad, waarvoor uiteraard onze dank. De laatste hebben we gehad enkele maanden geleden in februari, waar u opnieuw een stand van zaken hebt gegeven. Ik denk dat we mogen zeggen dat er al heel wat gebeurd is, dat er nog heel veel in onderzoek en in studie is en dat er uiteraard nog heel wat zaken moeten worden uitgevoerd.

Minister, we kampen nu opnieuw met wateroverlast door de hevige regens die we hebben gehad en die we in de toekomst door de klimaatveranderingen vaker zullen hebben. Uiteraard is het aan ons politici om steeds te evalueren na dergelijke zaken. Minister, welke bijkomende dringende acties zult u ondernemen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, deze en vorige regeringen hebben inderdaad al wat stappen gezet in de richting van het beperken van wateroverlast. We hebben bufferbekkens gebouwd. We hebben sluizen gerenoveerd. Ik herinner me ook dat de waterloopbeheerders intussen toch beter samenwerken dan vroeger het geval was. Binnenkort beslist de regering over een decretaal kader om te vermijden dat er nog gebouwd wordt in signaalgebieden. Vorige week hadden we hier een debat over de betonstop, maar dat gaat dan over de lange termijn.

Minister, ik vraag me af of er wel genoeg gebeurt om op microniveau, in de wijken, op het niveau van de individuele percelen, het waterbergend vermogen te verhogen. Bij nieuwbouw en grondige renovatie hebben we sinds 1 januari 2014 de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater: mensen moeten water vasthouden, regenwaterputten steken, infiltreren en regenwater scheiden van afvalwater. Maar voor bestaande bebouwing en verharding zitten we zo'n beetje met de handen in het haar. Nochtans heb ik de indruk dat de wateroverlast waar we nu mee te maken hebben, vaak een lokale oorzaak heeft en waarschijnlijk ook lokaal opgelost kan worden. Daarom mijn vraag: ziet u mogelijkheden om voor bestaande wijken en bestaande woningen op plaatsen waar men geen ruimte heeft voor grootschalige infrastructuur en grootschalige oplossingen, op zoek te gaan naar kleinschalige, creatieve ingrepen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, het klopt dat er de voorbije jaren al heel wat is gerealiseerd. We hebben daar gelukkig gisteren en eergisteren de resultaten van gezien. Waar we fors hebben geïnvesteerd in die bufferbekkens, in opvang van water, zien we dat de wateroverlast beperkt is gebleven, maar er zijn uiteraard nog heel wat problemen op het terrein.

Ik heb gevraagd aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om grondig te evalueren wat gisteren en eergisteren is gebeurd. We hebben dat trouwens altijd al gedaan wanneer zich problemen voordoen. Je moet dat dan goed in kaart brengen en kijken waar er concreet nog knelpunten zitten.

We moeten dan ook op basis van die evaluatie conclusies trekken. We zullen verder inzetten op drie P's: protectie, preventie en paraatheid. Protectie is ervoor

zorgen dat de waterproblematiek aan de bron wordt aangepakt, dat het water goed kan infiltreren waar het valt.

Wat kunnen we daaraan doen? We kunnen de verharding zo veel mogelijk tegengaan. Vorige week hebben we dat in de discussie een betonstop genoemd. Mevrouw De Vroe, uw partij was daar geen groot voorstander van, maar de voorbije dagen hebben bewezen dat dat cruciaal is. Het is niet onze bedoeling om dat pas in 2050 aan te pakken. Als het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, zullen we dat direct aanpakken en gefaseerd overgaan tot een volledige stop in 2050.

We nemen ook al maatregelen. De hemelwaterverordening stelt dat als je een nieuwbouw aanvraagt, er heel strenge maatregelen moeten worden genomen om het water ter plaatse te laten infiltreren. Ook de code goede praktijk rioleringen is aangepast. In heuvelachtige gebieden is er ook het erosieprobleem. En dat heeft ook een effect op de wateroverlast.

Ook op het lokale niveau kunnen er heel wat beslissingen worden genomen. In gemeenten die op de hemelwaterplannen hebben ingezet en duidelijk in kaart hebben gebracht welke maatregelen ze kunnen nemen om de wateroverlast tegen te gaan, zoals het terug openmaken van grachten en ruimte geven aan water, heeft dat gewerkt in de voorbije dagen.

Op dit moment zijn de hemelwaterplannen nog geen verplicht instrument. Dat is bewust zo omdat we de planlast voor de lokale besturen niet wilden opdrijven, maar we moeten nagaan of we de gemeenten niet op andere manieren kunnen aanmoedigen om die plannen aan te nemen. Heel wat gemeenten hebben dat al gedaan, maar nog te weinig. Lokaal kan er heel wat gebeuren.

Volgende vrijdag staat het Vrijstellingenbesluit op de agenda van de Vlaamse Regering. Dat houdt in dat je voor sommige handelingen geen vergunning moet krijgen. Er staat ook een bepaling in dat je voor een aantal verhardingen die destijds onder het Vrijstellingenbesluit vielen, geen vergunning moest aanvragen. Dat keren we nu om. Het is nu geen vrijstelling meer, je moet nu een vergunning aanvragen. Zo verhogen we de drempel tot verdere verharding. Ook op dit moment maken we daar dus al heel concreet werk van.

Gwenny De Vroe (Open Vld): We moeten er inderdaad alles aan doen om het leed van de mensen zo veel mogelijk te vermijden. Een preventief beleid is daarvoor heel belangrijk. Vasthouden en bergen zijn heel belangrijk. De lokale besturen kunnen daar nog heel wat doen, niet alleen onder de grond met de rioleringen, maar ook boven de grond. Denk aan de signaalgebieden. In heel wat gemeenten blijkt het inkleuren van die signaalgebieden niet vlot te verlopen. Het is heel belangrijk om hen daarop extra te duiden, maar ook op kleine ingrepen. In de commissie hebben we het nog niet echt gehad over kleine maatregelen zoals hogere stoepranden. Minister, naast de interessante informatiedag die u hebt gehouden over de watertoets, is het ook interessant om dit opnieuw en uitgebreider te doen met kleine maatregelen die lokale besturen kunnen nemen, bijvoorbeeld bij de aanleg van nieuwe straten.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u noemt de hemelwaterplannen, maar die zijn inderdaad vrijblijvend. Ik vermoed dat er nog niet zo heel veel gemeenten die plannen hebben gemaakt. Misschien is dat voer voor een schriftelijke vraag. Het zou echt wel lonend zijn om te zoeken naar kleinschalige, creatieve oplossingen die in een wijk, in een perceel kunnen worden toegepast. Misschien kunnen gemeenten worden aangezet om zelf meer te bufferen in parken en bermen, en kunnen ze hun inwoners aanzetten in hun eigen tuin iets te doen voor infiltratie. Met een heel kleine oppervlakte kan men al snel een paar kubieke meter bufferen, vasthouden of laten infiltreren.

Op die manier kunnen we ook voor bestaande bebouwing, want dat is het probleem, bij nieuwbouw hebben we een aantal instrumenten, mits de nodige aanmoediging, voor de nodige oplossing zorgen, zonder grote infrastructuurwerken. Die lopen immers niet altijd van een leien dakje.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, het type onweder zoals de afgelopen dagen is gebeurd, zal alleen maar toenemen in de komende jaren. Zeven jaar geleden in de commissie hebben we heel wat experts uitgenodigd, en die hebben ons daar ook voor gewaarschuwd.

Minister, de historische ruimtelijke wanordening is natuurlijk uw fout niet, en er zijn inderdaad extra buffers gebouwd, er is wat goodwill bij een aantal gemeenten die hemelwaterplannen hebben opgesteld. Ik kan me echter niet van de indruk ontdoen, ook al hebt u bijna alle bevoegdheden ter zake, alles wat water betreft behalve de bevaarbare waterlopen die onder minister Weyts vallen, dat u weinig vat hebt op het noodzakelijke waterbeleid. Het verhardingsritme in Vlaanderen verandert niet fundamenteel, het waterbergend vermogen in signaal-gebieden blijft een knelpunt.

Kortom, in principe water vasthouden – waar het eigenlijk allemaal om draait – vinden we vandaag totaal onvoldoende in het beleid. Ik hoop, net zoals de collega's, dat er bijkomende maatregelen worden getroffen.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, we moeten eerst ons respect uitspreken voor de mensen die de calamiteit die ons is overkomen, hebben beheerd. We hopen natuurlijk ook voor de slachtoffers dat er snel een afhandeling kan komen, zij het via de brandverzekering, zij het via een snelle procedure van erkenning als algemene ramp. De minister-president heeft daar al allusie op gemaakt.

Minister, er zijn reeds heel wat werken gebeurd, namelijk grootschalige infrastructuurwerken door de gemeenten, de provincies en het gewest. Die hebben zeker erger voorkomen in de afgelopen dagen. Heel wat van die werken hebben te maken met de afvalwaterzuivering van Aquafin. Hebben die werken van Aquafin een positief of een negatief effect gehad op de calamiteiten?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik wil de vragen van de heren Sanctorum en Vandaele onderschrijven om zo snel en zo veel mogelijk in de kwetsbare gebieden waar woningen staan er alles aan te doen om de gemeenten aan te sporen – desnoods te duwen en te dwingen – en vanuit het Vlaamse Gewest zelf alles te doen, om maatregelen te nemen die dit soort overvloedige regenval in de hand kunnen houden. We weten dat dit zich hoe dan ook vaker zal voordoen in de komende jaren. Het begint zich al vaker voor te doen. Dat gaat alleen maar erger worden. Ja, die remediëring hebben we absoluut nodig.

Ik wil ook nog verwijzen naar de discussie van vorige week over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) en een bouwstop. Sommige gebieden zijn watergevoelig of kwetsbaar voor overstromingen. U bent gevoelig voor de natuurlijke functie van de dingen. Sommige gronden – en sommige woonuitbreidingsgebieden ook jammer genoeg – hebben vandaag de functie om te overstromen. Ik hoop dat we in de toekomst niet de vergissing begaan om mensen daar te laten bouwen. We hebben dat in het verleden – zo blijkt nu – veel te vaak gedaan.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik zal starten met wat maandag en dinsdag gebeurd is. Het is inderdaad zo dat de erkenning als ramp reeds is opgestart. Op

basis van de eerste resultaten, zowel van de VMM als van het KMI, blijkt dat het bijzonder extreem was, zeker lokaal, het ging over onweer en dat is altijd lokaal. De kans is bijzonder groot dat aan alle criteria voldaan is om het te erkennen als ramp.

Beweren dat er de voorbije jaren niets is gebeurd, is toch wel heel kort door de bocht. Mijnheer Sanctorum, u weet dat er een bijzondere inhaalbeweging is geweest. Er zijn extra middelen vrijgemaakt. Er is gigantisch geïnvesteerd in verschillende bufferbekkens, en we zien de resultaten op het terrein. In een aantal streken met bufferbekkens die bestuurd kunnen worden, heeft het gewerkt en was er geen wateroverlast. Ik denk dat we verder moeten gaan op de ingeslagen weg.

Is er voor de rest niets gebeurd? Neen. De heer Vandaele heeft terecht verwezen naar de heel strenge hemelwaterverordening. Als je een nieuw huis bouwt, moet het aan strenge eisen voldoen om het water voldoende te laten doorsijpelen.

De grote uitdagingen waarvoor we staan, zijn inderdaad de gebouwen die er al staan, die vroeger zijn vergund en waar je vaak oppervlaktes hebt waar het water niet weg kan.

Het klopt dat er heel mooie projecten zijn om dat mogelijk te maken. We keuren elk jaar verschillende projecten goed via Water in de Stad. Er zijn heel mooie voorbeelden in stedelijke volgebouwde omgevingen waarin dat water opnieuw ruimte krijgt. Er zijn ook voorbeeldboeken die aan de lokale besturen ter beschikking worden gesteld.

Mijnheer Vandaele, ik heb daarnet op uw aangeven gezegd dat die hemelwaterplannen werken. Er zijn nog niet zo veel gemeenten die daarmee werken, daarin hebt u gelijk. Maar we hebben gisteren en eergisteren gezien dat het werkt in de gemeenten die die plannen hebben aangenomen en ook toepassen in de praktijk. Ik ga op zoek om te bekijken hoe we die gemeenten op een positieve manier kunnen stimuleren om die hemelwaterplannen effectief aan te nemen.

Een volgend punt zijn de watergevoelige gebieden. Er wordt daarbij vaak verwezen naar de signaalgebieden. Het is een belangrijke stap geweest dat we die signaalgebieden, de overstromingsgevoelige gebieden in de vorige legislatuur hebben aangenomen. De intentie was inderdaad dat de lokale besturen die dan zouden omzetten in een ruimtelijk uitvoeringsplan om er op die manier voor te zorgen dat de waterrellende kan worden voorkomen.

We zien dat er inderdaad wordt gearzeld en getreuzeld. Mijnheer Vandaele, aangezien u bijzonder goed op de hoogte bent van wat er allemaal in de pijplijn zit, weet u ongetwijfeld dat er op dit moment teksten voorliggen in de Vlaamse Regering. We zijn van plan om de kaarten van die signaalgebieden ook in de Vlaamse Regering te laten aannemen en als een soort kaart globaal goed te keuren in Vlaanderen. Op die manier moeten de lokale besturen het niet allemaal individueel aannemen, maar kunnen die kaarten ook globaal worden vastgeklikt en in openbaar onderzoek gaan. Zo wordt ervoor gezorgd dat mensen daar niet onverantwoord bouwen en nadien in de problemen komen.

Mijnheer Tobback, u weet dat deze Vlaamse Regering de ambitie heeft om de woonuitbreidingsgebieden die inderdaad waterziek zijn of niet goed – niet in een kern – ontsloten zijn, te schrappen. Ze zullen op een negatieve lijst terechtkomen.

Verder wil ik het hebben over het wateraangepast bouwen. Dat is nog niet zo goed ingeburgerd bij ons. De laatste jaren hebben we wel fors geïnvesteerd in een aantal consulenten die ervoor kunnen zorgen dat je toch nog kunt bouwen in een aantal gebieden die watergevoelig zijn, maar dan op een verantwoorde manier, zonder dat er wateroverlast kan zijn. Dat bestaat in het buitenland en het werkt daar ook. Wij hebben nog te weinig expertise. Daarom subsidiëren we binnen de

architectenverenigingen waterconsulenten om architecten en bouwheren voldoende te kunnen adviseren en ervoor te zorgen dat men waterrobuust kan bouwen. Als het over echt waterzieke gronden gaat, is het natuurlijk beter dat er niet wordt gebouwd. Dat is natuurlijk ook de intentie van deze Vlaamse Regering.

Mijnheer Dochy, u vraagt of er al resultaten zijn op plaatsen waar Aquafin heeft geïnvesteerd. Op dit moment brengen we alle resultaten goed in kaart van de verschillende plaatsen waar waterlast was. Het is nu te vroeg om daaraan al heel concrete conclusies te koppelen. Ondertussen hebben we de code goede praktijk voor de aanleg van rioleringen aangepast. Op die manier anticiperen we op de wijzigende weersomstandigheden van de voorbije jaren, die er de komende jaren nog meer zullen zijn door de klimaatsverandering en die we nu ook al voelen.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het erkennen van wateroverlast van de voorbije dagen als ramp zou voor velen een heel goede zaak zijn.

Wat het debat van vorige week betreft, wil ik benadrukken dat het ons pleidooi was om zekerheid te geven voor de eigenaars, uit respect. In dat kader hebben we de voorbije weken of eerder maanden een pleidooi gehouden om nieuwe eigenaars bepaalde zekerheden te geven. Ik heb het dan vooral over de informatieplicht van vastgoedmakelaars en notarissen.

U kent mijn vraag om de terminologie van de mogelijke overstromingsgevoelige gebieden te gaan verfijnen op perceelsniveau, zodat nieuwe eigenaars die een woning kopen, exact weten of hun woning al dan niet in overstromingsgevoelig gebied gelegen is. (*Applaus bij Open Vld*)

Wilfried Vandaele (N-VA): Een pak van mijn hart, minister: we zijn het helemaal eens. Het is een en-enverhaal. Collega Dochy heeft het over Aquafin, de grootschalige werken. Maar we moeten ook kleinschalig creatief kijken – op perceelsniveau, en vooral dan in de bestaande situatie, want dat is het probleem – of we daar winst kunnen boeken, en ik denk van wel. En dan kijk ik ook in de richting van de gemeenten, die natuurlijk dichter op het terrein zitten en die heel wat kleine, maar zeer nuttige dingen kunnen doen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector – 716 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Voorzitter, minister, achtbare collega's, met gepaste trots bestijg ik hier vandaag de bühne om de verdediging op te nemen van een ontwerp van decreet dat ontzettend belangrijk is voor de toekomst van het Vlaamse sportfederatielandschap. Het Vlaamse sportfederatielandschap, zegt u? Ik kan het u niet kwalijk nemen dat u niet meteen een accuraat beeld hebt van wat u zich daarbij dient voor te stellen. Want hoewel sport en sportberichtgeving dagdagelijks enorm veel aan bod komen in de Vlaamse media, wordt er zeer weinig ingezoomd op het sportbeleid op zich.

U bent zelf misschien aangesloten bij een sportclub, ofwel is uw zoon of dochter dat. Die sportclub is op zijn beurt aangesloten bij een sportfederatie, een koepel die sportclubs verenigt en ondersteunt, een koepel die zorgt voor verzekering, voor administratieve ondersteuning, het organiseren van competities enzovoort. Vanuit Vlaanderen erkennen en ondersteunen we die Vlaamse sportfederaties, omdat we nog steeds geloven in de kracht van georganiseerde sport. *(Opmerkingen van Bart Somers)*

En in die van verandering, dank u wel, mijnheer Somers. *(Gelach)*

Collega's, na de overheveling en integratie van de sectorale sportsubsidies uit het decreet Lokaal Sportbeleid in het Gemeentefonds, is het decreet op de georganiseerde sportsector het enige overblijvende decreet waarmee we als Vlaamse overheid mee het sportbeleid sturen. Dat schenkt u enig zicht op het belang van dit ontwerp van decreet voor de sportsector, en verantwoordt ook waarom ik vandaag de tijd neem om het standpunt van onze fractie ten aanzien van dit belangrijke ontwerp van decreet te verdedigen.

Collega's, met misschien enige zin voor overdrijving: amper een paar dagen na de historische superministerraad staan we nu op de drempel van de historische goedkeuring van een nieuw decreet op de georganiseerde sportsector. Ik hoor u al denken: "Waarom historisch?" Wel, het is historisch in die zin dat bijna twintig jaar geleden in het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen reeds de analyse gemaakt werd dat het sportfederatielandschap te versnipperd was en dat een al te grote versnippering van middelen weinig doelmatig was. Daarom moest de overheid vermijden haar subsidies te verdelen over te veel en te kleine federaties. De vrijheid van vereniging verleent wel elke federatie bestaansrecht, maar daarom nog niet het recht op subsidies. De subsidieregelingen moeten de samenwerking en de fusie van federaties stimuleren.

Bovendien beklemtoonde het plan dat er nood was aan een rationalisatie van het bestaande sportfederatielandschap. Bijna twintig jaar later staan we op het punt om een ontwerp van decreet goed te keuren dat net duidelijk tegemoet wil komen aan de analyse die twintig jaar geleden al werd gemaakt.

De sportsector erkent dat het huidige decreet zeker zijn deugdelijkheid heeft bewezen. Daarbij kunnen we verwijzen naar de splitsing van de resterende nationale sportfederaties, de kwaliteitsverhoging van de sportclubwerking en een kwaliteitsverhoging bij enerzijds de basisopdrachten en anderzijds de facultatieve opdracht jeugdsport. Er bestond ook een zeer brede consensus binnen de sector over het gegeven dat het bestaande decreet op sportfederaties echt aan zijn limieten zat.

Het mag dan ook niemand verrassen dat de Vlaamse Regering in haar regeerverklaring uitdrukkelijk aangaf werk te zullen maken van een nieuw decreet op de sportfederaties, met de nodige aandacht voor een efficiëntere organisatie van sportfederaties en meer doelgericht werken.

Komt dit ontwerp van decreet uit de lucht vallen? Uiteraard niet. Reeds in de vorige legislatuur werden de eerste bevestigingen opgestart. Daarna werden studies besteld en werd een conceptnota uitgewerkt. Dit ontwerp van decreet vormt het sluitstuk van de weg die is afgelegd. Ondertussen heb ik u allen overtuigd van de waarde en het belang van dit decreet voor de Vlaamse sportsector.

Net vanwege het belang van het decreet en omdat het een verregaande verandering is van de bestaande manier van subsidiëren, is het niet onlogisch dat er ook vanuit de sector vele reacties opborrelden. Laat het duidelijk zijn: de N-VA-fractie voelt zich gesterkt door het feit dat de hoorzittingen en de reacties zeer duidelijk aangetoond hebben dat een heel groot stuk van het Vlaamse

sportfederatielandchap achter de krachtlijnen en uitgangspunten van dit decreet staan. De N-VA heeft begrip voor ongeruste reacties vanuit de sector die ingegeven zijn vanuit een bezorgdheid ten aanzien van de toekomst van het sportaanbod voor de Vlaamse sporter, maar niet voor bezorgdheden die ingegeven zijn vanuit de filosofie om structuren en koepels in stand te houden.

Voor de N-VA staat er één ding voorop: de sportende Vlaming moet er door deze hervorming op vooruitgaan. Hoe kunnen we de Vlaamse sporter het beste, meest kwaliteitsvolle sportaanbod aanbieden zodat de sporter levenslang kan sporten en er een sportaanbod op maat aangeboden wordt door een sportfederatie? Elke sporter, of het nu een jong toptalent dan wel een eerder ietwat grijzer wordende senior is, moet bediend worden via het sportaanbod dat we via dit ontwerp van decreet ondersteunen. Als andere fracties dezelfde bekommernis hebben en delen, dan zijn we in deze doelstelling duidelijk bondgenoten en partners, geen vijanden of tegenstanders.

De vraag is vooral welke fundamentele tegenkantingen men kan hebben tegen de basisprincipes van het voorliggende ontwerp van decreet. We beogen een responsabilisering van de georganiseerde sportwereld, waarbij de verhoogde autonomie de Vlaamse sportfederaties de kans moet geven om uit te groeien tot ambitieuze en dynamische organisaties die in staat zijn te anticiperen op toekomstige maatschappelijke en sportieve uitdagingen: niet langer bevoogdende subsidies, maar een empowerende inzet van Vlaamse middelen, en een groeitraject in het kader van goed bestuur binnen de sportfederaties. Met het principe om nog slechts één unisportfederatie per sporttak te erkennen en te subsidiëren, vermijden we in de toekomst dat er meerdere unisportfederaties naast elkaar zullen bestaan en wordt een sterke rationalisatie van het landschap beoogd.

Meer dan ooit streven we naar een kwaliteitsvol aanbod van a tot z, met meer autonomie en verantwoordelijkheid voor de sportfederaties en minder administratieve lasten. Ook het voornemen om meer te subsidiëren op basis van kwaliteit en output en minder kwantiteit in rekening te brengen en rechtstreekse personeelssubsidies te subsidiëren, achten wij zeer wenselijk.

Het voorgaande toont uitdrukkelijk dat de sporter meer dan ooit centraal wordt gezet in het beleidskader van Vlaanderen.

Veel bekommernissen van onder andere de oppositie vloeien voort uit de fusiebewegingen die het beleidskader in gang zet. De vrees leeft dat door de fusies het recreatieve sportaanbod verschaalt en inkrimpt, omdat het decreet zou aanzetten tot monopolievorming. Laat het duidelijk zijn dat het inkrimpen en verschralen van het sportaanbod voor onze partij geen optie is en niet strookt met de doelstelling dat de Vlaming op sportgebied erop moet vooruitgaan inzake aanbod en zeker inzake kwaliteit. Voor ons heeft het decreet dan ook tot doel zoveel mogelijk fusies te realiseren, maar wel werk te maken van een verantwoorde rationalisatie van het sportfederatielandchap. Achter dat idee staan ook de sportfederaties zelf. Het is de bedoeling de administratieve overhead te beperken door middelen efficiënter en effectiever in te zetten. Daardoor kunnen en zullen vrijgekomen middelen meer dan vroeger worden geïnvesteerd in het sportaanbod zelf en niet in structuren. Zo zullen ze ten goede komen van de sporter zelf.

Met een 65-tal gesubsidieerde sportfederaties kun je voor sommige sporten momenteel maar liefst in 15 verschillende sportfederaties terecht en zijn de woorden 'versnippering', 'inefficiënte inzet van middelen', 'overlappend aanbod' en dergelijk meer nooit veraf. Volgens sommigen stuurt het principe om nog slechts één unisportfederatie per sporttak te subsidiëren aan op monopolievorming, maar een sporter zal, net zoals nu, ook in de toekomst zelf kunnen beslissen waar hij of zij wil sporten. Dat is nu zo en zal, wat ons betreft, ook in

de toekomst zo blijven. Behalve in een unisportfederatie kan een sporttak immers ook worden aangeboden in een sterke multisportfederatie. En dan hebben we het nog niet over het privésportaanbod.

De vrees dat het recreatieve sportaanbod onder druk zal komen omdat unisportfederaties zich enkel op topsporters zouden focussen, is intellectueel oneerlijk. Ook binnen de unisportfederaties spelen de recreatieve sporters een zeer belangrijke rol. Bovendien is het opmerkelijk dat net nu die opmerking wordt gemaakt, terwijl er voor het eerst een ontwerp van decreet wordt besproken dat uitdrukkelijk bepaalt dat een unisportfederatie een aanbod van a tot z moet hebben, van topsporter tot brede sporter in alle betekenissen en voor alle doelgroepen. De minister heeft bij herhaling benadrukt dat dat zijn uitgangspunt is. Onze fractie sluit zich daarbij aan.

Ik heb nog enkele afsluitende opmerkingen. Sommigen wijzen op het feit dat het te kort dag is. U toonde daarvoor begrip, minister, maar wees evenzeer op het uitgebreide voortraject. Kunt u nogmaals bevestigen dat u eventueel naar afwijkende termijnen wilt kijken indien zou blijken dat dat een essentiële voorwaarde is om nog bijkomende stappen mogelijk te maken?

Verder vragen we u uitdrukkelijk erop toe te zien dat de samenwerkingsovereenkomsten en het toezicht en de controle erop niet resulteren in een verhoging van de administratieve lasten voor de sportfederaties. Het is een uitdrukkelijk voornemen van de regering om meer autonomie, vrijheid en verantwoordelijkheid te geven aan burgers, organisaties en instellingen. Ook dit ontwerp van decreet ademt die ambitie uit. Het is belangrijk dat we dat voornemen ook echt waarmaken.

We vragen u ook met aandrang erop toe te zien dat het agentschap Sport Vlaanderen mee evolueert en niet langer die betuttelende instantie is, maar de sportfederaties ondersteunt en begeleidt.

Minister, we zijn gunstig gestemd over uw inspanningen in het kader van de structurele uitbouw van G-sport in Vlaanderen. U gaat nu, zoals ook het parlement gevraagd heeft, nog een stap verder, met onder andere de decretale verankering van het G-Sportplatform. Eenzelfde opmerking geldt voor de risicovechtsporten. Die decretale verankering biedt de kans om het beleid, dat gestart werd, voort te zetten en nog meer kracht bij te zetten.

Collega's, uit mijn betoog zal duidelijk gebleken zijn dat mijn fractie dit ontwerp van decreet met volle overtuiging zal goedkeuren. Wij zijn van oordeel dat de uitgangspunten en krachtlijnen van het ontwerp van decreet hun waarde zullen hebben voor het Vlaamse sportfederatielandschap van de toekomst. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp·a): Mijnheer Wouters, ik moet heel eerlijk zeggen dat indien u de minister van Sport zou zijn en u zou een ontwerp van decreet hebben voorgelegd met de uiteenzetting die u net hebt gegeven, dat wij zouden hebben voor gestemd. Maar helaas hebt u dingen gezegd die niet in het ontwerp van decreet staan. Daarom wilde ik u onderbreken om u te confronteren met een paar uitspraken betreffende zaken die misschien ondertussen zijn veranderd zonder dat wij daarvan op de hoogte zijn. Mocht dat zo zijn, dan kunnen wij misschien onze stemhouding nog veranderen.

U gebruikte op een bepaald moment de woorden 'stimuleren van fusies'. Dat is in de commissie een van de punten van kritiek geweest. U zei dat het decreet daarvoor zou zorgen. Maar mocht het 'stimuleren' geweest zijn, dan hadden we die discussies niet gehad in de commissie. U gaat echter de federaties niet

stimuleren maar verplichten om te fusioneren. Want indien u ze niet gestimuleerd zou krijgen en ze zouden niet fusioneren, dan gaan ze gewoon hun centen verliezen, dan moeten ze wel fusioneren. Dat is een van de fundamentele zaken waarover we van mening verschillen. U hebt het vandaag redelijk verbloemd verteld. Mocht het op die manier in het ontwerp van decreet hebben gestaan, dan hadden we een heel andere uitgangspositie. Wij verschillen op dat vlak van mening. De federaties die vandaag in die situatie zitten, waardoor ze niet kunnen blijven bestaan, ook al zijn ze al tien, twintig, dertig, veertig jaar actief met uitsluitend amateursporters, staan vandaag met de rug tegen de muur. De beperkte periode van overgang gaat die mensen verplichten om beslissingen te nemen die niet ten goede komen van de amateursporters. Mijnheer Wouters, hebt u zich vergist met het woord 'stimuleren' en moest daar het woord 'verplichten' staan? Of hebt u nieuwe informatie die wij niet hebben?

Peter Wouters (N-VA): Mijnheer Beenders, er zijn verschillende soorten huwelijk. Er is het verplichte huwelijk. Is dat door de bank een nogal lang leven beschoren? Ik denk het niet. Daar voelt geen van de partners zich goed bij. Er is ook het verstandshuwelijk. Dat is al beter. Dat bedoelen wij hier met 'stimuleren'. Het huwelijk uit liefde is het mooiste en blijft waarschijnlijk het langste duren. *(Opmerkingen. Gelach)*

Ik zal enkel voor mezelf spreken. Waar zit het grote verschil, met dat 'stimuleren'? Inderdaad, niemand is verplicht om erin te stappen. Dat men zijn centen, zoals u zegt, niet meer krijgt, is een totaal ander gegeven. U zegt dat we zelfredzaam zijn in wat we doen. Er zijn nog zo van die sportfederaties, die al zo werken. De motorcrosswereld werkt bijvoorbeeld zo. Dat kan perfect.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Wouters heeft een paar vragen aan mij gesteld, ik reageer dus, ook ten aanzien van de heer Beenders.

Voor mij gaat het effectief om stimuleren. Je ziet dat ook wanneer twee unisportfederaties samengaan naar één unisportfederatie, of meerdere, dan is er effectief in een stimulans van extra middelen voorzien. Dit is duidelijk het stimuleren, het ondersteunen van fusies die zich zouden voordoen.

U hebt natuurlijk honderd procent gelijk: niemand wordt verplicht. Men kan zelfs nog altijd een erkenning krijgen. Maar de overheid die de belastinggelden efficiënt wil besteden, kan iets opleggen. Zij kan wel vragen dat dat op de beste manier wordt ingevuld.

Mijn bedoeling, en die van de regering en van de heer Wouters en onze fractie, is in elk geval dat de ingezette middelen niet zozeer naar structuren zouden gaan. Er moeten zeker wat structuren zijn, maar de middelen moeten vooral naar de clubs en de sporters gaan, en dat is wat we hier willen doen. Mijnheer Beenders, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat, als je voor één sport tot tien à vijftien federaties hebt, dat niet op de beste manier een ondersteuning met overheidsmiddelen is. Je kunt wel bepalen dat normen en waarden die vandaag in een federatie gelden, na een fusie door een samenwerkingsovereenkomst ook in de toekomst zullen blijven gelden. Dat is wat we willen garanderen. Heb je daarvoor twee besturen nodig? Ik denk het niet. Om die reden hebben we een verbetering gedaan wat de huidige situatie betreft. Ik ben heel blij dat u nu naar het strategisch plan van twintig jaar geleden verwijst. Dat werd toen al naar voren gebracht. Ook in het vorige decreet was het gaan naar fusies een basisidee. Voor mij is dat dus heel belangrijk.

Wat de timing betreft: zoals ik in de commissie al uitdrukkelijk heb gezegd, heb ik de mogelijkheid om bij besluit in afwijkende termijnen te voorzien. Als dat

nodig is, wil ik dat doen. Mijnheer Beenders, mijn ervaring is echter dat, als je geen eindtermijn oplegt, er heel vaak ook geen garantie op afsluiten is. Dan blijft men dat ook uitstellen. Op een bepaald moment kun je dus beter zeggen wat de datum is, en je ziet dan dat iedereen daarnaartoe begint te werken. Door het feit dat dit in de conceptnota en in het regeerakkoord stond, hebben bijvoorbeeld de wandelfederaties al de stap naar fusies gezet. Als dit echter een oplossing zou zijn om dit ergens te vergemakkelijken: ik heb de mogelijkheid en ik zal die dan ook gebruiken.

Er werd me ook gevraagd erop toe te zien dat de samenwerkingsovereenkomst de administratieve last niet zou doen toenemen. Ik ben het daar helemaal mee eens, maar voor mij is de samenwerkingsovereenkomst ook wel een garantie: indien vandaag een recreatieve federatie tot een fusie komt met een unisportfederatie, dan moet daar ook de garantie in staan dat de recreatieve sporter ook in de toekomst zijn ding zal kunnen blijven doen binnen die nieuwe federatie. Dat is voor mij wel essentieel. De samenwerkingsovereenkomst moet die essentie wel met zich meebrengen.

Dan was er de vraag over Sport Vlaanderen en de evolutie. Ik heb het naar voren gebracht, en ik denk dat het ook in mijn beleidsnota en beleidsbrief staat: ik wil met Sport Vlaanderen evolueren van een controlerende overheid naar een klantvriendelijke overheid, die bezig is met haar sporters en haar clubs en haar federaties. Uiteraard zijn er ook de gemeentelijke sportdiensten. Ik vind dat we ter zake al op de goede weg zijn. Dat is een heel belangrijke evolutie die we vandaag daadwerkelijk zien gebeuren bij Sport Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, ik wou gewoon de heer Wouters feliciteren. Niet alleen is hij blijkbaar de sportspecialist van de N-VA-fractie, maar hij is ook de huwelijksspecialist. Ik heb een nieuwe categorisatie van de huwelijken gezien: liefdeshuwelijk, verstandshuwelijk en verplicht huwelijk. Nu, ik heb even een rondvraag gedaan in mijn fractie, en naar onze ervaring is dat soms ook een continuüm. Het begint vaak als liefdeshuwelijk, het wordt een verstandshuwelijk en eindigt soms als een verplicht huwelijk. Dat is dus nog een vierde categorie, mijnheer Wouters.

De voorzitter: Mijnheer Somers, wanneer hebt u die rondvraag gedaan?

Bart Somers (Open Vld): Via WhatsApp, voorzitter.

De voorzitter: Daar wil ik straks de resultaten wel van zien.

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Het is überhaupt al een verrassing dat de liberalen iets weten van een goed huwelijk, maar goed.

Ik wil inhoudelijk reageren op wat de heer Beenders zei. Mijnheer Beenders, uw uitspraken jagen me enigszins angst aan. Er zit natuurlijk een ideologisch luchtkasteel achter. Wat u zegt, is eigenlijk dat een overheid de plicht heeft om geld uit te delen aan al die initiatieven, dat dat haar enige nut is. Dat is echter niet zo. Met dat geld zorgt men ervoor dat correct wordt ingezet op de maatschappelijke keuzes die de politiek maakt, dat dat geld efficiënt daarheen gaat. Dat betekent dat je aan dat geld dat je geeft, inderdaad voorwaarden koppelt, dat je daarmee gaat sturen. Ik weet niet of u dat goed doorhebt, maar dat is zowat de rode draad door het volledige beleid dat de overheid sensu lato probeert te voeren. Door middel van centen, van ondersteuning proberen we een beleid te stimuleren. U geeft daar blijkbaar een heel andere invulling aan, die ik toch maar zeer vreemd vind.

Rob Beenders (sp·a): Mijnheer Diependaele, dan zegt u eigenlijk dat de middelen die vandaag naar de federaties gaan, niet goed worden besteed. Bedoelt u dan dat de federaties die vandaag middelen krijgen van de overheid, die niet goed besteden?

Matthias Diependaele (N-VA): Inderdaad, ik denk dat dat beter kan.

Rob Beenders (sp·a): Dit is eerlijk gezegd niet de discussie van dit ontwerp van decreet. De discussie gaat over minder structuren, en daar zijn wij zelfs voor.

Matthias Diependaele (N-VA): Dat is exact het punt dat ik maak.

Rob Beenders (sp·a): De discussie gaat erover dat de amateursporter er niet op achteruit gaat. Met dit ontwerp van decreet komt er een monopoliepositie, waarbij de amateursporter niet meer de garantie heeft dat hij nog naar een andere federatie kan gaan. De concurrentiekracht die u toch zo belangrijk vindt, speelt hier helemaal geen rol mee. Zodra er één federatie is aangesteld die een sportaanbod moet aanbieden voor amateurs en topsporters – en ik ben het er helemaal mee eens dat dit de taak is van een federatie – kan de federatie ook zelf beslissen wat ze daarvoor vraagt. De clubs die vergunningen moeten betalen om een wedstrijd te organiseren, hebben geen enkele mogelijkheid meer om naar een andere federatie te gaan wanneer de eerste federatie te veel vraagt. Die monopoliepositie, die ook tijdens de hoorzittingen structureel naar voren is gekomen als een pijnpunt, wordt hier verzwegen alsof het geen probleem is. En het is wel degelijk een probleem. Indien het geen probleem zou zijn, kunt u me dan zeggen waarom de wielersport of de voetbalsport al dertig à veertig jaar bestaat uit twee federaties waarvan een zich exclusief bezighoudt met amateursport en soms meer dan honderdduizend leden heeft? Vond u dat een probleem in het verleden, minister Muylers? Neen, want u hebt in verschillende interviews in vakbladen van de desbetreffende federaties zelf gezegd dat u ervoor zou kunnen opteren om ze verplicht te laten fusioneren maar dat dit niet uw gewoonte is. U hebt liever dat ze geleidelijk naar elkaar toe groeien en dat ze organisch zouden fusioneren. En nu doet u exact het tegenovergestelde.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Beenders, ik denk dat u soms verwacht wat een federatie doet met wat een club doet. U weet toch ook wel dat u zich bij verschillende voetbalclubs kunt aansluiten met verschillende lidgelden. Dat is vandaag zo en dat zal ook morgen zo zijn. Het is niet de federatie die het lidgeld bepaalt voor alle clubs, dat hangt immers onder meer af van wat een club aanbiedt. Club A kan een dagelijkse training aanbieden en club B kan vijfmaal per maand een training aanbieden. De club bepaalt dat.

De garantie is er wel. U hebt zelf het voorbeeld gegeven van de samenwerkingsovereenkomst die er nu is bij Voetbal Vlaanderen en die uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid van differentiatie tussen de lidgelden. Het recreatieve of het minder recreatieve is dus een mogelijk verschil.

Stop met te doen alsof unisportfederaties niet bezig zijn met het recreatief aanbod. De meeste recreatieve sporters zitten vandaag al bij unisportfederaties, niet bij recreatieve federaties. U moet niet doen alsof die unisportfederaties zich niet bezighouden met recreatieve sporters, dat is fout. Er is geen 'zij' en 'wij' tussen de unisportfederaties en de recreatieve sporters. In de meeste unisportfederaties zijn er heel veel recreatieve sporters.

Wat dat lidgeld betreft, moet u de mensen niets wijsmaken. Er is een verschil van lidgeld tussen recreatieve sporters en diegenen die meer beroepsmatig met sport bezig zijn.

Rob Beenders (sp·a): Minister Muylers, u weet ook dat clubs lidgeld innen van hun leden maar daar ook een deel van moeten doorstorten naar de federatie.

Wat zult u doen wanneer de federatie morgen beslist dat dit bedrag wordt verdubbeld? Zult u dan zeggen dat dat niet kan? In het ontwerp van decreet staat er geen enkele garantie dat het lidgeld van een amateursporter niet exponentieel kan stijgen. En daar gaat de discussie over. Ik weet ook wel dat het de club is die het lidgeld int maar het is de federatie die zich daar een groot deel van toe-eigent. En dit ontwerp van decreet biedt geen enkele garantie dat er geen exponentiële bedragen zullen worden gevraagd, ook niet voor de inrichtingsvergunningen die voor de wedstrijden moeten worden betaald aan de federatie.

Vandaag speelt de concurrentie. Men kan de tarieven van de verschillende federaties zien, en dat houdt hen in evenwicht. Wat als er morgen één federatie kan bepalen wat de tarieven zijn om een wielervedstrijd te organiseren in een gemeente? Als ze de bedragen verdubbelt, gaat u dan zeggen dat ze geen subsidie meer krijgen? Neen, want u hebt geen enkele decretale grond.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik zou het nog even over het huwelijk willen hebben. Als mijn vriendin erover begint, krijg ik heel veel stress, maar met u wil ik het er nog wel even over hebben, mijnheer Wouters. U haalde drie types huwelijken naar voren. Wij hebben onze bedenkingen in de commissie duidelijk gemaakt en ons bij de stemming onthouden omdat het ons verbaasde dat er niet meer tijd is vrijgemaakt voor de gesprekken over de fusies. Als u spreekt over een verstandshuwelijk, een goed huwelijk, een liefdevol huwelijk, dan lijkt het me logisch dat je elkaar eerst goed leert kennen en dat je weet wat voor vlees je in de kuip hebt.

Heel veel organisaties vonden het achterliggend idee van dit ontwerp van decreet een goed idee. Wij hebben dat ook meermaals herhaald. Wij vinden het basisidee een goed idee. Maar de organisaties vragen meer tijd om de onderhandelingen goed te kunnen voeren, om de fusie goed te kunnen voorbereiden en om aan een goed resultaat voor beide partners te werken. Ik blijf het dan ook heel jammer vinden dat we noch in de commissie, noch nu, een soort van tijdspad krijgen dat veel meer ruimte voor die gesprekken geeft.

We hebben al heel veel gesprekken gevoerd of het recreatieve wel behouden zal blijven. Ik heb nog altijd geen garanties gekregen. U zegt dat er een aanbod zal komen van a tot z, alle soorten zullen worden aangeboden. Het staat op papier. Ik heb nog altijd mijn twijfels over hoe het er in de praktijk zal uitzien. Maar experts hebben in de commissie zelf aangehaald dat de recreatieve sporten ook de meest kwetsbare groep in de samenleving bereikt. Als er geen andere garanties komen dan die die er nu zijn, dan vrees ik dat je die groep echt, echt dreigt te verliezen. Als het gaat over belastinggeld goed investeren, dan zou het echt een regering als deze en een samenleving als de onze onwaardig zijn. We moeten er altijd voor blijven zorgen dat die financiële middelen ook die mensen bereiken die om allerlei redenen kwetsbaar zijn maar sport ook nodig hebben. Dat zijn de redenen waarom we ons hebben onthouden en dat ook vandaag zullen doen.

Ik ben benieuwd hoe u er als huwelijksexpert naar kijkt. Er is heel weinig tijd voor de partners om elkaar te leren kennen en ze moeten snel, snel beslissen of ze worden net gedwongen om de rest van hun leven samen door te brengen.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Annouri, ik ben heel blij met uw opmerkingen. U vraagt meer tijd. Laat ons het huwelijk nemen. Het is niet zo dat op de dag dat je huwt, je ook al afspreekt hoe groot het huis zal zijn dat je ooit zult kopen. Heel vaak zeg je ook nog niet hoeveel kinderen je wilt.

Wat we willen doen, is de eerste stap van de fusie zetten. Die eerste stap is: wij willen samenwerken, wij willen tot één federatie komen, wij willen ervoor zorgen

dat we de middelen die van de Vlaamse overheid komen, efficiënter inzetten. Daar willen we voor zorgen.

Mijnheer Annouri, drie jaar geleden zijn we gestart met een eerste externe studie, gevolgd door een tweede externe studie, gevolgd door een bevraging van de federaties over hoe ze de evolutie zagen, gevolgd ten slotte door een regeerakkoord, een conceptnota, een ontwerp van decreet. Wij zijn hiermee al vijf jaar bezig. Mijnheer Wouters, ik ben blij dat u zegt dat dit historisch is want we zijn hier vijf jaar mee bezig. We bevinden ons niet op glad ijs. Ook met het vorige decreet zijn er fusies gekomen. Denk aan de gymnastiek, waar er een fusie is geweest. Er zijn er nu die bezig zijn. De meesten vragen om door te zetten. Dat vind ik heel belangrijk.

Dan wil ik nog even terugkomen op het element geen garanties. Het is de eerste keer dat we decretaal vastleggen dat er een aanbod moet zijn van a tot z, van recreatieve sporter tot topsporter, in elke federatie. Dat betekent dat er een garantie komt dat er voor elke sport, van recreatieve sport tot topsport een mogelijkheid is die decretaal verplicht is. Als jullie straks het ontwerp goedkeuren, is er een decretale verplichting. Die is er nooit geweest. Dus als morgen een unisportfederatie het recreatieve aanbod verwaarloost, kan ze en zal ze haar subsidies verliezen. Dit geeft de recreatieve sportfederaties die vandaag zouden willen gaan samenwerken met een unisportfederatie een enorme troef. Ze zullen in sommige unisportfederaties – de meeste hebben een recreatief aanbod – net de mogelijkheid geven om die van a tot z in te vullen. Dat is voor mij heel belangrijk.

Wat het element geen garanties betreft, kan ik zeggen dat de garantie er opnieuw is, ook voor doelgroepen, juist omdat elke federatie, niet elke club maar elke federatie, moet zorgen dat elke doelgroep aan bod komt, dat daarvoor maatregelen worden genomen. Dat is niet nieuw, we hebben het vorige week in de commissie nog gehad over wat we, bijvoorbeeld voor mensen in armoede, allemaal doen. Ik weet niet meer wie de vraag gesteld heeft, maar we hebben in elk geval toen de opsomming gemaakt van wat vandaag allemaal al bestaat, vanuit Sport Vlaanderen, maar evengoed vanuit federaties, vanuit het veld zelf.

We moeten dus niet zeggen, dat bestaat vandaag allemaal niet, maar het is de eerste keer dat we het ook decretaal verplicht maken, en dat we mogelijke subsidies niet alleen laten afhangen van de aanwezigheid van leden, via de clubs in de federaties, maar dat er ook een kwalitatief aanbod is, van a tot z. Ik hoop zowel sp.a als Groen er nog van te overtuigen dat dit genoeg moet zijn om de stemming positief te kunnen volgen.

Imade Annouri (Groen): Ik wil nog even in dat huwelijksverhaal blijven. Minister, u zegt inderdaad dat men toch niet onmiddellijk begint over het aantal kinderen en het huis, enz. Maar men gaat er wel van uit dat de partners in dat gesprek evenwaardig zijn, dat ze allebei evenzeer in dat verhaal willen stappen.

Met de huidige fusiegesprekken gaat het erom dat er iemand is met de portemonnee, die zegt: we gaan trouwen, maar ik zal de grote beslissingen nemen. Als het gaat over het voorbeeld van het huis – dat ik toen ook gebruikt heb in de commissie – gaat het niet over samen een huis bouwen, maar over iemand die al een huis heeft en aan de andere zegt: je mag in één kamer de kleur van de verf kiezen. Het is een oneerlijke verhouding zoals die er vandaag ook is voor de fusiegesprekken.

Wat de timing van de fusiegesprekken betreft, minister, zegt u dat u er al heel lang mee bezig bent. Het decreet op zich is een goed idee. In de commissie hebben we de getuigenis van de man van de Wandelsportfederatie als good practice naar voren laten brengen. Die man heeft zelf gezegd dat een fusie niet alleen een rationeel iets is, maar ook een emotioneel iets. Dat gaat over wantrouwen, over

vertrouwen dat moet groeien, dat de nodige tijd moet krijgen. Hij heeft ons in de commissie, als good practice, het advies gegeven te zorgen voor meer tijd, ervoor te zorgen dat het vertrouwen kan groeien om te komen tot een voldragen, breed gedragen decreet. Dat is vandaag niet het geval. Ondanks uw optimisme, dat ik apprecieer, vrees ik dat ik niet voor het ontwerp kan stemmen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Wat mij stoort, is opnieuw de timing. Men zegt, het gaat te snel, het moet tijd hebben. Dat is niet alleen zo voor sport, ik hoor dat ook voor cultuur. Ik vind het zeer opvallend dat men in commissies zegt dat we te snel gaan, dat we veel te hard van stapel lopen. Anderzijds lees ik de commentaar dat de regering niets klaar krijgt, dat ze te traag gaat, en dat is achteruitgang. Het is a of het is b, beste leden van de oppositie! Ofwel gaan we vooruit, ofwel gaan we niet vooruit, maar het gaat niet op om enerzijds te zeggen dat we niet vooruit gaan en anderzijds dat we te snel gaan.

Wat het lidgeld betreft, hebt u gelijk dat het een factor is. Het is echter geen alleen determinerende factor. Ouders kijken ook naar het feit of de jeugdtrainers in de voetbalclub goed zijn en of die hun zoon goed begrijpen. Ik weet dat sommige ouders ook kijken naar het label dat sommige sportclubs hebben. Dat is heel belangrijk.

Als twee federaties moeten fuseren, doen ze dat op basis van afspraken. Jullie hebben de mond vol over vertrouwen, over het feit dat er te weinig vertrouwen is, maar wij schenken vertrouwen aan die sector. Wij zeggen dat we geloven in hun kunnen, in hun capaciteiten, in het feit dat ze het tot een goed einde zullen brengen. Dat is vertrouwen schenken aan de sector, waar jullie altijd de mond vol van hebben.

Ik kom tot mijn derde punt. Ik ga dit weekend fietsen. In tegenstelling tot die van de heer Rzoska heeft mijn fiets geen motor. Hopelijk zijn er niet te veel hellingen. Ik ga dat doen met waarschijnlijk duizend andere mannen en vrouwen die denken dat ze veel jonger zijn dan ze eruitzien. Maar mij zal het worst wezen, als ik het zo cru mag zeggen, bij welke federatie ik dat ga doen. Mij is het erom te doen of er een mooi parcours is, of er na 45 kilometer peperkoek en iets om te drinken is, en of het veilig is. Dat is voor mij belangrijk. Dat is voor de sporter belangrijk. Als je naar een club gaat, of dat nu WTC 'Blijf fit' is, of WTC 'Slepend wiel', dat is belangrijk. Maar of de federatie VWB of WBV heet, dat zal de meesten worst wezen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik rijd bij WTC 'Geef buzze'. Maar dat geheel terzijde. Mijnheer Meremans, ik heb trouwens de indruk dat u heel graag bij die club zou rijden, want wat u in de decreetgeving voorstelt, lijkt daar wel heel erg op.

Ik wil wel een onderscheid maken. Als we zeggen dat er een redelijke termijn voor de implementatie van een decreet moet zijn, of het nu morgen in het sociaal-cultureel werk is of vandaag in de sport, kun je principes vooropstellen. Dan ga je een grote overlegronde doen met het veld. Je maakt een decreet en je implementeert het. Je respecteert het overleg. Je respecteert de parlementaire procedure. Je respecteert de haalbaarheid van de invoering van beleidsmaatregelen. Wel, het spijt mij zeer, dit decreet is geforceerd ingevoerd. Minister, we hebben het erover gehad. Uw administratie handelde op het terrein alsof dit decreet twee jaar geleden was gestemd. Daar is een incident over geweest in de commissie. Ik wil als commissievoorzitter even zeggen dat dit geen nette manier van werken is, minister. We hebben het daar uitgepraat, maar ik wil het wel hardop gezegd hebben.

Ik volg de heer Meremans als het gaat over het voortdoen met decreten. Maar overleg eerst en laat het parlement zijn bevoegdheid. Wij stemmen hier een decreet dat op het terrein al twee jaar wordt uitgevoerd. Daar kan ik niet mee lachen. Dat is geen correcte procedure. Het mag van mij snel gaan. Maar maak een redelijke termijn voor de implementatie, zoals ook gezegd, in welke sector ook. Ik heb ervaring met visies op de amateurkunsten. Ik zal de discussie niet voeren; dat laat ik aan de heer Annouri over. U kunt daar een politieke keuze maken. Maar u legt het op, u moet niet rond de pot draaien. Geef dan ook tijd aan de partners om hun relatie uit te diepen.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Caron, ik wil heel duidelijk stellen dat ik het niet eens ben met uw visie. Wij stemmen hier niet over een decreet op de fusie, wij stemmen hier over een decreet op de financiering van de federaties. En, mijnheer Caron, u zou dat best weten: in het vorige decreet stond de fusiegedachte ook. U weet dat. Het is niet zo dat mijn administratie al twee jaar bezig is met dit decreet uit te voeren. Men heeft wel een regeerakkoord, men heeft wel een conceptnota en ook de federaties zijn zelf naar mijn administratie gekomen, om te zeggen wat ze willen, voorop lopend op wat er wellicht zou komen, want ze hebben het regeerakkoord en de conceptnota gelezen. Mijnheer Meremans, wat mijn administratie in surplus geeft, is dat het niet alleen samen in vertrouwen gebeurt, maar ze krijgen er nog begeleiding bij. Mijnheer Annouri, dat maakt dat het juist mogelijk is om als gelijke partners aan tafel te komen. Daarover zal mijn administratie mee waken. Degene die komt als recreatieve, heeft echt wel een aanbod te doen. Ik geloof er echt wel in dat dit gaat lukken.

Marius Meremans (N-VA): Wat staat in het regeerakkoord? "Rekening houdend met een steeds sneller evoluerend sportlandschap, zal de Vlaamse Regering een nieuw decreet op de sportfederaties uitwerken, dat de federaties stimuleert om zich efficiënter te organiseren en meer doelgericht te werken."

Nu maakt u dus een verwijt aan de federaties die het regeerakkoord hebben gelezen en zeggen: dat is de intentie, dat is de evolutie, we gaan ons daar misschien al op beginnen organiseren. Is het nu echt zo fout van de sector om dat te doen, om vooruitziend te zijn? Blijkbaar wel.

Peter Wouters (N-VA): Mijnheer Annouri, ik kom nog even terug op uw uitdrukkelijke vraag. In het huwelijk is er een tijd van verloving. Dat het huwelijk pas wordt geconsumeerd in het voorjaar, daar laat de minister alle tijd voor. De mogelijkheid om af te wijken van de deadline van 1 januari 2017 bestaat. Op zo'n dag zou ik ook niet trouwen.

De garantie van de lidgelden van de laagdrempelige sportclubs in Antwerpen en andere steden waar we zeer goed werk verrichten, moet blijven en dat komt in het huwelijkscontract te staan. Dat contract wordt opgemaakt bij de notaris. We moeten erin geloven dat we van de gelijkheid van partners een afspraak kunnen maken, en dat de federaties zich daaraan zullen houden. Ik geloof er volledig in.
(Applaus bij de N-VA)

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, dit ontwerp van decreet heeft al een heel lange voorbereiding achter de rug, met de conceptnota van de minister vorig jaar, en nu finaal het ontwerp van decreet dat vandaag ter stemming voorligt.

Telkens hebben we in de commissie ruim van gedachten gewisseld – dat doen we vandaag opnieuw – en hoorzittingen met de brede sector gehouden, die ons dikwijls heeft gewezen op verschillende onzekerheden en moeilijkheden. De

doelstelling van het Vlaams sportbeleid en dus per definitie ook van dit ontwerp van decreet moet zijn om de sportparticipatie van de Vlaming te verhogen.

Minister, de CD&V-fractie steunt dit ontwerp van decreet omdat het heel wat positieve elementen bevat om een ruime sportparticipatie te behouden en liefst nog te verbreden, maar er zijn nog een aantal bezorgdheden die door mijn collega Joris Poschet tijdens de bespreking werden toegelicht en die ik nog even wil aanhalen omdat we erop rekenen dat u er in de verdere uitvoering en uitrol aandacht voor heeft.

Een eerste bezorgdheid betreft het aanbod en de keuzevrijheid voor de recreatiesporters. Heel veel Vlamingen zijn immers geïnteresseerd in sportbeoefening in clubverband, maar dikwijls niet in competitie. Daarnaast is er de bezorgdheid voor de betaalbaarheid en de toekomst van de lidgelden. Daarvoor moeten we blijvend aandacht hebben.

Er moet in de toekomst ook aandacht zijn voor het verhogen van de innovatieve kracht van sportclubs zodat zij een aanbod ontwikkelen voor alle leeftijden en alle inwoners van Vlaanderen want op dit moment doen vier op tien Vlamingen niet aan sport en de sportclubs bereiken onvoldoende allochtonen, occasionele sporters en mensen die niet geïnteresseerd zijn in competitiesport.

Minister, ik waag me niet aan soorten huwelijken, maar ik hoop dat u zult blijven opvolgen dat de fusies van de sportfederaties succesvol zijn en zullen leiden tot een rationalisatie. Dat is een grote bezorgdheid, die we absoluut moeten blijven opvolgen.

De CD&V-fractie deelt de bekommernissen van de sportsector over de timing. Minister, u gaf aan dat u daar gevoelig voor bent. Het ontwerp van decreet biedt u de mogelijkheid om daar aandacht voor te hebben. Die bezorgdheid geef ik u graag mee.

Een laatste voor ons belangrijke bezorgdheid, die ook wordt gedeeld door heel wat collega's, is de rol van Sport Vlaanderen in de toekomst. We rekenen erop dat Sport Vlaanderen een coachende rol zal opnemen en zeker geen controleerende, laat staan dwingende, oude Bloso-rol.

De CD&V-fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren omdat er heel wat positieve elementen in schuilen en heel veel ambitie. We rekenen erop dat de diversiteit van het sportlandschap wordt gemonitord. We vragen ook naar aantoonbaar cijfermateriaal aan de hand waarvan we de effecten van het nieuwe ontwerp van decreet kunnen monitoren, bijvoorbeeld via de participatiesurvey. Hierin zal moeten worden nagegaan of de doelstelling van het decreet, de sportparticipatie van alle Vlamingen, effectief wordt gerealiseerd. Want voor CD&V is het allerbelangrijkste dat de Vlamingen graag en veel en vooral samen aan sport doen; want sport is niet alleen goed voor de fysieke gezondheid maar ook voor de mentale gezondheid van ons allemaal. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): De heer Beenders heeft al veel verteld, maar sp.a pleit uiteraard voor sport voor iedereen, op alle leeftijden, waarbij spelplezier, vriendschap en diversiteit belangrijk zijn en waarbij de massa vrijwilligers die erbij betrokken zijn, gekoesterd worden.

Het feit dat kinderen en ouders met een laag gezinsinkomen nog altijd minder sporten, blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt, maar ik denk dat we het daar kamerbreed over eens zijn. We waren dan ook blij met de bepaling in het regeerakkoord die zegt dat zoveel mogelijk Vlamingen in hun eigen buurt op een

betaalbare, duurzame en gezonde manier moeten kunnen sporten en dat sport een belangrijke maatschappelijke rol speelt. In het voorliggend ontwerp van decreet dat de mooie belofte van het regeerakkoord zou moeten vertalen en regelen, zijn we eerder teleurgesteld. Het is een verhaal geworden van structuren en minder van mensen. Het gevoel dat bij ons overheerst is dat het ontwerp van decreet kiest voor de bobo's en niet voor de sporter zelf.

In het ontwerp van decreet zijn er uiteraard aanpassingen gebeurd maar er is nog een lange weg te gaan om tot een echt 'Sport voor Allen'-beleid in Vlaanderen te komen. Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet kwam er geen duidelijk antwoord op de vraag of het ontwerp niet tot de verschraving van het sportlandschap zou leiden. Verschillende sprekers wezen op het gevaar van de monopoliepositie van de uni-sportfederaties.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Moyaers, u zegt: dit is een verhaal geworden van structuren en niet van sporters. Sp.a pleit voor het behoud van meer structuren, want u wilt geen fusies. Kunt u mij uitleggen hoe u met meer structuren meer rekening gaat houden met de sporter?

U draait de zaken om. Ik breng het verhaal van de sporter met minder structuren. U pleit voor meer structuren en dat zou ook in het belang van de sporter zijn? U zegt letterlijk: "U pleit voor de bobo's." Maar u bent dat! U wilt meer structuren, meer federaties!

Bert Moyaers (sp.a): Het is heel eenvoudig. Wat u gaat creëren, gaan heel wat recreatieve sporters niet volgen. Ze zullen juist naar vrijstaande liga's gaan, waardoor u nog meer structuren gaat creëren.

Minister Philippe Muyters: U bent fout. Ik zal minder structuren hebben die met belastinggeld moeten worden gefinancierd. Daar gaat het om: het efficiënt inzetten van belastinggeld! Ik ben heel blij dat u het met mij eens bent dat er minder gesubsidieerde structuren zullen zijn met de toepassing van dit ontwerp van decreet. U kunt niet zeggen dat dit niet het geval is. Er zal dus meer geld vrij zijn voor de sporter. Uw uitgangspunt is niet juist.

Rob Beenders (sp.a): Belastinggeld is inderdaad een belangrijk punt, minister. In de hoorzittingen kwam op een moment een studie ter sprake. Het subsidiegeld dat naar de unisportfederaties, vooral de grote federaties, wordt heel onduidelijk beheerd. Er is weinig transparantie. Er waren zelfs signalen van belangenvermenging met belastinggeld in die federaties. Wat u gaat doen, is die mensen nog meer belastinggeld geven zonder enige garantie op transparantie.

Minister Philippe Muyters: Ik voel mij schitterend. Mijnheer Beenders, ik vind het echt fantastisch. Ten eerste, een unisportfederatie is geen topsportfederatie. Ik heb het al gezegd: er zijn meer recreatieve sporters bij de unisportfederatie dan bij de recreatieve federaties. Stop ermee dat te zeggen. U bent daarin verkeerd. De cijfers spreken u tegen.

Ten tweede, zeer belangrijk: u vraagt 'corporate governance', goed bestuur. Voor de eerste keer ooit en alleen hier in Vlaanderen, nergens anders in Europa, wordt de financiering van een federatie gekoppeld aan goed bestuur van die federatie. U pleit daar nu voor: transparantie, goed bestuur. Keur het dan mee goed! *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, het probleem is dat, wanneer u de uitleg geeft, u ons zelfs meekrijgt. Maar de garanties zijn er niet.

Bert Moyaers (sp·a): Minister, u zegt dat u subsidies zult koppelen aan deugdelijk bestuur. U hebt dat ook gezegd in de commissie. U wilt belangenvermenging uitsluiten. Dat wilt u koppelen aan de subsidies. Maar u wilt daarvoor een studie afwachten. Ik vind het wel positief, maar ik vind het niet geruststellend dat u de studie wilt afwachten. Dat heb ik trouwens ook gezegd in de commissie. Ik blijf daarbij.

Er is het gevaar van de monopoliepositie van de unisportfederaties en het verliezen van de meerwaarde van de recreatieve sportfederaties waarvan de sterkte precies ligt in het bereiken van moeilijke doelgroepen. Het is dus van groot belang om het recreatief sportaanbod te beschermen, precies omwille van het betere bereik van kansengroepen.

Minister Philippe Muyters: Excuseer, maar als dit ontwerp van decreet wordt goedgekeurd, is het de eerste keer ooit dat de recreatieve sporter decretaal wordt beschermd. Dat is nog nooit gebeurd. Dit wordt gegarandeerd met een aanbod van a tot z. U blijft herhalen dat de recreatieve sporter hier verliest. Neen, hij wint. Er zal meer geld naar de recreatieve sporter kunnen gaan.

Bert Moyaers (sp·a): Ik wil daarop antwoorden. U zei inderdaad dat unisportfederaties een zogenaamd a-tot-z-beleid moeten aanbieden en dat dat decretaal moet worden bepaald. De sportraad zelf wees er echter op dat dat heel vaag is geformuleerd in het ontwerp van decreet. Ze dringen erop aan dat het niet enkel gaat over een aanbod voor alle leeftijden, maar ook over een aanbod voor kansengroepen en op geografisch blinde vlekken. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Oké. Ik merk alleen maar op dat u op dat vlak niets dwingend oplegt in het ontwerp van decreet en dat het veel te vrijblijvend is.

Minister Philippe Muyters: Excuseer, maar het staat in het decreet: a tot z. Ik heb in de commissie verklaard wat ik daarmee bedoel, dat ook doelgroepen daarbij zitten. Het is dus wél dwingend. Als u het mee goedkeurt, maakt u het mee dwingend. Als u het niet mee goedkeurt, is het niet uw keuze.

Bert Moyaers (sp·a): Ik twijfel niet aan uw goede intenties, maar u hebt het gewoon veel te vaag geformuleerd.

De Koninklijke Vlaamse Voetbalbond met zijn 22.000 leden vindt nog steeds dat de recreatieve amateurvoetbalwerking onvoldoende gewaarborgd wordt in het voorliggend ontwerp van decreet. De heer Beenders zei het al: de Vlaamse Wielrijdersbond met meer dan 100.000 leden is ook niet meteen een grote minnaar van uw ontwerp van decreet.

Sporta zegt het jammer te vinden dat de focus bij de subsidieparameters enkel nog ligt op het aantal gediplomeerde trainers en de kaderopleidingen, terwijl er ook parameters zouden moeten zijn rond de sportbeleving zelf, creativiteit, flexibiliteit en laagdrempeligheid. Dat zijn stuk voor stuk elementen om de niet-sporter aan het sporten te krijgen.

Minister Philippe Muyters: Excuseer, mijnheer Moyaers, maar dat zit er allemaal in. We zullen vanuit het beleid in extra financiering voorzien, onder meer rond innovatie, toegankelijkheid en dergelijke. Alles wat u vraagt, zit in het ontwerp van decreet. Het zit erin!

Bert Moyaers (sp·a): Ik heb u in de commissie de vraag gesteld of deze kwalitatieve doelstelling inhoudt dat federaties die minder trainers nodig hebben, dan ook minder subsidies krijgen wegens het feit dat ze minder trainers nodig hebben.

Minister Philippe Muyters: Dat is heel duidelijk: als je minder trainers nodig hebt, heb je waarschijnlijk ook minder financiering nodig. Als er in een wandelfederatie minder trainers nodig zijn dan in een basketbalfederatie, dan is het ook logisch dat er minder middelen voor worden uitgetrokken.

Wat betreft de andere aspecten die u naar voren brengt, laagdrempeligheid en innovatie, staat er duidelijk bij dat dat niet in de basisfinanciering, maar in de bijkomende financiering zit. Daar wordt er net aandacht aan besteed. We vangen dus op wat u vraagt, echt waar.

Bert Moyaers (sp·a): Betekent het dan dat als je minder trainers nodig hebt, je in principe minder subsidies hebt dan vandaag het geval is?

Minister Philippe Muyters: Ook dat is aan bod gekomen in de commissie, mijnheer Moyaers. Het aantal trainers is één aspect. Good governance is een ander aspect. Andere kwalitatieve elementen zijn een derde aspect. Die totaliteit is het basisbedrag. Daarbovenop komen een aantal beleidsintenties rond jeugd-sport, rond laagdrempeligheid, rond innovatie en dergelijke meer. In de totaliteit zal er via dit Federatiedecreet meer geld naar de sporters en de clubs gaan dan vandaag het geval is. Dit is geen besparingsopdracht.

Heeft elke federatie de zekerheid? Neen, want als je niet meedoet in goed bestuur en je bent niet transparant en je bent op een of andere manier aan het 'foesjelen', dan zal je bedrag verlagen. Dus neen, ik kan vandaag niet zeggen welk pad iemand volgt en of er meer kwalitatieve trainers zullen zijn, ook voor de recreatieve sporter, en of er een goed bestuur zal zijn. Dat zal van die federatie afhangen. Maar het aantal leden hebben, zal niet genoeg zijn om het geld te hebben dat je gisteren had, want we brengen daar meer kwalitatieve elementen bij in.

Rob Beenders (sp·a): Minister, de discussie gaat er niet over of er nu meer of minder geld naar de federatie gaat. De bezorgdheid die heel wat clubs en amateurfederaties hebben, is of nog wel hetzelfde geld naar de amateursport gaat. Als u morgen meer geld geeft aan een federatie die topsport moet doen, die amateursport moet doen, die een aanbod van a tot z heeft, welke garantie heeft de amateursporter dat hij nog ten minste evenveel middelen als vandaag krijgt voor zijn leden? Welke garantie kunt u geven dat die federatie niet meer geld geeft van hetgeen ze van u krijgen dat ze besteden aan de topsport?

Minister Philippe Muyters: Ten eerste: unisport is niet topsport. Ten tweede: onder meer in Voetbal Vlaanderen zijn uitdrukkelijk het recreatieve en de aspecten daarvan meegenomen in de samenwerkingsovereenkomst. Ten derde: de samenwerkingsovereenkomst zal mee opgenomen worden als een onderdeel om te bewijzen dat je als federatie je geld gaat krijgen. De garanties zitten er dus in.

Het ontwerp van decreet zit goed en sterk ineen. Het geeft alle garanties om de recreatieve sporter te beschermen. En dat gaan we ook doen. Laat ons stoppen met het idee te geven dat de recreatieve sporter morgen begraven is, alsof OLVE, Saverius en al die andere die vandaag in competitie zitten, in september niet meer gaan starten. Dat is manifest onjuist.

Bert Moyaers (sp·a): Ik heb gewoon het gevoel dat dit ontwerp van decreet ervoor kiest om laagdrempeligheid enkel als een mogelijke beleidsfocus op te nemen. Met andere woorden: federaties kunnen erop inspelen, maar moeten niet. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Ik val in herhaling, maar met het streven naar efficiëntie sluipt bovendien ook het gevaar binnen op monopolievorming en stijgend lidgeld. U hebt wel gezegd dat dat niet noodzakelijk zou meestijgen, maar u laat in principe een federatie vrij om dat lidgeld zelf te bepalen.

Komt de toekomst van de recreatieve sporter dan niet in het gedrang? En wat met de cruciale rol van al die vrijwilligers die nu het Vlaamse sportlandschap recht houden? Wat met de grote toegevoegde waarde van al die kleinere federaties, die dichtbij en betrokken zijn? Dat is het soort sportlandschap waar sp.a voor staat. Dat is wat wij willen behoeden en koesteren en dat we in dit ontwerp van decreet onvoldoende kansen zien krijgen. Daarom zal sp.a tegen dit ontwerp stemmen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 716/1)

– *De artikelen 1 tot en met 86 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs

– 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

– 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs en het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Malderen, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, dames en heren, de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid en de Commissie voor Onderwijs vergaderden op donderdag 26 mei in verenigde commissie. Ze bespraken het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen en het daarbij horende ontwerp van decreet tot bekrachtiging van een besluit over het tijdelijke project 'schoolbank op de werkplek'.

Samen met de heer Axel Ronse werd ik aangeduid als uw dienaar om hier een mondeling verslag te geven. Geheel in de sfeer van het onderwerp zullen we een duale presentatie geven. Om onze arbeidsrijpheid te onderstrepen, zullen we beide decreten simultaan behandelen.

In zijn toelichting gaf minister Muylers initieel een historisch overzicht van het proces dat aan de basis lag van de twee ontwerpen van decreet respectievelijk besluiten. Hij startte bij het Vlaams regeerakkoord, dat de creatie vermeldt van een

geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken dat gelijkwaardig moet worden beschouwd met andere vormen van secundair onderwijs. Over de eerste conceptnota werden in het voorjaar van 2015 een reeks hoorzittingen gehouden. Dat resulteerde in juli 2015 in een conceptnota bis 'Duaal leren. Een volwaardige kwalificerende leerweg'. De focus van het voorliggende ontwerp van decreet Alternatieve Opleidingen ligt op de uitwerking van een van de bouwstenen, namelijk het uitwerken van een kader voor de overeenkomst en het eenduidige statuut. De andere bouwstenen zijn geen voorwerp van dit ontwerp van decreet. Ze worden verder uitgewerkt in een decreet Duaal Leren, dat is voorzien voor september 2017.

Tegelijk regelt het voorliggende ontwerp van decreet het probleem van de stopzetting van de paritaire leercomités werkzaam binnen het industrieel leerlingwezen – een gevolg van de zesde staatshervorming. Het ontwerp van decreet biedt tevens een oplossing voor de overeenkomsten en het statuut van de leerling binnen de proeftuin 'Schoolbank op de werkplek', die geregeld wordt met het bekrachtigingsdecreet en het bijhorende besluit.

De reden waarom we hier mondeling verslag uitbrengen, is dat een deel van de bepalingen van het ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten op 1 juli 2016 in werking moeten treden en de andere op 1 september 2016.

In voorbereiding op de implementatie van het duale leren, is het de bedoeling om op 1 september 2016 te starten met de zeven duale studierichtingen die voorzien zijn in het tijdelijk project 'Schoolbank op de werkplek'. Minister Crevits gaf in haar toelichting bij het bekrachtigingsdecreet onder meer verduidelijking bij de timing, de betrokken studierichtingen en geselecteerde scholen, het kwaliteits-toezicht en de evaluatie.

Ik overloop nu de belangrijkste tussenkomsten en geef telkens kort de reactie van de minister weer.

De heer Ronse stelde dat Vlaanderen achterloopt in vergelijking met een aantal belangrijke EU-landen als het gaat om duaal leren. Ondernemersorganisaties en bedrijven zijn nochtans al lang vragende partij om mee hun verantwoordelijkheid te nemen om leerlingen op te leiden. De heer Ronse prees de ministers voor het geleverde werk. Als kanttekening merkte hij op dat het gevolg niet mag zijn dat arbeidsrijpe leerlingen – in de tussentijdse periode tot het traject voor duaal leren en werken volledig is uitgewerkt – minder zouden doorstromen naar de leertijd.

De heer Daniëls staat achter de ontwerpen van decreet en is tevreden over de snelheid en de kwaliteit waarmee gewerkt wordt. Het lid vroeg erover te waken dat niet alleen grote bedrijven maar ook kmo's kunnen participeren. Minister Muyters beloofde daarover te waken.

De heer Daniëls merkte verder op dat wat het onderscheid betreft tussen contracten van meer of minder dan 20 uur de verloning een belangrijke motivator is voor een bepaalde doelgroep. Hij vroeg welke sectoren in het proefproject jongeren een contract van meer dan 20 uur bieden en om dit ook te monitoren. Minister Crevits verduidelijkte in de commissie dat de studierichtingen Se-n-Se chemische procestechnieken en de derde graad tso elektromechanische technieken zullen werken met overeenkomsten van minder dan 20 uur.

Mevrouw Ann Brusseel feliciteerde de ministers, maar ze zette, net zoals de Vlaamse Onderwijsraad, vraagtekens bij de 'saucissonering' van het dossier duaal leren. Verder stelde ze vragen bij de timing van de evaluatie van de proefprojecten, de selectie van de opleidingen, de incentives om in te stappen in het proefproject, de vakantie- en aansprakelijkheidsregeling, de beëindiging van een duale opleiding en de opleiding van de mentoren. Mevrouw Brusseel zal me ongetwijfeld aanvullen als ik niet al haar vragen heb weergegeven.

Minister Crevits antwoordde dat in het proefproject zal worden uitgezocht hoe de kwaliteit op de werkvloer kan worden gerealiseerd en of daarvoor een extra opleiding voor mentoren nodig is. Er is echter al expertise aanwezig en bedrijven zullen moeten investeren in opleidingen omdat de school een kwalificatie moet uitreiken. Ook minister Muyters benadrukte dat er bottom-up initiatieven van de sectoren moeten komen voor de professionalisering van mentoren. Beide ministers gaven aan dat in de proeftuinen te zullen evalueren.

Tot zover het eerste deel van het verslag. Collega Ronse brengt u het vervolg, met nog een hele reeks interessante bijdragen.

De voorzitter: De heer Ronse, verslaggever, heeft het woord voor een mondelinge verslag.

Axel Ronse (N-VA): Hartelijk dank, mijnheer Van Malderen. Aan u, collega's, om uit te maken wie van ons het meest arbeidsrijp is.

Ik start meteen bij collega Van Malderen. Hij had de ontwerpen van decreet liever grondig besproken. Ze werden lange tijd voorbereid door de regering, maar het parlement kreeg maar weinig tijd om ze te behandelen. Volgens collega Van Malderen wordt bovendien maar om een klein onderdeel geregeld en dan nog alleen maar voor arbeidsrijpe leerlingen. Dat wekt volgens hem de indruk dat het systeem leidt naar één job in één bepaald bedrijf in de plaats van naar het klaarstomen van jongeren voor de arbeidsmarkt. Minister Muyters ontkende dit met klem. De bedoeling is volgens hem een brede opleiding te bieden en competenties aan te leren die ook inzetbaar zijn in andere bedrijven.

Verder wees collega Van Malderen op een aantal hiaten in de definities van alternerende opleiding en mentor. De tweedeling tussen overeenkomsten met meer of minder dan 20 uur vindt hij nodeloos complex. Er is geen duidelijkheid in het ontwerp van decreet over de verloning. De vrees bestaat volgens hem dat jongeren die hun opleiding zelf moet financieren, massaal zullen kiezen voor VDAB-opleidingen en de bijbehorende uitkering. Volgens minister Muyters is het echter onwaarschijnlijk dat jongeren ouder dan 18 zich plots massaal bij VDAB zouden inschrijven. Dat kan nu ook al en bovendien gaat het niet om een grote groep in het secundair onderwijs.

Volgens collega Van Malderen zijn de voorwaarden voor de erkenning als werkplek flinterdun en waarborgen ze niet de kwaliteit. Tot slot was hij ook kritisch voor de overgangsregeling, die mogelijk een aanzuigeffect zal creëren voor het afsluiten van overeenkomsten onder het oude systeem. Collega Van Malderen ziet het ontwerp van decreet Alternerende Opleidingen als een gemiste kans.

Voor collega Talpe is de aantrekkelijkheid van het systeem voor de ondernemingen belangrijk. Ze deelde de bezorgdheid over de leertijd en pleitte voor het bewaren van de goede elementen uit het oude systeem. Ze had vragen bij de samenwerking tussen de trajectbegeleider en de mentor en het stemrecht van deze laatste in de klassenraad. Tot slot vroeg ze welke criteria bepalen wie arbeidsrijp is. Minister Muyters verduidelikte in de commissie dat een jongere die als niet-arbeidsrijp wordt beoordeeld door de klassenraad, toch in een bedrijf kan starten als het bedrijf dat wenst.

Collega Soens vond dat de focus te veel ligt op de arbeidsmarkt, eerder dan op het onderwijs. Het gaat volgens haar niet om de aangekondigde grote hervorming van het werkplekklaren, maar om een beperkte bijsturing met de focus op de versnelde doorstroming van een specifieke groep, zonder dat er een duidelijke kwaliteitsgarantie is. Dat onderwijsverstrekkers geen zeggenschap hebben in de erkenning van ondernemingen is voor haar problematisch. Dat geldt ook voor het feit dat de overeenkomst door een opleidingsverstrekker niet eenzijdig kan

worden opgezegd. Collega Soens betreurde de onrealistische timing, ondanks de snelle behandeling in het parlement.

Collega Van Eetvelde verbaasde zich over de negatieve reacties van de oppositie en wees erop dat in Duitsland duaal leren helemaal geen negatieve connotatie heeft. Het gaat volgens haar om een positief project met een grote meerwaarde.

Collega De Meyer wil het proefproject alle kansen geven in het werkveld, maar vroeg een zeer goede opvolging ervan en een tussentijdse evaluatie, zodat bijsturing mogelijk is.

Mevrouw Meuleman wees op de kritische opmerkingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de overlegpartners en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), onder meer over de snelheid van invoering en de 'gesaucisoneerde' aanpak. Duaal leren verdient volgens haar een grondige aanpak met het oog op een volwaardige leerweg.

Minister Muylers repliceerde dat de Vlaamse Regering ten volle wil leren van het proefproject en dat evaluaties, gezamenlijk door Onderwijs en Werk, tijdens de loop van het project mogelijk zijn.

Nog volgens mevrouw Meuleman moet de lerende centraal staan en moet men dus vanuit Onderwijs vertrekken. Ook uitte zij haar bezorgdheid over de niet-arbeidsrijpe leerlingen. Het is een van de vele bouwstenen die nog ontbreken.

Minister Crevits benadrukte in haar antwoord dat flexibele trajecten nodig zullen blijven voor niet-arbeidsrijpe jongeren die ook hun gading niet vinden in het voltijds onderwijs. Dat is volgens haar een grote zorg en een grote opdracht. Ze wijst daarbij naar de oproep aan bedrijven om ook mee te investeren in nog niet-arbeidsrijpe leerlingen.

Volgens mevrouw Meuleman moet de keuze voor duaal leren een positieve keuze zijn om schooluitval tegen te gaan en daarvoor zijn incentives nodig. Het is niet duidelijk of de vergoeding, de vakantieregeling enzovoort daartoe zullen volstaan. Dat geldt des te meer voor de stageovereenkomsten van minder dan twintig uur waarvoor er geen vergoeding is. Volgens haar is de timing ook problematisch: enerzijds is die te snel omdat tegen 1 september 2016 de proefprojecten moeten starten, en anderzijds te traag omdat op 1 september 2017 een volwaardig systeem moet worden ingevoerd terwijl de projecten nog lopen.

De heer Bothuyne onderstreepte het belang van het systeem duaal leren, en hij pleitte voor voldoende middelen en mensen voor SYNTRA Vlaanderen, dat terecht een belangrijke rol krijgt in de alternerende opleidingen. De heer Bothuyne wees verder op het probleem van het tekort aan werkplekken of werkplekken die niet ingevuld geraken. Hij vroeg dat de leertijd vanaf 1 september 2016 volwaardig kan deelnemen aan het proefproject. Minimum 60 procent aanwezigheid op de werkplek is voor hem belangrijk, net zoals het voortzetten van brug- en voorttrajecten.

Mevrouw Helsen uitte haar bekommernis over een kwaliteitsvolle uitvoering en vroeg om het parlement te informeren over mogelijke bijstellingen door middel van een verslag. Dit werd door beide ministers toegezegd.

In zijn antwoord benadrukte minister Muylers dat het niet gaat om het toevoegen van een nieuw systeem. De bedoeling is om te komen tot één systeem. Het proefproject dient om lessen te trekken.

Minister Crevits zei dat er dringend stappen nodig zijn omdat er in het dbso en de leertijd veel schooluitval is. Daarom is een vertrouwensband tussen Onderwijs en Werk nodig.

Het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs werd aangenomen met zeventien stemmen bij drie onthoudingen.

Het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen werd aangenomen met zeventien stemmen voor en drie stemmen tegen. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Ik wil nogmaals bekommernissen benadrukken in deze plenaire vergadering omdat er op het werkveld bekommernissen zijn. Ik kreeg gisteren nog telefoon van een trajectbegeleider uit het dbso, die vertelde dat er toch wel een vreemde reactie was vertrokken vanuit SYNTRA naar een bedrijf dat zich wilde aanmelden voor een werkplaats voor een leerling uit het dbso. Men geeft er blijkbaar nog steeds de voorkeur aan om meteen zaken te regelen voor de meisjes en jongens die bij SYNTRA zelf de opleiding volgen, zo werd mij verteld. Er is dus vanuit het onderwijs een zekere ongerustheid. Ik kan daar begrip voor opbrengen. Ik heb ook al begrepen dat de ministers daar begrip voor opbrengen. Daarom herhaal ik dat Open Vld het belangrijk vindt dat de evaluatie grondig gebeurt en dat alle elementen uit de evaluatie van de proeftuinen een nuttig gevolg krijgen.

De opmerking van de Vlor is immers terecht: er wordt al een decreet geschreven en ingevoerd op het moment dat er wordt geëxperimenteerd. Minister Muyters, ik zie aan uw lichaamstaal dat u vindt dat er toch vooruitgang in moet worden geboekt. Dat is zo, en ik ben ook blij dat dit ontwerp van decreet er is. Het is een heel belangrijk ontwerp. Het is noodzakelijk voor het werkveld, voor de toekomst van ontzettend veel jongeren. Het is noodzakelijk voor bedrijven en het is ook noodzakelijk voor het onderwijs. We zijn dus zeer blij dat het er is. Desalniettemin zijn er bezorgdheden. Minister Crevits, we moeten de bezorgdheden van het werkveld meegeven. Dat is onze plicht. Ik wil dus benadrukken dat de ervaring uit het dbso moet worden meegenomen, omdat er nu eenmaal veel jongeren zijn die het moeilijk hebben, die dat systeem nodig hebben, maar daar ook heel veel begeleiding in nodig hebben. Het kan niet de bedoeling zijn dat men aan cherry-picking gaat doen en alleen die jongeren meteen kansen geeft die zich heel snel als een vis in het water voelen in een bedrijf of zaak. Voor sommige jongeren is het moeilijk en mochten we die jongeren niet voldoende ondersteunen, dan gaan we daar op een dag ook de prijs voor betalen. Vandaar mijn pleidooi.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, ik wil nogmaals benadrukken dat we dit duo van ontwerpen niet zullen steunen. Die houding hadden we al in de commissie. Die is niet veranderd sinds het debat in de commissie, hoewel we het een nuttig debat vonden. Dat wil ik toegeven. De beide ministers hebben daar toch toegezegd dat het absoluut niet de bedoeling kan zijn om ervoor te zorgen dat jongeren naar één specifieke job worden toegeleid, maar dat het integendeel de bedoeling moet zijn om hen te wapenen voor de arbeidsmarkt en het leven. Ik vind het belangrijk genoeg om dit te benadrukken, zodat men dat later ook kan terugvinden in de besprekingen. Aan de beide ministers wil ik zeggen dat we dat zullen blijven opvolgen. Dat is voor ons immers een heel belangrijk gegeven. We zullen die toezegging die u hebt gedaan, ook actief gaan bewaken.

Als toezegging is dat op zich echter niet voldoende om het onevenwicht dat er in dit duo van ontwerpen is tussen onderwijs en werk, afdoende te corrigeren. Evenmin kunnen we voorbijgaan aan het feit – en die analyse is helemaal niet weerlegd – dat dit duo van ontwerpen eigenlijk vooral de sterksten viseert,

terwijl een groep buiten beeld blijft: diegenen waarvan de nood het hoogst is, waarvan we zien dat de uitvalcijfers het hoogst zijn, die het het moeilijkst hebben om het voltijds engagement in te vullen, waarvoor de nood aan samenwerking absoluut het grootst is. Dat zijn allemaal zaken die uit de hoorzittingen naar voren zijn gekomen. Die analyse is haarfijn gemaakt en eigenlijk had de regering genoeg tijd, aangezien die hoorzittingen al van april 2015 dateren, om dit kader terdege uit te werken en een aanvang te nemen met het wetgevend werk, zodat hier geen tijd verloren zou gaan.

In tegenstelling tot de lofkreten die we daarnet ook in het verslag hebben gehoord, zijn we hier geen getuige van het ontwikkelen van een brede visie, zien we hier niet de beoogde afstemming, hebben we hier geen garantie op het nodige maatwerk. Dit is een vorm van depanneren. Dit is typisch Vlaamse aanbouw, en we weten dat aan dit hokje wellicht nog een ander hokje zal worden bijgebouwd, maar zonder dat we weten hoe dat er precies zal uitzien, laat staan wanneer dat precies zal opengaan of welke prijskaartjes enzovoort eraan hangen.

Wat nog erger is, is dat er zelfs in dit ontwerp van decreet ook serieuze gaten zitten.

Wij hebben tijdens de bespreking gewezen op de flinterdunne voorwaarden die bijvoorbeeld bestaan voor mentoren. Wij hebben erop gewezen dat het onderscheid tussen contracten met meer en minder dan 20 uur de zaak eigenlijk node-loos compliceert. Er is ook de bestaande onduidelijkheid inzake verloning en er zijn zeer povere erkenningsvoorwaarden voor ondernemingen. Dit staat in schril contrast met de heel precieze bepalingen over welke punten op welke formulieren moeten komen enzovoort, daar was de inspiratie blijkbaar groter.

Die kritiek hebben we geuit, maar daar zijn mijns inziens te weinig antwoorden op gekomen. Mevrouw Brusseel heeft al verwezen naar een bezorgdheid die effectief op het werkveld bestaat. Als u ons niet gelooft, collega's van de meerderheid, dan kunt u voor de stemming nog snel de adviezen van de Vlor en de SERV, lezen want daar staan gelijkaardige boodschappen in. Ik wil u vragen om dit ernstig te nemen en er niet blindelings over te stemmen. Op het terrein zijn immers heel gemotiveerde leerkrachten en begeleiders bezig met een doelgroep die vandaag niet tot de gemakkelijkste behoort in arbeidsomstandigheden die niet gemakkelijk zijn, maar die toch elke dag het beste van zichzelf geven om jongeren een toekomst te geven op de arbeidsmarkt na een traject dat vaak niet het meest evidente is.

Aan de andere kant hebben we jongeren die bij wijze van spreken staan te popelen om in een vernieuwd systeem te stappen, in een echt volwaardig kader van duaal leren dat ertoe moet leiden dat hun talenten optimaal kunnen worden benut. Uiteraard zijn er ook bedrijven die smeken om arbeidskrachten.

Wij denken dat die drie groepen in de samenleving onvoldoende worden bediend met dit ontwerp van decreet. Zij hebben onvoldoende garanties op wat er zal komen. De twee ministers hebben verwezen – en zullen dit wellicht opnieuw doen – naar het ruimere kader waarin we dit moeten zien. Maar helaas, wetgevend is dat er niet. We moeten het doen met intenties, maar ik kan de filosofische vraag stellen wat we daar vandaag aan hebben. Als parlementsleden moeten wij naar de teksten kijken die ons zijn voorgelegd. Daar zitten gaten in, die zijn onvolledig en bijgevolg zullen wij dit ontwerp van decreet niet steunen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Mijnheer Van Malderen, als ik u zo bezig hoor, vraag ik me af of wij wel dezelfde teksten hebben gelezen. Ik denk het niet, ofwel kijkt u met een heel donkere bril naar iets wat eigenlijk een positief project is. Dit positief project staat ook al in het masterplan secundair onderwijs en krijgt nu

eindelijk invulling. Die invulling moet ervoor zorgen dat jongeren die arbeidsrijp of bijna arbeidsrijp zijn een positieve keuze kunnen maken door leren en werken. Als ik beide ministers daar zie zitten, dan zie ik al een voorbeeld van leren door werken aangezien minister Muyters al op de stoel zit van de minister-president voor dit belangrijke ontwerp van decreet. Naast hem zit een heel goed opgeleide mentor die hem bijstaat bij deze taak.

Hier wordt gezegd dat we in hokjes denken. Excuseer me, maar wat wij hier net oplossen, zijn de hokjes en de koterijen van vandaag waar niemand nog aan uit kan. We gaan naar een traject duaal leren en ja, het zijn proefprojecten. En ik ben blij dat het proefprojecten zijn, want dat betekent dat we met een aantal concrete zaken op het werkveld nagaan waar er moet worden bijgestuurd. En ik roep inderdaad ook op om die evaluatie zeer grondig te doen, ik treed mevrouw Brusseele daarin bij. De ministers hebben zich daartoe geëngageerd omdat het net zo'n specifieke sector is waarin we werken. Wil dat zeggen dat de niet-bijna arbeidsrijpe jongeren uit de boot vallen? Absoluut niet, maar dit gaat nu net over de arbeidsrijpe en de bijna arbeidsrijpe jongeren.

Er zijn inderdaad opmerkingen en gevoeligheden, want we brengen een aantal sectoren samen. Er bestaan vandaag een aantal trajecten die elk een eigen manier van werken hebben, en die zullen inderdaad bekijken of ze hun eigen manier van werken daarin zullen terugvinden. En dat zijn die proefprojecten.

Collega's, als jullie echt bezorgd zijn om kinderen en jongeren die leren door te werken, als jullie echt willen dat het een positieve keuze wordt en niet het laatste dat er nog rest, dan roep ik op om dit te steunen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Collega's, sommige bezorgdheden die hier zijn geformuleerd, zijn volgens mij terecht en moeten leiden tot een goede opvolging, evaluatie en, indien nodig, bijsturing. Anderzijds is het toch wel hoog tijd om deze proefprojecten alle kansen te geven. Zij kunnen leiden tot een strijd tegen vervroegde schooluitval. Dat is een van de punten uit het masterplan hervorming secundair onderwijs dat vorige legislatuur is goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik heb drie opmerkingen, waarvan twee voor de oppositie.

De eerste opmerking voor de oppositie. Stop met het onderscheid tussen Economie en Onderwijs. Vertrek vanuit het belang van de leerling, vanuit de bijna arbeidsrijpe en arbeidsrijpe jongeren en geef hen de kans om in een systeem te stappen dat transparant is, dat duidelijk is en dat vooral erkend wordt en gewaardeerd wordt door de samenleving. In Duitsland zit 60 procent van de jongeren in zo'n systeem.

De tweede opmerking voor de oppositie. Heb vertrouwen in de Vlaamse ondernemers. Zie hen als volwaardige mentoren in dat systeem. Heb er vertrouwen in dat ze het goed menen en de jongeren niet zien als een arbeidskracht. Ze zien de jongeren echt wel als mensen die ze mee kunnen opleiden en werken hieraan vanuit een zeker idealisme mee.

De derde vraag is voor beide ministers. Zorg er alstublieft voor dat de bestaande goede systemen zoals de leertijd – die het op dit moment niet gemakkelijk heeft wat instroom betreft – niet uitdrogen tegen het moment dat er effectief een echt systeem van duaal leren door werken is.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, onderwijs en arbeidsmarkt zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Onvoldoende aansluiting kan de intrede op de arbeidsmarkt bemoeilijken. Deze ontwerpen van decreet beogen net de aansluiting te verbeteren en de kansen van de jongeren op de arbeidsmarkt te verhogen. Wij ondersteunen de terechte keuze voor harmonisatie van de statuten en transparantie. Het doel is een toegankelijk, kwalitatief, maar ook werkbaar en wendbaar traject voor de leerling en de scholen, maar evenzeer ook voor de bedrijven die zich engageren. We streven inderdaad geen tabula rasa na van bestaande, waardevolle trajecten zoals de leertijd. We behouden wat goed is. We schaven bij en hervormen tot een beter, efficiënter en eenvoudiger systeem.

De sleutelwoorden zijn dan ook samenwerking, overleg, evaluatie en bijsturing. Vandaar ook het grote belang van het kader voor het proefproject dat hier vandaag ter goedkeuring voorligt.

Met alle lof voor de verslaggever om hier het accent van mijn betoog in de commissie te leggen, het bewaken van de aantrekkelijkheid voor de ondernemingen is voor ons een heel belangrijk aandachtspunt. We moeten de ondernemingen die hun deuren openstellen volwaardig betrekken en inspraak geven, zowel op de werkvloer als in de klassenraad. Die eerste werkplekervaring vormt voor veel jongeren een essentiële bouwsteen voor hun latere houding op de arbeidsmarkt. Ook de bedrijven zullen des te enthousiaster zijn als ze die verantwoordelijkheid krijgen en als ze voelen dat ze hebben bijgedragen om die jongeren naar een kwalificatie te leiden en finaal naar een waardige plaats op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik wou eerst niets zeggen want mijn twee collega's hebben dat al voortreffelijk gedaan. Maar als ik mijnheer Van Malderen hoor, wil ik toch echt nog wel eens een poging wagen om hem te overtuigen, om hem tot andere inzichten te brengen.

Ik wil echt nog eens spreken vanuit mijn ervaring als bemiddelaar van VDAB. Duaal leren is echt broodnodig voor de Vlaamse jeugd. Ik heb heel veel jonge mensen gezien die nood hadden aan een concrete praktijkervaring of mensen die nood hadden aan het verwerven van competenties. Ik vind dat dit systeem van duaal leren er absoluut een antwoord op geeft. Ik versta de kritiek van de oppositie dan ook niet goed. Wij geven net kansen aan jongeren, aan zij die het het meest nodig hebben. Ik vind dat deze ontwerpen van decreet een antwoord moeten bieden op het vroegtijdig de school verlaten van veel jongeren. Het moet ook helpen in de strijd tegen de jeugdwerkloosheid. Mijnheer Van Malderen, ik hoop dat ik u alsnog heb kunnen overtuigen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik dank u eerst en vooral namens minister Muyters en mezelf voor de zeer uitvoerige en correcte verslaggeving. We dachten dat er daarna geen betogen meer zouden volgen omdat die zo volledig waren. Maar het was dus een beetje anders.

We hebben voor een stuk het debat van in de commissie opnieuw gehoord. Ik wil een paar punten aanhalen. Ten eerste, dit is geen salamiwerk of 'saucissoneren'. *(Opmerkingen)*

Salami of saucisse, er is inderdaad nog een verschil. *(Gelach)*

Het is geen 'saucissoneren'. Het duaal leren is een bouwsteen van het masterplan hervorming secundair onderwijs. Dat masterplan omvat 71 maatregelen. Duaal leren is een van de belangwekkende maatregelen die we moesten uitrollen.

Ten tweede, het is niet iets kleins. We herleiden 17 verschillende statuten tot één statuut om transparantie en helderheid te brengen in de manier waarop jongeren een diploma secundair onderwijs kunnen verwerven via de werkvloer en de school. Collega's, het gaat hier dus niet over gaan werken, maar over het verwerven van een diploma secundair onderwijs door een deel van je tijd op school en een deel van je tijd op de werkvloer door te brengen.

Ten derde, het gaat hier over de sterksten. De doelgroep die hier wordt geïdentificeerd, is een groep jongeren die vandaag ofwel al deeltijds beroepssecundair onderwijs volgt of welberoepssecundair onderwijs volgt. Daar is de schooluitval het grootst. Daarom moeten we prioritair inzetten op deze groep. We willen op termijn inderdaad jongeren uit het technisch onderwijs warm maken om aan duaal leren te doen. Dat is de reden waarom we daarrond een proefproject hebben.

Ten vierde, het feit dat we werken met proefprojecten, is geen teken van slordigheid, maar net een teken van zorgvuldigheid. Uit die proefprojecten willen we namelijk leren. We moeten inderdaad een decretaal kader opstellen om dat mogelijk te maken, maar tegelijk maken we gebruik van ons bestaande Proeftuinen-decreet, dat ons de kans biedt om te werken zoals we het nu doen.

Voor de groep jongeren waarover sommigen, waaronder ikzelf, zeer bezorgd zijn, voor wie duaal leren geen oplossing is omdat ze niet arbeidsrijp zijn of andere zorgen of problemen hebben, hebben we ook al maatregelen genomen. Er is de nota 'Samen tegen schooluitval'. Mijnheer Van Malderen, u moet eens in de stukken kijken: we maken het verder ook al mogelijk voor scholen om flexibele trajecten aan te bieden en op maat van de leerling te werken.

Collega's, tot slot: er is heel wat gezegd over de schotten die moeten worden weggenomen tussen bedrijven en scholen. Ik apprecieer alle betogen, zowel vanuit Onderwijs als vanuit Werk. Dat willen we nu net gaan doen. We moeten investeren in dat vertrouwen. Dat is niet zo gemakkelijk, omdat Onderwijs een andere cultuur heeft dan Werk. We denken echter dat we met dit ontwerp van decreet een grote stap voorwaarts kunnen zetten.

Collega's, ik heb vandaag een woordje dialect geleerd van minister Muyters. Ik wil dit graag met jullie delen. Deze decreten zijn geen 'gesjoefel', maar zullen zeer grondig en zorgvuldig worden uitgewerkt. We zullen dat samen in grote transparantie met dit parlement doen.

Ik vind 'sjoefelen' fantastisch klinken, maar als ik het goed heb begrepen, betekent het eigenlijk oefenen. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb eerlijk gezegd niet veel meer toe te voegen aan wat minister Crevits heeft gezegd. We hebben hieraan hard gewerkt, samen met Onderwijs en Werk. Ik ga ervan uit dat we de invoering van duaal leren en werken maar één keer kunnen doen. We moeten gebruikmaken van de opportuniteit die er nu is. Ik reken erop dat we dat, zoals in het verleden, samen kunnen realiseren.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik heb een zeer korte repliek, ook naar collega Van Eetvelde. We beoordelen hier niet het duaal leren. We beoordelen twee decreten. Het is de stellige overtuiging dat wat hier voorligt, niet het antwoord is waar de jongeren, waar u terecht voor pleit en waar we met zijn allen kansen voor willen creëren, op zitten te wachten. Ik ben het trouwens volmondig eens met minister Muyters als hij zegt dat we dit maar een keer goed kunnen doen. Ik vrees alleen dat met wat voorligt, dit niet die ene goed keer is.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs

– 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 769/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

– 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 772/1)

– De artikelen 1 tot en met 66 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens

– 691 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens.

De bespreking is geopend.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, collega's, het gaat over een klein voorstel van resolutie met betrekking tot de verkeersfiscaliteit.

Zoals u weet, is onder de vorige minister van Financiën en Begroting Turtelboom, een vergroening van de verkeersbelasting van kracht geworden. Dieselwagens en vervuilende benzinewagens zijn duurder geworden, zuinige benzinewagens zijn goedkoper geworden, hybride wagens op aardgas zijn vrijgesteld van belasting,

elektrische wagens en waterstofwagens zijn volledig vrijgesteld en bovendien kregen die nog een premie.

Dat heeft tot resultaten geleid, beste collega's. Deze vergroening heeft ervoor gezorgd dat er meer dan 15 procent minder dieselwagens ingeschreven zijn, dat er bijna 20 procent meer zuinige benzinewagens ingeschreven zijn en er maar liefst 68 meer inschrijvingen voor elektrische wagens zijn. Dat is vooralsnog een klein aantal, maar de trend is ingezet.

Collega's, ik heb dit voorstel van resolutie ingediend omdat er nog één categorie voertuigen aan deze vergroeningsoperatie ontsnapt, en daar is in de debatten over de fiscaliteit veel heisa over geweest, namelijk de leasingwagens. Om de leasingwagens ook in de vergroeningsfiscaliteit te kunnen opnemen, is een samenwerkingsovereenkomst met de drie gewesten nodig. De regering heeft al stappen ondernomen om dit agendapunt op het Overlegcomité te brengen. Daar sluimert het nog steeds. Vooralsnog zijn er nog geen doorbraken.

Dit voorstel van resolutie heeft tot doel om de regering te vragen bijkomende initiatieven te nemen om uiteraard via onderhandelingen tot een samenwerkingsakkoord te komen zodat we het hele wagenpark in deze gunstige evolutie kunnen onderbrengen.

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

Jenne De Potter (CD&V): Voorzitter, wij hebben het voorstel van resolutie mee onderschreven omdat wij effectief aan de Vlaamse Regering en aan de bevoegde minister willen vragen om die extra initiatieven te nemen om te komen tot die zo noodzakelijke samenwerkingsovereenkomst met de andere gewesten om op die manier de vergroening van de verkeersfiscaliteit door te trekken naar de leasingwagens. Dat is van belang, want de impact van leasingwagens op het wagenpark is ongeveer 10 procent van de nieuw ingeschreven wagens. In 2014 ging dat over meer dan 62.000 wagens. Daarom is het niet onbelangrijk dat we komen tot die samenwerkingsovereenkomst met de andere gewesten. Vandaar onze oproep aan de Vlaamse Regering om hier extra initiatieven rond te nemen. Uiteraard blijven we graag op de hoogte van wat de Vlaamse Regering daarrond onderneemt.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): De verleiding is groot om een derde keer hetzelfde te herhalen. Ik sluit me daar dus bij aan. Eigenlijk komt het erop neer dat dit een toezegging is die de minister al heeft gedaan in december vorig jaar. We vragen nogmaals om daar werk van te maken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, op donderdag 9 juni 2016 brengt mevrouw Irina Bokova, directeur-generaal van UNESCO, een officieel bezoek aan het Vlaams Parlement. Dit bezoek is mede tot stand gekomen onder impuls van de voorzitter van de commissie Buitenlands Beleid, de heer Rik Daems, en de leden van de commissie. De heer Daems is op officiële zending.

Mevrouw Bokova zal bij die gelegenheid om 14 uur in de Koepelzaal de verenigde commissies toespreken en met u in debat gaan over een nieuw multilateralisme om nieuwe uitdagingen aan te pakken.

Ik doe bij dezen een warme oproep tot alle Vlaamse volksvertegenwoordigers en alle Vlaamse ministers om de vergadering van de verenigde commissies van donderdag 9 juni 2016 vanaf 14 uur bij te wonen.

Gelieve er rekening mee te houden dat er geen vaste voorbehouden plaatsen zijn omdat het een commissievergadering en geen plenaire vergadering is die plaatsvindt in deze zaal, en dat ook de genodigden, onder meer van het diplomatiek corps, zowel in de Koepelzaal als op de publiekstribune zullen plaatsnemen. De Koepelzaal fungeert immers die namiddag als ruimte voor een commissievergadering. Alle commissies van het parlement zijn uitgenodigd.

**ONTWERP VAN DECREET houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector
– 716 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben neen geantwoord;
15 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs
– 769 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen
– 772 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens
– 691 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

**MOTIE van Elke Van den Brandt en Björn Rzoska tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag
– 803 (2015-2016) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Freya Van den Bossche, Joris Vandenbroucke, Jan Bertels en Bart Van Malderen tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 804 (2015-2016) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Katrien Schryvers, Lies Jans, Freya Saeys, Tine van der Vloet, Koen Van den Heuvel en Lorin Parys tot besluit van het op 1 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de kinderbijslag – 805 (2015-2016) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 8 juni 2016 om 14 uur.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 20.04 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandembroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Lode Ceysens, Kris Van Dijck: ambtsverplichtingen;

Rik Daems, Joris Poschet, Stefaan Sintobin, Güler Turan, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Ingeborg De Meulemeester: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert,

Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken, Wouter Vanbesien

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Jan Bertels, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine

Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Jan Bertels, Robrecht Bothuynne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter

Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Jan Bertels, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien